

سترانبيژگ گهنج ديارگ كورد بهر ب ناقدار بوونج يه

سپلاقت

هژمار (۵۰) خزيران ۲۰۱۰

كوقاره كا هه بغانه يا رهوشه نيبيري گشتي به ل ناميدي دهر ده كه قيت

نيشل دهستين خول ملين كه لها هه و ئير دنائينه

كازين مه لاه نا:

پيدقبيه بيژرهري روشنير بيت و بزانيت دي چاوا سهرنجا
ته ماشافاني بو شاهه ي راکيشيت.

نازادیا بیرو هزاران، یان بهرهلایی و هه تکبرن

خالد دیره‌شی

روژ نه‌دجو، ههر ئیکی ژ مه ب دهه‌ان جاران خوزی نه راهیلابان و نه گوتبا (خودیوو کهنگی نهو روژ دی هیئت نه‌ز ژ و هه ک مروف دی ژیم و تیر به‌حسی جوانیا وهلاتی خو کهم و ب نازادی دی که‌مه هه‌وار و کهس نه‌بیت بیژیته من هه‌شه)، پشتی ریتنا جوییت خوینی ییت کوریت وهلاتی مه و ژانیت گرانیت دایکیت بی گوننه‌هیئت فه وهلاتی، نهو روژ هه‌لات، وهکو خه‌ونه‌کی مه دیت نه‌م یی دگه‌هشتینه وی روژی یا کو مه‌د قیا و ناخین مه بو راهیلان، و ههر نیک ژی هندی شیایی که‌لا خو داریت و که‌سه‌ریت سه‌ریک ستویر بوییت سالان ژ سینگی خو ده‌رکرن و ههر ئیکی ژ مه‌زی ب رهنه‌گی ده‌ربیرن ژ نه‌هشی و ده‌رونی خو کر و بیگومان نه‌فه مافی ههر مروفه‌کیه.

پشتی وی روژی، روژ ل دویف روژی وهلاتی مه پتر نافه‌دان بو و پاناقیت نازادیی گه‌له‌ک به‌رفره‌ه بوون و ههر قان و قولچه‌کا کوردستانی فه‌گرت، ههر مروفه‌کی قی وهلاتی شیا به‌هرا خو ژ قی نازادیی وه‌ریگریت و هه‌می سانسور و چاف‌دیریه‌ک ل سه‌ر هاته‌ لادان و راکرن و هه‌می دلسوژیت وهلاتی ژی ل دویف شیانییت خو که‌فتنه بزافی ژبو خزمه‌تکرنا کوردستانی و شه‌ف و روژیت خو کرنه نیک بو سه‌رکه‌فتنا قی پروسیسا دیموکراسی ل کوردستانی، و ل فییره و پشتی پیشه‌چونییت مه‌زنییت دکوردستانی دا په‌یدا بوین ده‌ه‌می واراندا، هنده‌ک که‌سین هافی و ییت کو خو ب مودیرن و پوست مودیرن وهیش و یقه‌تر دده‌نه نیاسین، ل بن په‌ردا نازادیی و ل بن که‌فشییت نازادیا ده‌ربیرینی، که‌فتنه گیانی نازادیا کوردستانی و دقیت ههر تشته‌کی هه‌ی ب که‌فیته دوی چارچو‌فه‌یی دا یی کو ناشوپا وان دخازیت، هییش نه‌و نزانن نه‌ف وه‌لاته‌ چاوا نا‌فا و نه‌ف‌ادان بو‌یه، چونکی یی خو دیتی ل سه‌ر حازریی و روژه‌کی خو‌ه زمرکه‌کی ژی نه‌نیا وان نه‌گرتیه ب خزمه‌تا وهلاتی وان‌فه.

چ تشته‌ک نینه ل کوردستانی ب نازادی نه‌هیته‌ گوتن، هه‌می که‌سیت جفاکی مایی خو د هه‌می کاران دا دکهن و خو ب شاره‌زا دزانن، نه‌فه ژی ژبه‌ر وی چه‌ندی یه کو ده‌سته‌ه‌لاتا کوردستانی نازادیه‌کا بی قه‌ید و مه‌رج دا یه خه‌لکی خو و قی چه‌ندی ژی نه‌ف سه‌ره‌ردانه و بی هه‌فساریه دروست کریه، نه‌ویت دکهنه هه‌وار و دبیزن نازادی ل کوردستانی نینه، ههر نه‌و بخو و دنا‌ف جه‌رگی ده‌سته‌ه‌لاتیدا و بیی ل به‌ر چاف‌گرتنا ههر پرنسیپه‌کی، یی ب هه‌می نازادیا خو دکه‌فنه گیانی ده‌سته‌ه‌لاتی و جفاکی خو و دقیت جفاکی به‌رب نافاره‌کی ببه‌ن نه‌و بخو ژی نزانن دی دوماهیک چ بیت، نه‌فه ژی ب دیتنا مه‌ بتنی وان نیک نارمانج ب قی هزارا خو هه‌یه، کو نه‌وژی نه‌وه، نه‌و هزرده‌کن جفاک دی بیژیتی نافه‌رین هون ده‌شیارن و مودیرنیزم و پوست مودیرنیزم و خه‌لکی دیتر ب بی فام و نه‌زان د هه‌ژمیرن.

مه‌گو‌ه ل بابیت خو بو‌یه، به‌ری کوچبه‌ریا جوهیان ل کوردستانی، ل گه‌له‌ک جهان کوردیت جوهی دا ژ نشکه‌کی فه‌ نیکی نه‌ جوهی گرن ودا دهنه به‌ر هه‌تا حیسل مه‌یدان دکر و تیر فه‌دقوتا و دگه‌ل هندی ژی دا که‌نه هه‌وار و گازی که‌ن (هه‌واره فان نه‌م کوشتین) و دا‌چن گازندا خو ژی گه‌هینه‌ ده‌سته‌ه‌لاتی و یی قوتایی و فه‌قوتایی ژی دا شه‌رمزار که‌ن و دا بیژن کوته‌کی ل مه‌د هیته‌ کرن، مه‌سه‌لا پیشه‌چون و پوست مودیرنیزم کوردستانی ژی یا وان جوهیانه، ب هه‌می نازادیا خو، یی ره‌خنی ل ههر تشتی وان دقیت بگرن یی دگرن، هه‌تکه‌به‌ریی ب که‌سان دکهن و نازادیا خه‌لکی دیتر تیک دده‌ن و هه‌تا کو دگه‌هیته هندی یی به‌ره‌لایی و فه‌وزایی و فه‌رتنا ل کوردستانی دروست دکهن و دسه‌ر هندی را ژی یی هه‌وارا خو دگه‌هینه به‌ر وه‌لاتین بیانی و دبیزن زولم زور یا ل مه‌ ده‌یته کرن و مه‌ نازادیا خو نینه.

ب راستی نابیزنه قی نازادی، کو تو نازادیا که‌س و جفاکی خو تیک بده‌ی و هه‌روه‌کی هونه‌رمه‌ندی مه‌زن مه‌زه‌ری خاله‌قی گوتی (نه‌فه راگه‌ه‌ندنه‌کا به‌رلایه و سه‌ر ل حوکمه‌تی و جفاکی شی‌لان‌دیه).

تشتی گه‌له‌ک ب ترس ژی نه‌وه نه‌ف که‌سیت هوسا یی بزاقیت مه‌زن دکهن به‌ره‌بابه‌کی گه‌له‌ک قاری نا‌فا بکه‌ن، نه‌خو بنیاسن و نه‌ریزی ل سه‌روه‌ری میژو و که‌لتوری خو ژی بگرن.

سىلاقت

هژمار
50
خزيران ۲۰۱۰

كوفارهكا ههيقانه يا رهوشهنبيري گشتى به ل ئاميدى دهردگهفیت

بیرھاتنا
وهغهركرنا
سادق بهاءالدين
ئاميدى دهيتته
ساخكرن

خودانى نيمتيازى

محمد مەد محسن

سەرنقىسكار

خالد دېرەشى

xaliddereshi@yahoo.com

دەستەكا نقىسكاران

عەبدووللا مشەختى

د. ئاشتى عەبدوولحەكىم

محمد مەد عەبدووللا ئاميدى

يوسف محمد مەد سەعيد

دەرھىنانا ھونەرى

محمد مەد مەلا حەمدى

mehemed_sersink@yahoo.com

فوتو: دلوفان مەتەم

تېلېفون: كوما كارى

چاپخانا خانى - دەۋك

داستانا

كانىماسى

۱۹۸۷/۹/۱۴-۱۳

ئەو شاعرین بووینە جھى گومانى يان شاعرین چىكرى.. !!

خوشترين

قوناغ

دناقبەرا ژن

و زەلامان دا

ئەدرىس :

ئاميدى - كانيا مالا

موبايلا سەرنقىسكارى:

Mobile: 4642107

E_mail:

guvara_sulav@yahoo.com

guvara_sulav@hotmail.com

Tel: 0627633369

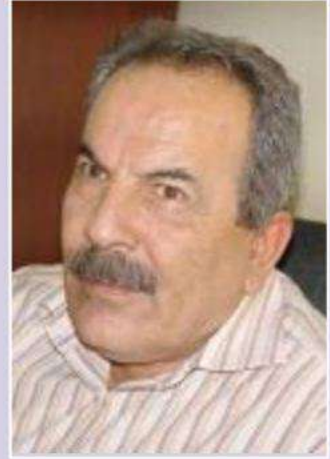
سىلاقت ل سەر تۇرا ئىنتەرنېتى: www.amedye.com

- ھەر بابەتنى دگەھىتە سىلاقت، بەھىتە بەلاڤكرن، يان نە، بۇ خودانى ناھىتە زڤراندىن.
- ژبلى ئەو گوتارتت ئافى سىلاقت ل سەر ئەم بەرپرسىيار نىنن ل ئافەرۇكا چ گوتار و بابەتت دەھىنە بەلاڤكرن.

گهرمبونا دوخی تورکا و کارتیکن لسه په یوه نډیڼ وان و کوردستانی

نوردوگانی دنیا خو به لښت وک قارمانهک دناف نوره بادا و مله تی خو لی؟؟؟

روولی په که کی دسر نخونکرنا بهایی حکومتا نوردوگانیدا.

عبدوللا مشهختی

تورکیا هه فسوویا هه ریما کوردستانی یا دهست نه خوش د پتريا دهمادا دقان هه یامادا بارودوخی وان بی نافخویی و دهرقه گه لهک گهرم بو چ ژ لایی باشیی قه یان خرابی قه ترکیا هه یامه که مژولی هندئ یه کو خو دیارکه تن وهک هیزهکا سیاسی و لهشکه ری دکاروبارین روهه لاتا ناقین دا نورووله کی کاریگر ببینیت د کیشین دهقهرئ دا وهک هه ولدانا وام ژ بو نیزیکرنا هه لویستا دنافهرا ئیرانی وروژناقادا ،خو هه لیخستی کو پیشه وایا کاروانی نازادی بگه تن ژ بو نه هیلانا یان شکاندنا نابلوقا ئیسرا ئیلی لسهر که رتی غزه ل فه له ستنی ،کو دهرفته هندئ کر ژبه ر په یوه نډیڼ وان بین موکم و ب هیز دگه ل دوه له تا ئیسرا ئیلی دی بکاریت ئارمانه کی بدهست خوفه ببینیت و جهه کی گرنگ بخو په یداکه تن دنافا جادا نوره بی ونیغ دوه له تیدالی هه سرتیرا وان ب بهری که فت وهکی دبیزن ،ژبلی دانا چه ندین قوربانیا نکاری هه لویستی ئیسرا ئیلی بگهوریت ،په یوه نډیڼ وان دگه ل ئیسرا لی دا ته نگژی که قتی و ئاستی وان په یوه دنیا هاته خاری ،هه رچه نده سه دایه ک بخو په یدا کر دناف خه لکه کی نوره ب دا کر نوره ب هه می دهما ب په لکه کی دچنه سه ری مله کی ،بملیونا مه سچ د

دهزگه هین راگه هاندنیدا نوردوگان و تورک کر نه رزگارکه رین فه له ستنی و نوردوگان کره هیقی و ئومیدا نوره بان کو ژ دوژمنی وان بی میژوویی قورتال که تن .

لی دوخی نافخویا تورکان نه هیلا ئه ف خوشیه بو نوردوگانی بمینت وهک دادگه ها بلندا تورکا کومه ک ژ ئه فسه رین په بلند نازاد کرین ژ زیندانا و دیارگری کو قانا چ په یوه ندی نه بوون بهه ولدانا وهرگیترا نا دهست هه لاتی هه روه سا گرژ بوونا دوخی حکومتی ولهشکه ری پشتی په که کی دهست بکریارین لهشکه ری کرین دناف ئاخا تورکیادا ول باژیرین وان کو په که کی بریار دایه گروپین خه بانکه رین گه نجین کورد کو وان هه نه دناف باژارادا بیخنه کاری و شه ری قه گو هیزنه ناقا باژارین تورکادا .هه روه سا قیکه فتته کا زورا مه زن ژ کوشتین لهشکه ری تورکادا د چه ند روژین بوریدا .قه یرانه ک نوو په یدا کر بو نوردوگانی و حکومتا وی ،بهرامبه ری باسکی هسک و گرتی کو باسکی لهشکه ری یه وژ میژه ئالوزی دوو بهرکی دنافهراواندا هه بوویه لسهر گهورینا دهستوری وسیسته می دهست هه لاتی .

کریارین شه ری بین په که کی دگه ل لهشکه ری تورکیدا ژ دوو ئالیان دا تینه هه لسه نگاندن ،ئلیه ک ب توندی نهو کریار شه ر مزارکر وک نوره مریکا و حکومتا هه ریما کوردستانی ژ بلی حکومتا تورکا کو نوره مریکا په که که ب دوژمنی خو تورکیا و ئاشتی دیموکرایه تی دایه ناسین کو هه لویستی روون و ئاشکه رایه ژ به ریدا ،و حکومتا هه ریما کوردستانی ژ ی ژبه ر کو ئه ف کریاره دی ره شا هینیا هه ری می تیکه دن وهک حکومتا تورکی بریار دای کو دی هیز شا ئینه سه ر باره گاو بنگه هین په که کی کو پتری دکه فنه سه ر تخوبی تورکا وه ریما کوردستانی ،ودینه ئه که را نه هینیا دوخی کوردستانی و رهنه کارتیکنه کا نیگه تیف لسهر په یوه نډیڼ هه ری می و تورکا بکه ن ،کو لقی دوماهی پشتی سه ره دانا سه روکی هه ری می بو تورکا پینگافه ک باش بو

لگور هزرا گه لهک چا فدیرا ژ بو موکم کرن و پینشفه برنا په یوه نډیان دنافهرا هه ردوو ئالیان دا .

لی ئالیه ک دی دبینیت کو په که که هه ق بو دهست ب کریارین لهشکه ری بکه ت ژبه ر ئه فه ماوهک دریژه پوکوکی شه ر راوه ستان دین لی حکومتا تورکا گافه کی نه هاته پینش ژبو چاره سه رکرنا کیشا کوردی ل تورکا به لکو پتر سیاسه دا حکومتا نوردوگانی بو دهم بوراندنی بوو ژبو ژنافیرنا هه ر دهنه کی داخازا مافین گه لی کورد بکه تن وکب کرنا نهر ازیبونی لسهر داخازکرنا وان مافا بو گه له کی کو نیزیک ۳۰ ملیون که سانن دژین د تورکیادا .دبسان هه بوونا هژماره کا هه ره زورا زیندانین کورد د زیندانین تورکا دا و هژماره ک زور ژ وان سفیل و زاروکن ،حکومه تا نوردوگانی بریاره ک بو وان دهرنه ئینا وهک سزایان لسهر سفک که تن یان نازاد که ن .

شان کریارا رهوشا حکومتا نوردوگانی گه لهک ئالوز کر بهرامبه ر لهشکه ری تورکا و لایه نین سیاسین توند ره و نهر ازی سه بارت به حس کرنا کیشا کوردی لتورکیا .نوردوگان گوت ئه م ناهیلین وه لاتی مه ببینه جهی خون ریختی باشه لی ئه قئ گوتنی کریاره ک پی دفتت و بریاره ک نه ترس دفتت یا زیهره کانه ژ بو ئاشتی هه رچه نده په که کی پیگیری ب ره وه ستاندنا شه ری کربو داخازا ئاشتی کر ب هنارتنا شان دین ئاشتی بو تورکیا د پار سالدا لی حکومتا تورکا چ پینگاف نه هافیتن .ب قه کرنا که ناله کی بزمانی کوردی کیشا کوردی چاره سه ر نابیت یان ب داخستنا پارتین کوردی وزیندان کرن و دادگه هکرنا سه رکر دین وان ئاشتی نا روخسیت هه روه ک ژ نافیرنا پارتا (د.د.پ) ج .داخازا حکومتا تورکا ژ پارتا کارکه رین کوردستانا تورکیا کو چه کی دانن پینقیه بهرامبه ر کاره کی بکه ن و وزامنه ک هه بیتن .ژبه ر نه بوون و نهماننا باوه ری ن دنافهرا هه ردوو ئالیان دا د ۳۰ سالین بوریدا .

تیک چوونا دوخی تورکا ب نوره گه را شه رو پیکدادانا دنافهرا په که کی

ئوپوزسیون و سەردەریگەن دگەل بویەران

دەجی رەشید بێتکاری

دەربازبوی باش فەهەم بەکەت و هەست ب بەرپرسیاریەتیەکا میژویی ب کەت، چونکە دژمن گەلەکن و پیلان و سیناریو پێشبینی کرینەل کوردستانی ئوپوزسیون پێدژی یە، لی چ ئوپوزسیونەک، مافەکن رەوایی هەر پارت و بزاف و ریکخواوەکا رکابەرە دەولا پەرلەمانیدا هەلویستین بەرەهلستکاری هەبیت ژپێنای بەست قەئینانا رەئیا گشتی و پتریا دەنگان دەهلیژارتادا ژبو وەرگرتنا دەستەلای، بەلام نابە ژچارچوئی یاسایی دەرکەفە و ب چاچی کەرب و کینی و دوژمنکاری ل پارتا دەست هەلات دار بنزیت و ولاتیان پالەت بو بیزیزکرن و بی حورمەت کرنا دەستەلات و سازیان، ئوپوزسیون ساخەلم ئەو یاکو وینەیی راستەقینەیی وەلاتی خو پێشانی جیهانی بەدەت و بەرژووندا نەتەوی و نیشتمانی بپارێزە و هەلگری پەیام راست و دروست بیت، کیماسین دەست هەلاتی دەمی بیافەکیدا دپەرلەمانیدا گەنگەشە بەکەت، ئوپوزسیون راستەقینە نابیت وەلاتیان دئاراستەکا خراب دا ببت و جادا کوردستانی ب ئازرینت و تیک ب شلقینت و بەردەتە گیانی هەقدو بو تەسفیا هەنەک حساباتار، هەمی کار و خەبات و خزمەتا هاتپەکرن دگەل چنەیی لیکبەدەت، ل هەر قولاچەکا جیهانی کارین تیروری دەینە ئەنجام دان و جیهانی پەیوەندیار ب ئەرکی خو رادین بو دەستە سەرکرنا تاوانبارانی نەمومکینە دسەف و روژەکاندا تیرورکەر بەینتە دەستەسەرکرن، پتریا وەلاتین جیهانی ئەقین خودان تەکنەلوجیەکا مەزن و زانستەکی هەوالگریی مودیرن، نەشیابنە زال بین ل سەر کەسین بکاری تیروری رادین، دخازین ئوپوزسیون کوردستانی ئوپوزسیونەکا ساخەلم و راستەقینەبیت و بەرژووندا گشتیا مللەتی ئارمانجا سەرەکی بیت و پێداچوونی دپەرنامە و زەهنیەتا خودا بەکەت و خوینا هەرتاکەکی کورد ل هەرکۆژیەکی دنایی یا شرین بیت

هەبونا هەفرکیی د مەیدانا سیاسی وەلاتین پەیرەوا سیستەمی دیموکراسیی دگەن گەلەکا پیدژی یە ژبو چاقدیریگرن و ریفەچونا کارو بارین دەست هەلاتی، بو هندی دەستەلات باشترو ئەکتیفر کاری خوەنجام بەدەت و باشتەر خزمەتی پیشکشی وەلاتیان بەکەت و شاشیان راستەکەت، فرە حزبی و ئوپوزسیون بەری سەرهلدان ساالا ۱۹۹۱ ل کوردستانی هەبویەلی ژیا نا سیاسی ل وی سەرەمی یا جودابویی ژئەفرو، ئەرکی ئوپوزسیون کوردی رزگارکرنا گەل و نیشتمانی بو ژ رژیەکا دکتاتوری، هیزا چەکی میکانیزی ئیک لایکرنا کیشە و ناوکیان بو، راستە ژلایی ئایدیولوژی قە ناکوکیین پارتین کوردی هەبویە، بەلی ئارمانجا هەمی پارتین شورەشکێر خزمەتا پرسگریگین نەتەوی بو، گەلی کورد بدریژاھیا میژویی خەبات و شورەش بەرپاکیەن ل دژی داگریگەرن کوردستانی ل پێنای بەدەت قەئینانا مافین مللەتی کورد و دامەزراندنا سیستەمەکی دیموکراسی بو هەمی گەلی عێراقی، خوشبەختانە ژ ئەنجامی شەری کەندافی دەلبقەکا زیرین بو مللەتی کورد هاتە پیش و ل ۳/۵ سەرهلدان دروست بو، ل روژا ۱۹/۱۹/۱۹۹۲ یە کەم جار بویە دمیژویا عێراقیدا ل هەرسی پارێزگەهین کوردستانی سیستەمی دیموکراسیەتی دەیتە بریفەبرن و خەلکی کوردستانی ب ئازادانە بەرف سندوقین دەنگدانی قە دچن بریاری دەن کیزان پارتیی هەلیژیرن، بیگومان کیم و کورتی هەبویە ژبەرکو ئەزموونەکا نوی و دەسپیکي بویە بو مللەتی مە، لی نەرامانا وی ئەو دیموکراسی و ئازادی نەبویە، مخابن بویەرن نەچاقریکری هاتنە پیش شەری نافخوی بەرپاوی پستی هەلیژارتین ساالا ۱۹۹۲ چونکە نەپارین مللەتی کورد بدریژاھیا میژویی پیلان ل سەر مە قەهاندینە و نەھیایە مللەتی کورد بایی ئازادیی هەلکیشیت، ژئیرو پیفە دقیت هەر تاکەکی کورد دیروکا مللەتی خو بەر چاغان را دەربازبەت، ئەزموونین

و حکومەتا تورکا بی گومان دی کارتیکرنا راستەوخو هەبیت ل سەر پەیوەندیین تورکا و هەریم کوردستانی تاییەت و دگەل ئیراقی بتەقایی ژ بەر هەریم کوردستانی پشکەکە ژ ناخا ئیراقی، ژوان ئالوزیین پەیدا دین توپیارانکرنا بەردەوام یا تورکی دقان هەبامادا بو دەقەرین کوردستانا ئیراقی و گەهاندنا زەرەری گیانی و مالی بوان دەقەرا و رەنگە زیدەتر لیبھینتە هندی دوخی کریارین لەشکەری زیدەبب و بگەهیتە وی رادەکی کو خەلکەتا وان دەقەرا بچە بەهین و چولکەن داکو سەر و سامانین خو بپارین ژ توپیارانکرنا و نەبوونا قەرەبوکرنا وی خەلکی و گناشتن ل سەر حکومەتا هەریم کوردستانی زیدەبب چ ژ ئالین حکومەتا ئیراقی قەبن یان یا تورکا یان ژێ ژ جەماوەری کو پاراستنا سەر و سامانی وان ئەرکی حکومەتا هەریمی یە، و گوە نەدان سەرکدایەتیا پەکەکی بو داخازین حکومەتا هەریم کوردستانی و کو کریارین خو بین لەشکەری راوەستین، و حکومەتا تورکا پارژد بیت بچە ئینانا بریارا خو ب بەردەوام بوونا توپیارانکرنا دەقەرین کوردستانی هیرشا بەکەتە سەر بنگەهین شەرکەرین پەکەکی، ئەقە هەمی دی بنە ئەگەرا تەنگزینی و نەخوشیی دنایەرا حکومەتا هەریم کوردستانی و تورکیادا کو نوکە ئیسرائیل ژێ حەز دکەت ئەو نەخوشی هەبیت وەک تولفەکرنەکی ژ تورکا کو هەندەک ژیدەرین وان دیارکرن کو تورک ب چەکی ئیسرائیلی کوردا دکوژیت، یان هەر وەک هەندەک ژیدەرین راگەهاندنا فەلەستینی دیار دکەت کو ئیسرائیل شەرکەرین پەکەکی مەشق و راهینان دکەت، ژبەر فاق ئەگەرا هەمی و حکومەتا هەریمی دوخی دخونت کو دی ئالوزیەک مەزن چینی دنایەرا وان و حکومەتا تورکا دا لەوا ژێ هەلویستی سەر و کاتیا هەریمی بزمانەکی ژوری تیژ و دژوار بو ب ئیدانە کەرن و شەر مزارکرنا وان کریارین پەکەکی دژی لەشکەری تورکی، کو نیشان پیدای ئەقە نە ریکە چارەسەری یە ژ بو چارەسەرکرنا ئاشتیانە یا کیشا کوردی ل تورکیا، هەر وەسا بەیانناما بناقی هەریم کوردستانی ئەو ژێ دیارکربو کو ئەو ری نادەن کەسەکی کو ناخا هەریمی بەکەت پەرەک دسەرا بچن و زەری ل وەلاتین هەفسوو بەکن.

نێڕینهك ل ئایندهیی حکومهتا عیراقی

پاله باوانی

ئەفە هلبژارتنا سینی یە ل عیراقی دەهیتە ئەنجامدان، پشتی رژیما دیکتاتوری ل ۲۰۰۳ / ۴ / ۹ هاتیە هەرفاندن . هلبژارتنن ۲۰۱۰ / ۳ / ۷ بین نیشتمانی ئەزموونهکا مەزن و کاریگەر بوو، ژ بۆ دیارکرنا نیشانین ری یا دیموکراسیی ل عیراقا نوو دا. کیم ئەزموون ل دونیایی هەنە وەکو ئەزموونا عیراقی بن شیلی و پر ئاستەنگ و رییەکا سەخت ژ بۆ ئافاکرنا سیستەمی دیموکراسی، نەخاسەمە ل ناڤ وان وەلاتین پاش دیکتاتوریهتی قی ری دگره بەر . جەیی داخی یە پشتی حەفت سالا هیشتا نەخشەیی رییا دیموکراسی ب تەمامی نەهاتیە رەنگ کرن، ئەف هلبژارتنە ژ گەلەک ئالیان قە یا گرنگ بوو، ژ ئالی مهیل و داخوازا خەلکی ب گشتی، هەر وەسا ژ ئالی نەهچ و ئارمانجین ئایدیولوژی و سیاسی قە ژی، ژبلی بەرنامە و لیستین هەریمما کوردستانی، ل عیراقی چەندن بەرنامە و لیستین هەمەرەنگ هەبوون، ژ حزب و تیارین تاییفی و ئایینی و دیموکراسی و لیبرال

نیشانەک بوو، بۆ ئیتجاها علمانی د حکومهتا ئاینده دا، بەلام دیاردەیا سەرنج راکیش لیستا عیراقیە بوو، د پروپاگاندەیین هلبژارتنا دا زمانی (العراقیه الوطنیه) واتە نیشتمانی عیراقی بوو، ژ بەر ئیتجاها علمانی قی لیستا العیراقیه شیا دەنگەکی زۆری شیعه و بارا پترئ ژ دەنگین سونا بەدەستقە بینیت، (هەر چەندە مە زۆر تیبینی ل سەر قی لستی هەنە) لی ب باوەریا من ئەوین دەنگ دایە لیستا العیراقیه دەنگ بتنی لیستا نەداینە، بەلکو دەنگ دایە بۆ حکومهتەکا دیموکراسی ل سەر پرنسیپین علمانی، چونکی گەلەک یا گرنگە ئەم وەکو گەلی کوردستانی بزاین، کو حکومەت و دەولەتا علمانی د بەرژووەندیا گەلین عیراقی دایە نە وەک بەروفاژی، من دفتیت بیژم کو ئەنجامین قی هلبژارتنی ئیشارەتەکا

و شوڤینی و نفش پەرسەت و تاکو سوشیالیست و کومونستی، لی یا گرنگ ئەو کێژ وان جەیی رەزامەندیا گەلین عیراقی یە و کەسی عیراقی تا چ رادە بی ئازادە ژ دەربیرنا رهئی و هزرا خو؟!

ل هلبژارتنن کانونا دوویی یا ۲۰۰۵ ئیتلافا نیشتمانی عیراقی (شیعی) پرانیا رەها ژ کورسین پەرلەمانی ستاندن ۱۳۸ کورسی ژ ۲۷۵ کورسیان، هنگی قی لیستی دکاری بتنی حکومەتی تەشکیل بکەت، ل دووف پرنسیپین دیموکراسی و دەستوری عیراقی ژی...

لی ژبەر پرنسیپا تەوافقی (کو هەر ژ تەشکیل کرنا مجلس الحکم وەکو عرف ببوو پرنسیپ) پوستین سەرەکی و سیادی هاتنە دابەشکرن ل سەر پیکهاتین گەلین عیراقی، کورد، شیعه و سونە، ئەف سی پیکهاتە هەر ئیک بی دی رەفز بکەت ممکن نیە بکاریت دەستەلاتی ل عیراقی بریفە ببەت و عیراقی ژ قی مستقعی رزگار بکەت، لەوما پیدقیه هەموو لایەنەک قی چەندئ بزاین و پەیگیری پی بکەن .

د قێره دا گرنگیا مەبدەئی تەوافقی ئیتتیلانا قانون ب سەر وکایەتیا دکتور نوری مالکی، کو شیا ل هلبژارتنن جقاتا پاریزگەهان دا سەرکەفتنی بینیت، د هلبژارتنن ۲۰۱۰ / ۳ / ۷ رازی نەبوو، جارەکا دی دگەل ئیتتیلانا نیشتمانی ئیک لیستە و یەک ئیتلافی پیک بینن وەکو شیعه بتنی، مالکی دقا بیژیت ئیتتیلانا دەولەتا قانون نەیا تاییفی یە، بەلکو نیشتمانی، لەوما زمانی دەولەتا قانون د هەوا هلبژارتنا دا زمانەکی علمانی بوو، نە وەک تاییفی ...

تا رادەیهکی شیا دەنگین سونە و شیعهیین علمانی بەدەستقە بینیت، ئەفە

دهستههلات گرتیه دهست، جارهکادی بهداخوه نهزموونا مه دگه لایه ننی شیعه نهزموونهکا تهحل و تفت بوو، چونکی نهوا گهلی بژقان بوو هر دوو حکومتین شیعه، جهعفری و مالکی بجی نه ئینا حهتا نهگه ر نهوا داخواز ژی دهستوری بن . لهوما پیدئی یه ههقهیمانی کوردستانی فی جاری بیی پهیمان و پشکداریهکا مورکری داخلی هیچ تهشکلهکا حکومتی نهیبت نهغه ژلایهکی، ژلایهکی دی نها دهستهلاتا ههریم ب هیژ تره و ههریم خودانا دهستور و حکومتهکا ههلبژارتیه و ههر وهسا سهروکهکی ههلبژارتی و خودان نهزموون، لهوما ههقهیمانی کوردستانی ل سهر عهردهکی کونکریتی راوهستا و بهیژتره گوتارا سیاسیا کوردستانی، گوتارهکا یهکگرتی و بهیژه و حهتا نهگه ر بوچوونین جودا نهبن مهعنا وی نهو نینه ل سهر پریشیپین نهتهوهی لیک دویرن . جهی داخی یه کو سهرکردهیین سیایی بین عیراقی ههر ئیک ب هرهف پایتهختهکی چووینه، مادهم هلبژارتن تاییهتمهندیا عیراقی گهلی عیراقی یه دقیا قان سهرکردا ل ناغ عیراقی دا تهنازل بو ئیک و دوو کربان و زوترین دم حکومتا فیدرالی پیک ئینابا، یا خویایه دهولتین دهوروبه رولهکی نه رینی ههبووه دکاروبارین عیراقی دا ههر ژ ۲۰۰۳ حهتا ۲۰۱۰ ب رهئیا من نهگه ر بابهتی حکومتی زوی چارهسهرنه بیبت دی مایتی کرنا دهولتین نهقلیمی زیدهتر و خرابتر بیت و چی دبیت عیراق پاشدا بزفریت بو سالا ۲۰۰۶ و شه ری تایی و سهرهرای هندئ کو هیژین نهمن و ئاساییشی نکارن وهکو بهری ب دهوری خو رابین و دهلیفه بو هیژین تیرورست قاعیده خوش تربیبت نهو ئاساییشا نسبی ژی نهمینیت دوی دهمی دا بتنی گهلین عیراقی زهره رمدن .

حکومهت هکاهلمانی چهوا ئاها بیبت؟! بیگومان دقیا نهغه ب کارهکی سیاسی و جهماوهری و هوشیاری بیته نهجمادان دویر ژ بیروباوه رین شو فینی و تایی، نهغ دیاردا ههنی واته سه رهلهدانا مهیلا علمانی دیاردهیهکا نه رینی یه، چونکی کیم بوونا کاریگه ریا پیناسا تایی ل سهر دهنگدهر و بهر بژیری دیسان دیاردهیهکا نه رینی یه، چونکی هیشتا جهماوه ر ژ فه رمانین ممنوعاتا رزگار نه بوویه نهو ئازادی یا دهستوری دا هاتی نه کتیه واری کریاری، نهگه ر ته ماشه ی نهجماین هلبژارتین ۲۰۰۵ بکهین بتنی ۳۰ - ۲۵ کورسی مهحسوب بوون ل سهر ته یاری علمانی لناف په رلهمانی فیدرال دا ههلبهت ژبلی لیستا ههقهیمانی کوردستانی ۵۳ کورسی، لی قیجاری زیدهتر ژ ۱۸۰ کورسی دبن نهگه ر ههر دوو لیستا ئیئتیلایا دهولتا القانون و العراقیه ب ته یاری علمانی حساب بکهین؟!

نهغه ژی نه ریژهیهکا مطلقه بهلکو ریژهیی یه، ل سهر فی راهیا سهری چ پینگاف گرنگن بو حکومتا ئیندهیا عیراقی؟!

ژ بو پیک ئینانا حکومتهکا نیشتمانی واقعیهتا پیک هاتین گهلین عیراقی یا ئیسیات کری کو نه بتنی هلبژارتن دی رنگ و شکلی حکومتی دیارکهن، حهتا نهگه ر دهستور ژ ری بدهت پرسا تهوافقی نهقرؤ بو فی واقعی پرسا مان و نهمانی یه، وهکو راستی ئامازه پی دکهن هیچ لایه نهک نکاریت بیی پریشیپی تهوافقی حکومتی تهشکیل بکهت ..؟!

بو مه و براین شیعه ژمیژه نینه دیکتاتوریهتا سوته و زولم و زوریا وی ل سهر ملیت مه رابووی، نهغ ههر دوو قوربانی و زهحین وی رژیمی بووین، بهلام جهی داخی یه کو ئیش و ئازاریت ههقیشک و خهباتا یهک سهنگه ر دژی رژیما بهری نهغ بن ئومید کرین دهمی شریکین مه

ب هیژه کو گهلین عیراقی حکمی تایی ناخوازن، ژبلی هندی ژی سیسته می دیموکراسی ب خو ل سهر پریشیپین علمانی دهیته ئافاکرن، نهو کومه لگه هین ل روژ ئافایی پیشکهفتین ههموو ل سهر دیموکراسیا لیرال و لیک جودا کرنا ئایینی ژ دهولتهتی هاتیه ئافاکرن، دهستوری عیراقی ب دوو مادا ئیشارهتا ب سیسته می دیموکراسی و (ئایینی) دکهت بهلام هیچ ئامازه ببوونا عیراقی وهکو دهولتهکا ئیسلامی ل سهر شیوهی کومارا ئیسلامی نه دایه، ههر چهنده هندهک ته یار و حزب ههنه زور پیکولی دکهن کو کومارا عیراقی ب رنگی کومارهکا ئیسلامی یان تایی رنگ بکهن !! ب دیتنا من نهوا ل قان ههفت سالین بوری دا هاتیه نهجمادان بهسه کو نهغ بزاین شیوهی تاییه گه ری دی یا چهوا بیبت ل پاشه روژا عیراقی دا

لی گرنگه بپرسین کا دی مهیلا جهماوه ری عیراقی بهرهف

ئىقىل دەستىن خۆ ل ملین كەلما ھەولیر دئالىنە

ھىشار رېكانى

دەولەتا فەرەنسا پېشوازیەك مەزىن مینا سەرۆكىن دەولەتان، ب فەرمى ل سەرۆكى ھەرئىما كوردستانى مەسعوود بارزانى كر، ئەف سەرەدانە پىشنى سەرەدانا دىرۆكى يا سەرۆك مەسعوود بارزانى بۆ توركيا بوو، ئەو ژی ل سەر داخووا سەرۆكى فەرەنسى ساركۆزى بوو، ل وئ سەرەدانىدا بۆ ماوئ دەمژمىرەكى ل كۆچكا ئەلئىزى سەرۆك بارزانى و شاندى پىرا ل گەل سەرۆكى فەرەنسا و مەزىنە بەرپىسىن فەرەنسا كۆمبون، ديسان بارزانى و شاندى پىرا و باليۆزى فەرەنسا ل ئىراقى و باليۆزى ئىراقى ل فەرەنسا بۆ فراقىنى مىقانىن دۆستى دىرىنى كوردان بىرنارد كۆشەنەر وەزىرى دەرقەبى فەرەنسا بوون، پاشى ل رۆژا ۲۰۱۰/۶/۱۵ ياداشتنامەيەك لىككەھىشتى ب زمانىن كوردى و فەرەنسى ل ناقبەرا بارزانى و كۆشەنەردا ھاتە واژۆكرن و ھەر ل وئ ھۆلى كۆنگرەيەك رۆژنامەفانى ل بن ئالابىن فەرەنسا و ئىراق و كوردستانى ھاتە گىران.

كوردستانى بۆ كارىن بەلپىندان و ەبەرھىنان و بازرگانى و ئابۆرى. ديسان سەرەدانا مۆزەخانا لۆقەر ژی كرن و ل وىرى بسپۆر و شارەزايىن شوونوار دىتن و پىزانىن گىنگ ل سەر شوونوارىن كوردستانى دانە وان.

ھىژاى ئامازەكرنە كۆ بەرى واژۆكرنا ياداشتنامەيا لىككەھىشتى كۆشەنەرى گوتە بارزانى (فەرەنسا دخوازە ھارىكاريا گەل كوردستانى بكە و ل پاشەروژەك نىزىك ئامادەبوونەك خورت ل كوردستانى ھەبە، ئەفە ژی چ ب رىيا ئابۆرى و بازرگانى يان ب رىيا ەبەرھىنانى و ھاندانا بزنسكارىن).

ديسان مژارا وەزىرى دەرقەبى فەرەنسا ل تەوەرەك دىدا ل سەر رەوشا كرېستيانان بوو ل ئىراقى، سەرۆك بارزانى بۆ دياركر كۆ پتر ژ ۸۰ ھزار خىزانىن كرېستيانان ل مووسل و بەغدا و باژارىن دى ژ بەر تىرۆرى و توند و تىژى پەنا ئىنايە كوردستانى و حوكمەتا ھەرئىما كوردستانى ژی پىشوازىا وان كرىە و پاراستىنە.

ديسان چەند گرىبەستەك ل گەل زانكوبا لۆمۆند ژی ل سەر پشكنىنا شوونوارىن كوردستانى و زەمالىن خووندا بلند ھاتنە واژۆكرن.

واژۆكرنا ياداشتنامەيا لىككەھىشتى ل ناقبەرا سەرۆك بارزانى و وەزىرى دەرقەبى فەرەنسادا كۆ ب ھەردو زمانىن كودى و فەرەنسى ھاتبوون نقىسىن، بۆ يەكەمىن چارە ياداشتنامە و

سەرەدانا كۆچكا سىپى يا ئەمريكا كرىبوو و سىمىنارەك ل پەيمانگەھا برۆكىن گىرابوو كۆ رىقەبەرى سىمىنارى پۆلاكى ھۆسا پەسنا بارزانى كرىبوو: بۆ كەسەك شارەزايى سياستەتا ئىراق و رۆژھەلاتا ناقىن نەبە گەلەك زەحمەتە بكارە پىناسا سەرۆك مەسعوود بارزانى بكە.

ھىژاىە ديار بكەن ل فەرەنسا سەرۆك و زمان و ئالا و حوكمەت وەك سەرۆكى ھەرئىما كوردستانى و ئالابى كوردستانى و زمانى كوردى و حوكمەتا دەولەتا نەتەوى سەرەدەرى ل گەل ھاتكرن، سەرۆكى فەرەنسا ب ناقى خۆ و دەولەتا فەرەنسا سەرۆك بارزانى داخووا دكە ل كۆچكا ئەلئىزى پىشوازى دكە و بۆ ماوئ دەمژمىرەكى پىرا كۆم دىبە و سەرۆكى فەرەنسا ژ ئالابى خۆفە برىارى ددە سەرەدانا كوردستانى بكە، پر گىنگە سەرۆكى دەولەتەك گىنگ كۆ دووەمىن مەزىنە دەولەتە ل جىھانى سەرەدانا كوردستانى بكە، ئەفە ژی نىرپىنا پىگەھا سەرۆك بارزانى و ھەرئىما كوردستانى يە ژ لايى پارىس قە و دانپىدانا سەرۆك ساركۆزى يە كۆ سياستەتېن ئىراقى و رۆژھەلاتا ناقىن بۆ ھەولیر دزقرن و ئەوئ بەرژەوھندى ل رۆژھەلاتا ناقىن ھەبە پىويستە سەرەدانا ھەولیرا پايتەختا ھەرئىما كوردستانى بكە، ئانكۆ بورجا ئىقىل دەستىن خۆ ل ملین كەلما ھەولیر بئالىنە.

سەرۆك بارزانى و شاندى پىرا ل گەل گەلەك كۆمپانىن مەزىن فەرەنسا كۆمبوو و ھاندان وەرن

سەرەدانا فەرمى يا سەرۆك بارزانى ل سەر داخووا سەرۆك نىكۆلاى ساركۆزى و واژۆكرنا ياداشتنامەيا لىككەھىشتى و برىارا سەرەدانا سەرۆكى فەرەنسا بۆ ھەرئىما كوردستانى وەرچەرخانەك دىرۆكىيە ل سەر ئاستى دەپلۆماتىا كوردستانى و جىھانى و ئامازەيە بۆ ئاستى پىشوازىا جىھانى ل سەرۆك بارزانى.

يا ديارە سەرەدانا سەرۆك بارزانى بۆ فەرەنسا ژمارا پىقانى شكاند و گوھورىنەك مەزىن ئىخستە گۆتارا سىياسى و پەيوەندىن فەرەنسا ل گەل ھەرئىما كوردستانى، بۆ قى چەندى ھىژاى وئ چەندىيە كۆ مىشال ئەبۆ نەجم پەيامنېرى رۆژنامەيا (ئەلشەرق ئەلئەوصەت) راپۆرتەكى ب ناغو نىشانى (پارىس وەك سەرۆك دەولەت سەرەدەرى ل گەل بارزانى كر و رىكەفتنا ھارىكارى پىرا واژۆكر كۆ پىرۆژى وزەى ژی قەدگرە) ئەف چەندە وئ دگەھىنە كۆ ھەرئىما كوردستانى ب رىبەرىا بارزانى وەك دەولەت ل جىھانا ئىرۆ دەئ ھژمار، ھەرچەندە نە ئەنداما رىكخراوا گىشتى يا نەتەوئ ھەقگرىبە ژی، لئ ھەموو پىگىرىن نىقەدەولەتى وەك دەولەت پىكئىنە، رامانا وئ ئەوہ كۆ ھەرئىما كوردستانى ب سەرۆكاتىا بارزانى ھىژاى ئەندامبوونا جفاكا نىقەدەولەتتییە، يا كۆ جىھان ل سەر قى ئاستى پىشوازىى لئ دكە، كۆ گەلەك سەرەدان كرىنە و ژ وانا ل رۆژا ۲۰۱۰/۱/۲۷ ژی ب قى ئاواى

میدیا یا رهش و نهرکین وی

سهردار هیئتوتی

سهرور بیت دفتت ئەف ئیکه که تبا د دەستی دەستهلاتا یاسایی دا و ئەوین بی بەلگه و ل سهر شاشین تیفی بین خو پارتي یا خودان خەبات تاوانبار دکر، بی هه بوونا چ راستیهکی دفتت هاتبانه بهر دادگهه و ئەو که نال ژێ ژ وهشانی هاتبانه راوهستاندن، لی دا هیشتا راستر بیژین ل قیزه مه بهستا من پی کوشتن و شه هیدکرنا که کی سهردهشت نینه، به لکو مه بهست پی میدیا یا رهشه ئەوا کو خو ل پشت هنده دیوارک و پهردان دا فهشارتی و ب نافی میدیا یا ئەهلی د ناخفیت و وهسا هزر دکت کو کاروانی روژنامه فانیی ل کوردستانی ل سهر دەستی وان بی هاتیه دانان و هه می دفتت ل دویف وی ریبازی بچن، بهری دهه کی د کوفارا خو دا با ب نافی (به لگه) که کی جهمال عه بدولا په رده ل سهر راستیا هن سالین پری دره و هه له تاندنا خه لکی ژ لایین روژناما ب نافی ئەهلی (هاولاتی) هه لدان و بو مه دا دیار کرن کانی چاوانی وهک خازخازوکا پارهیان ژ خاله قادری دخوازان و دایژن کوره بی ژ بابی دخوازی، هاولاتی د دهما ۱۰ سالان دا بزافا خاپاندنا مه کریه و هه ر گوتیه ئەز روژنامه کا سهر به خو و بی لایین و ئەهلیمه و بزافا من ب ریکا راگه هاندنی ئافا کرنا فی وهلاتیه و بو جاره کی ژێ نه گوتیه ئەز سهر ب لایینه کی دیاری کریقه مه، راوهستن دا ل قیزه ئەم ژێ نه که قینه چ شاشیه کی و دفتت ئەف ژێ بو هه وه بهیته دیار کرن کو بو دهه کی من وهک روژنامه فان دگه ل فی روژنامی دا کار کریه، لی هه ر زویکا بو مه دیار بوو کو نه هندای لایینه و مه خو لیقه کیشا، لی ژ بهر نه بوونا به لگه یان نهشیان چ تشته کی ل نک خورا بیژین، به لی هاولاتی نهک ب تنی یا بی لایین نه بوو به لکو نهرکی وی ئەو بوو کو گهنجی ل وهلاتی خو بی ئومید بکهت و رویی دهستهلات و حکومت و په رله مانگی کوردستانی نه شرین بکهت و بزافا تیکدان و هه رفاندنا دیوارین جفاکی بکهت و تا راده کی باش ل دهقه رین نیزیکی وی شیا به ب فی نهرکی رابیت.

گه ر ب راما نا رونکرنا رویی هه ر جفاک و گه ل و وهلاته کی به ریخودانه کی بو سازین میدیایی و روژنامه فانان بکهین ل هه ر وهلاته کی، دی بینین ل وان وهلاتین کو سیسته می وان بی دیموکرسی جهی خو گرتی، ئەف راما نه جهی خو دگریت و دبیته خودان وانا، لی ژ بهرکو ئەم نه ئانگجین وهلاته کی وهسایه دفتت ل دویف سیسته می خو و جفاکی خو گا فان بهافیژین و کار بو ئافا کرنا سیسته مه کی وهسا بکهین، گه ر بخوازین به رده ژیهه ل گا فان بهافیژین دفتت خودان بزافه کا بی راوهستان بین، کو ل قیزه مه بهستا من ئەم که سین روژنامه فانیین، نابیت هه ر تشته ک به روفاژی لی بهیته کرن و ل دویف هه ز و خاسته کا لایه نه کی بیت، به لکو دفتت سمبولین نه ته وی و پیروزیین نه ته وی پتر ل نک مه پیروزیین، د بینین ل فی دوماهییه گه له ک شه ر چینیون (شه ری) راگه هاندنی و لایینی ئوپوزیونی وهسا هزر دکر کو خوه دانه، یان ژێ ل نک خوه دایی هاتینه و ب تنی ئەون هه لگرین په یاما راست بو رونکرنا رویی گه لی مه و که تته د چه په ره کی شاش دا و ل دژی دهستهلاتی شه ر کرن و بی چ به لگه به ک. دفتت بهیته زانین کو ئەو وهلاتین خودان ئوپوزیون واته خودان سهر بوره کا راست و دروستین دیموکراسینه و ئەف ئیکه ژێ چه ندین جارن سهر وکی کوردستانی گوتیه، لی ئوپوزسیون کورسیکی مه یا هه ی نهک یا خه مخورا ملله تی.

کوشتنا که ساتیی روژنامه فان سهردهشت ژ لایین هن که سین نه دیارقه زیده هاته مه زنکرن و ژ هه ر قالبه کی دهرکهت و تا گه هشتیه وی راده ی ئەوین دخواستن فی تاوانی پالده نه دهستهلاتی ژێ ترسان و خو ل مه دانیی قه کیشان، به س دفتت یا راست ژێ بهیته گوتن و نابیت خو ژێ قه دزین کو ل قیزه دهستهلات و ب تاییه تی پارتي گه له ک خه مساری کر و بی دنگ راوهستا ل هه مبه ر هه ر تاوانه کا بی به لگه، چوونکی ئەگه ر ئەم بخوازین ل کوردستانی یاسا

ریکه فتن به لگه نامه بین نیفده وه ته ی ل سهر ئاستی جیهانی و ب رهنگه ک فه رمی ب زمانی کوردی دهینه نفیسین، ئەفه ژێ وهر چه رخانه ک دیروکیه ل سهر ئاستی ده پلوماتیا هه ریما کوردستانی کو ل په ی پلانان ماسته ر پلانان دابریژن ل بواریین په روه رده یی و زانستی و ساخله می و ئافه دانی و شوونواری و گه شتوگوزاری قه، بو فی چه ندی فه ره نسا دخوازه ب هه موو هیژ و شیا نین ته کنه لوژیا خو قه وه ره کوردستانی و روله ک پیشچاف ل پیشقه چوون و ئافه دانکرنا کوردستانی دا هه به.

پشتی سهر دهانا بارزانی بو فه ره نسا رابورته ک ب نافونیشانی (پاشه روژه ک پرشننگار چاقه ریی هه ریما کوردستانی په) ل که نالی ۴ ئی به ریتانیا هاته په خشکرن، کو ل وی رابورته دا روژنامه فان جو ناسان دبیزه: کوردان هه ر دگوت (ژبلی) چیا یان مه چ دوستین دی نین) لی ئیدی ئەف گوتته بو چاخی ئیرو ده ست ناده، ژ بهرکو ئیرو کوردستان پر دوست و هه قاله و هه ریما کوردستانی یا قه کریه و کوردستان دی پر زهنگین به و دی ببه دویه ی یا دووی ل دهقه ری و دی هیژ ئافه دانتربه، چکوو ژبلی پترولی ب نافی ژێ یا زهنگینه، کو نها ۱۷ قونسلخانه بین ده پلوماتی و ۳۸ کومپانیین پترولی لی هه نه و روژانه ۱۰۰ هه زار به رمیلین پترولی به ره م دین و پشتی پینچ سالین دی هه ر روژه کی دی بنه ئیک ملیون بهر میل.

ل نافه روکا یاداشتا لیکه هشتنی دا هه موو تاییه تمه ندین یاداشتن ل نافه را دهوله تین خودان سهر وه ری تیدا هه نه، سهر ره رای بایه خدانین ئابوری و بازارگانی و کلتوری و زانستی، بایه خین سیاسی و ده پلوماتی بین مه زن ژێ هه نه، چکوو سهر ده ری ل گه ل کومه ک مزاران ل گه ل هه ریما کوردستانی دکه کو پرسین سهر وه رینه، وهک پترول و باله فرخانه، ئەف سهر ده ریه دی ببه ئەگه را وی

گوندی زیوا شیخ پیراموس ناف و دیروک

کارزان محمد حسین باهرنی

گوندی زیوا شیخ پیراموس دکه قیته بنارا چپایی مه تینی، نیزیکی ۱۰ کم ژ روژ نا قیایی بامهرنی دویره، کیم ژیدهرین دیروکی ئاقری ب راما نا قی گوندی دایه و رونگریه.

۱_ دبه رپه رین پرتوکا میژویا یوسف بوسنایا یا خودانی وی یوحنا کلدون هاتیه نفیسین دچهرخی ۱۰ ز نا قی گوندی دگوتتی (بیپ صیاری) راما نا وی ب زمانی سریانی ب (مالا وینه کیشا) دهیتن.

۲_ دیروکفان فهرسه ت مهرعی دبیزیت په یفا (زیوه) ژ نه ژادقه په یقه کا زمانی سریانی یه، راما نا وی (مالا رونا هی) یه.

۳_ بوچوونه کا دی کو دبیته جهی پرسیارئ بوچی نا قی که سه کی ل سهر فی گوندی یه ئه و ژئ (شیخ پیراموس) بی گومان بیرو رایین جودا هه نه ل دور دیار کرنا بنه کوکا شیخی ناقبری. ژیدهرین موسلمانان دده نه خویاکرن کو شیخ موسا که سه کی بنا ف و دهنگ بوویه

ل ده قهرئ، مزگه فته ک ل گوندی زیوه هه بوویه و خه لکی ژده قهرین دویر قه ست دکرنی، دهمی توشی نه خوشیان دبوون داهینه ل ده ف شیخی و دا پیقه خویینیت و دوعا ژ خودای که ت نه ف نه خوشه چاره ببیتن. شیخ موسا ۷۴ سالان ژیا یه دنا قیهره سالین (۱۰۱۹_ ۱۰۹۳ ز) بی هه قچهرخ بو دگه ل شیخ ئیسلامی هه کاری.

۴_ دژیدهرین مه سیحیان دا نفیسیه کو (موسا) قه شه یه و دیره ک ل گوندی زیوه هه بوویه بنا قی دیرا (باصیاری) ل سه دی ۱۰ ز و دگه ل قه شه (کورئ یه لدای) دیرا ناقبری نویره نکر و سه خبیرکر، چونکی دیرا باصیاری به ری ۴ چهرخان هاتبوو ئا فاکرن، ل سه رده ستی (ئیبیراهیم ناسک) خه لکی کوردستانا باکور بوو به ره ف ده قهره به هدینان هات و ل بنارا چپایی مه تینی ئا کنجی بوو، تابیته تی ل گوندی (زیوه) روژ نا قیایی بامهرنی و دیره ک لی ئا فاکر ل سه دسالی ۶ زاینی.

و ل چهرخین ۷ و ۹۸ زاینی دیرا باصیاری هاته چولکرن و کا قلاکرن و دهمی بوویه چهرخی ۱۰ زاینی قه شه موسا دگه ل قه شه کورئ یه لدا هاتنه گوندی زیوه و دیرا باصیاری نویره نکر و سه خبیرکر و ریوره سمین ئاینی ب شیویه یکی ریک و پیک ل دیرئ هاتنه ریقه برن ب سه روکاتیا قه شه موسای. ئه قجا ژوی دهمی و تانوکه گوندی زیوه ب نا قی قه شه موسای هاتیه ئا فاکرن ئانکو (گوندی زیوا موسای).

۵_ دیسان بوچوونه کا دی دهیته پیش چاف ئه و ژئ په یفا (پیر) بو دیندارین ئاینی ئیزدیان دهیته ب کارئینان، ئه ری بوچی

ئه ف په یقه (پیر) به ری نا قی موسای دهیتن؟، یان بنا قی موسای قه گریدایه (زیوا پیر موسا) بی گومان ئه ف بوچوونه وی گروفی دسه لمینیتن کو دسه رده مه کی دا دسه له اتدارین ئولی ئیزدیان کارتیکرن ل ده قهرئ هه بوویه، ئه قجا دور ناییتن کو (پیر موسا) ئیزدی بوویه ل گوندی زیوه ئه وی دکه قیته روژ نا قیایی بامهرنی.

و ل دوماهیا بابته تی یا فهره بیژین کو نه ژاد و بنه کوکا که سایه تیا (موسای) نه دیاره و هاتیه تیکه لکرن دنا ف ژیدهر و پرتو کین دیروکی دا، چونکی ژیدهرین موسلمانان ب (شیخ موسا) هاتیه نفیسین، دژیدهرین مه سیحیادا ب (قه شه، ره بان موسا) هاتیه ئا فاکرن، دژیدهرین ئیزدیاندا ب ناسنا قی (پیر موسا) دهیته ناسکرن. به لی ههر چاوا بیتن کو (موسا) سهر ب چ ئاین قه بیتن (موسلمان) مه سیحی (ئیزدی) یا گرنگ ئه وه کو که سایه تیا موسای مروقه کی دیندار بوویه و خودان خیربوویه و داخازا باشینی و سلامه تیی دکر بو هه می که سان.

ژیدهر:

- ۱_ یوحنا بن کلدون _ دیروکا یوسف بوسنایا (به غدا، ۱۹۸۳)
- ۲_ محمد ئه مین دوسکی _ ئه رزی و به کر به گی ئه رزی (دهوک، ۲۰۰۲)
- ۳_ د. فهرسه ت مهرعی _ یه هودیه ت و مه سیحیه ت ل کوردستانی هه ولیتر، (۲۰۰۸)

سۆ بیرئانینین گرتگ

ئا: سیلاف

۱- سادق بهاءالدین ئامیدی
ب هه لکه فتنا بورینا ۲۸ سالان ل سهر وه غه رکنا توره قانی مه زن، میری په یقان سادق بهاءالدین ئامیدی، ل روژا ۶/۱۶ لقا ۱۸ رابؤ ب ساخرنا قی بیره وه ری ب کوره کئی هوزان خاندنی ل کانیا سنجی و ل دهستیکی په یقا بنه مالی ژ لایی دسه ره سادق قه هاته خاندن و پاشی ل دویقدا هیژا د. عبد الوهاب خالد گوتاره ک ل دور چه ند ئالیه کیت ژيانا سادقی پیشکش کرو چه ند رونکرن دانه سهر ژيان و به ره مه سی توره قانی نه مر و پاشی ل دویقدا سهره دانه ک بو سهر گوری وی هاته کرن و تاجه گولینه ک ل سهر گوری وی هاته دانان و به ره قبیان وه فاداریا خو وب ریکا پیروزا وی دوپاتکره قه.

۲- بارزانی و رویاری ئاراس و چار ئه فسه ریت قاره مان

ب هه لکه فتنا ده رباز بؤنا بارزانی نه مر و هه قالیته وی ل رویاری ئاراس و سیداره دانا هه ر چار ئه فسه ریت قاره مان ژ لایی رژیما پاشایه تیا ئیراقی قه، ئه ق هه ردوو بیرئانینه ب چه ند بزاق و چالاکیان ل روژا ۶/۱۷ ژ لایی لقا ۱۸ قه هاته ساخرن و ل دهستیکی چه ند په یقه ک هاته خاندن ژ وانا ژ لایی هیژا به رپرسی لقی محمد محسن قه و دیسان فلمه کئی دیکومیتی بو به ره قبیان هاته نیشاندان کول سهر ژيانا بارزانی نه مر هه قالیته وی و هه ر چار ئه فسه ران بون.

ژبلی مه هندهك بونه وهرین دی دئی گهر دوونی دا هه نه؟

دیان جهویل

ژبه رکو تانوكه چ بونه وهرین ئەسمانی نهگه هشتینه دهف مه، ئەفه هندی دگه هینیت کو ژبلی بونه وهرین سهر رویی عهردی چ تشتین دی بین زیندی د گهر دوونی دا نینن. ئەف چهنده دیتنا زانایی فیزیایی ئیتالی ئەتریکو فیرمی به یی کو هزردهکت ههر شارستانییه کا دی، ئەگهر هه بیت، دهفیت گهلهک ژ شارستانییه تا مه یا مروغان پیشکه قتیر بیت، چونکی ژبی کومه لا مه یا روژی ب شیوه کی ریژه بی بجویکه. ئانکو پیدقی بوو ئەف بونه وهره تانوكه شیابن بهینه دهف مه ژبه رکو شارستانییه کا وهکی یا وان یا پیشکه قتی دی چه ند ملیون سالا فه کیشیت هه تا کو مه چه ره کی ئاشکه را بکهت و ل سهر خوجه بین.

ههر چه نده تیوریا فیرمی تاراده به کی یا بهر ئاقله، لی چه ندین فه دوزینیت سهردهم راستی بین بهر و قازی بوچوونا وی ب بهلگه دیاردکن، بو نمونه: تانوكه پتر ژ ۲۷۱ هه سارین دهرفه ی کومه لا مه یا روژی هاتینه

دبتن، هندهک ژوان دویراتی بین گهلهک مهزن هه نه ب هه قبه رکن دگهل پلانیتا ئهردی، لی هندهکان ژی هه مان قه بارئ هه سارا مه هه یه. مه رهم ژفی چه ندی ئەوه کو شیانیت هه مینزکنا ژیانی و پیش ئیخستنا وی دی یا گونجایی بیت ل سهر هژماره کا وان پلانیتان.

جوان ئورو یی پیشکداری د هه وا فایکنگ بو لیکه ریا نا ژیانی ل سهر مه ریخی داکری دینزیت ئەگهر ئەم هوسا هزر بکه ین کو هه می ئەو بارودوخین پیدقی بو ده ستییکرنا ژیانی ل سهر هه ساره کی هه بن ل قیری دی گه هینه ئەنجامه کی کو دینزیت دناقه را سه د ملیون ستیر د مه چه را مه دا، ۵۰ ملیون بهر بقی چه ندی دکه فن. ههر دیسان ل سهر مه ریخی هندهک بهلگه هاتینه دبتن کو هیمایی دکه نه سهر هه بوونا ئافی ل سهر فی پلانیتی ل ده می بهر ی و نوکه ژی. دبیت فی چه ندی ژی دهلیفه دایته ژیانی کو ل سهر ده ستییکریت (هه تا کو دساده ترین قوناغین خو بین ده ستییکي). ئەف بهلگه یه هندی دیاردکن کو هه بوونا ژیانی تشته کی بهر به لاقه د گهر دوونی

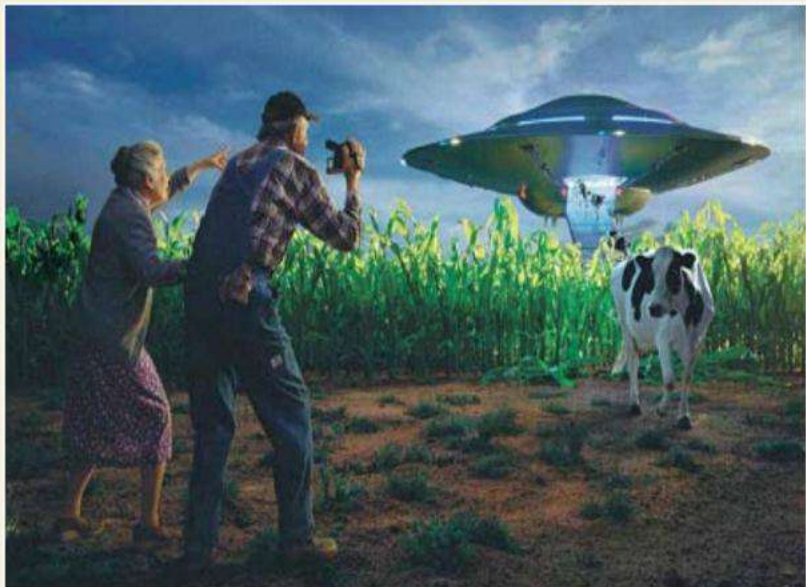
دا، ئانکو نه بی دهگمه نه. دناف نه یزه کان دا، هندهک که رهسته هاتینه دبتن کو ب هزرا زانایان جوره کی بهرین تاییه تن و هیمایی دکه نه سهر هه بوونا ژیانی دنافا. دبیت ژی ئەف بهلگه یه هندهک جورین به کتریا بین بهر دوویی fossils bacteria بن.

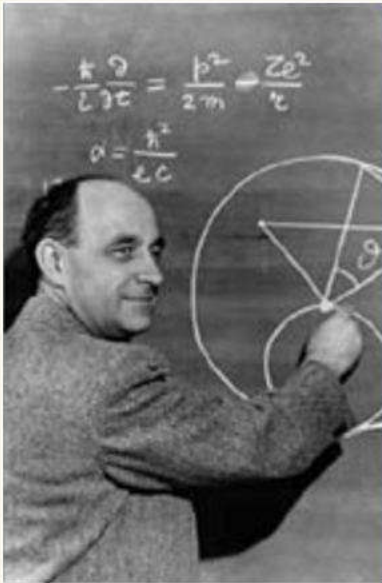
ئەف نمونه بین بهری نوکه هندی دگه هین کو مگرتیا هه بوونا شارستانییه تین پیشکه قتی دگهر دوونی دا یا بهر دهف سهر که قتته کا بهر ده و امدا، لی هه که ب راستا بونه وهرین زیندی ل سهر هه سارین دویر هه بن، بوچی ناهینه دهف مه و خو دیار بکه ن؟

ل قیری تیوریه کا دی هه یه کو وان تیوریان ره تکهت بین دینز ژبلی شارستانییه تا مه چ شارستانییه تین دی دئی گهر دوونی دا نینن، بهر و قازی راستیا هه بوونا وان دووپات دکهت، لی ژبه ر هندهک هوکارین نه زانراو حه زنه کریه په یوه ندی ب جیهانا مه بکه ن.

چه وا ئەو دی مه ئاشکه را که ن؟

ئەگهر بابته ب باشی بهیته فه کولین، دی بینن کو دیتنا مه ژلایی وانقه نه تشته کی زور ب زهحه ته. ئەگهر هه ساره ک یان گه میه کا ئەسمانی یا تاییهت ب فان بونه وهرین ئەسمانی فه کیمتر ژ سه د سالیان رونا هیی یا ژمه دویر بیت، ل وی ده می دی یا ب سانه هی بیت بو وان ب ریکا ته له سکوبین رادیویی پیلین که هروم و گناتسیی بگرن بین کو ژ دهزگه هین رادیو و تیله فزیونین ل سهر ئەهردی ده رده که فن. د باز نه کا سه نته ری وی ئەهرد بیت و تیری سه د سالیان رونا هیی بن هژماره کا ستیران هه نه کو دبیت ل دورماندوری وان هه سارین وهکی ئەهردی هه بن. پاشی ل دهف روبه رین دویر تر دبیت هندهک فه له کناس ل سهر وان هه سارین کومه لین ستیران هه بن کو بشین هه سارا مه بینن ئەو ژی ب هاریکاریا کارتیکرنا تیشکا روژی یا رویددهت ده می ئەرد ل بهر ستیرا وان را دبووریت و ددووقدا دی دشیانیت وان دا بیت پیکهاتین بهرگی

ل سهردهمی تهکنولوژیا پیشکهفتی و شونوارین مه تانوکه نهشیاینه بگههنه دهف وان.

ل فیرئ تیوریهکا دی ژئ ههیه دبیژیت کو ئه بونهوهر یی ههولدندن پهیوهندی ب مه بگهن، بهس ئهه هیشتا تی نائینهدر یان د هیمایین وان ناگههین. لی دوماهیک تیوری دیاردهکت کو ئه ژ راستا بین ههین و بهردهوام چاقدیریا مه دخالهکا ناقههرا ههسارین مه ریخی و مشتهدری دا دکهن و د دویفدا پیزانینا ل سهر مه و شارستانیهتا مه کومدکهن و ب شیوهکی خولی بؤ سهنته ری سهرگردایهتی دهنیزن.

فیزیاژنی ئیتالی (ئه نریکو فیرمی) خودانی بوچونا ب نهوهیی دهرئیخستنا هه بوونا هندک بونهوهرین دی دفی گهردوونی دا، ژ بهرکو هزردهکت ئه گهر هه بانه بوچی تانوکه پهیوهندی ب مه نه کرهه؟

ته له سکوبا رادیویی ل بورتوریکوی، تیرئ سینیکا وی ۳۰۵ میترن کو گرنگترین گروپی ب سهر ریخراوا لیگه ریانا بونهوهرین پیشکهفتی ژدهرفه ی ئهردی تیدا کاردهکن.

فیزیاوی هنگاری یی ب ناخ و دهنگ و خودانی بوچونا کارلینکن ناکی بین زنجیره یی Nuclear Chain Reaction به رسقا فیرمی ددهت

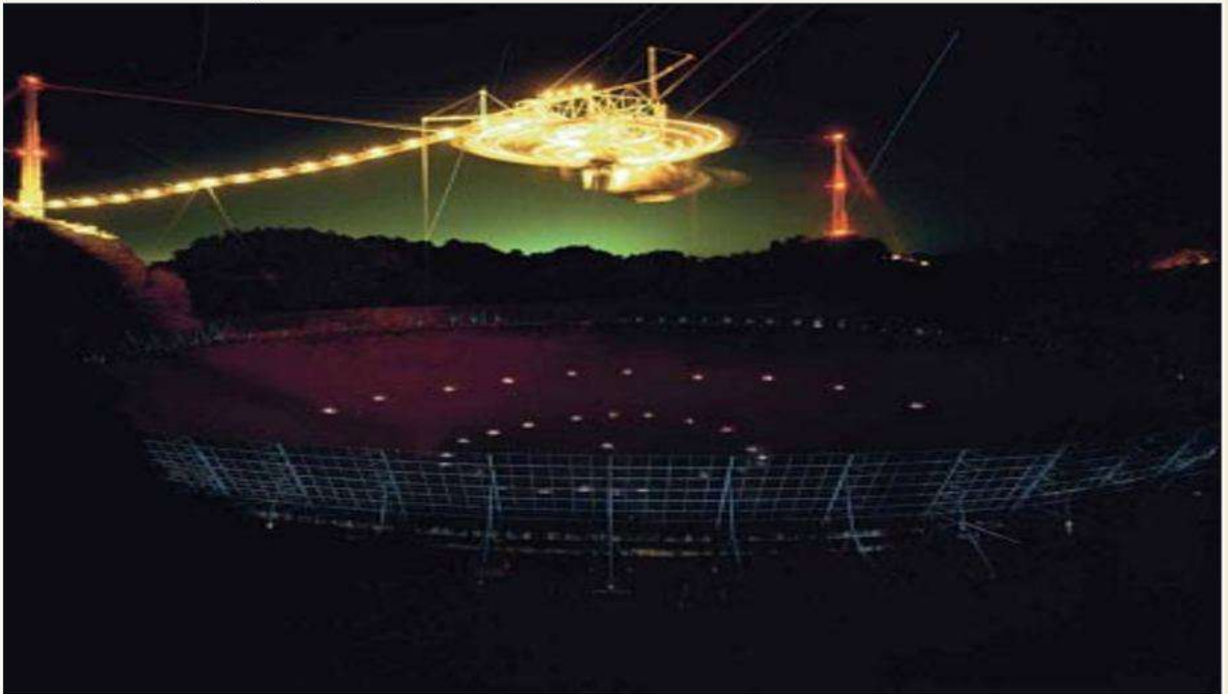
ئهردی بپشکنن ب ریکا شروهه کرنا وی روناها ژئ فه ددهت و دگه هینه وان. ئه ری ئهف چهنده تشتهکی خه یالی یه؟ نه خیر... ل دهمی گه هشتا شارستانیه تهکا پیشکهفتی بؤ ناستهکی تهکنولوژی یی گونجایی ئه وی ل هندک ههسارین دی بین هه فشیوه بؤ ههساران خو گهرن. ئهف چهنده ژئ هه وکی وی نارمانجا وهکاله تا ئهسمانی یا ئهمریکی NASA بؤ کاردهکت ب ریکا پروگرامی ئهسمانی کیپله Kepler، زیدهباری وهکاله تین ئهسمانی بین ئهروپی ESA ب ریکا پروگرامی داروین Darwin.

هیشتا ژئی تهکنولوژیا مه یی بچویکه

ئه گهر ئه هاتینه دیتن ژلایی فان شارستانیانقه، بوچی تانوکه کهس ژوان نه هاتینه سهر هه سارا مه؟ دبیت ئه گهری وی ژ بهر دوبراتی بیت، چونکی ب راستی ژئ دوبراتی دناقههرا ستیران دا گه له کا مه زنه، گهر نوکه مگرتیا هه بوونا فه له کناسهکی ل سهر پلانیته کا ۱۰۰۰ سالین رونا هیم ژمه دویر بگهین کو یی چاقدیریا مه دکته، ئه وی دئ ئهردی ب شیوهکی بهری هزار سالان بینیت دهمی کو هیشتا چ کریارین پیشه سازی ل سهر دهست بینه کری، ئانکو ئه فقه هندی دگه هینیت کو ئه م ژنوی بین

و دبیژیت * دراستی دا بونهوهرین ئهسمانی یی دگهردوونی دا ههین، لی هیشتا نهشیاینه خو دیاریکهن. دفی وینهیی دا بوچونا وی ب شیوهکی کومییدی هاتیه دیارکرن.

ژیده
Prospects Of Science
۱۹. magazine NO

دیداره‌کا نه به‌لاکری دگهل توره‌قانی مه‌زن سادق بهاء‌الدین نامیدی

دیدار: سه‌گقان عبدالکیم ب/ مه‌ود عبدالله نامیدی

پشکا دووینی و دویماهی

هوله‌ندا، پاشی چووینه ئنگلته‌را له‌ندن، پاشی ئەم هاتینه پارسی، پاشی ئەم چووینه (وارشو) هاتینه به‌غدا، به‌س ل ویری تشتین ب چاف من کهفتین ل پارسی په‌رتوکا من ل ویری نه‌بوو من گه‌له‌ک دقیا بیمن من نه‌دیت و ئیکا فرنیسی یا ل ویری (جویس بلو) من ئەو دیت چ تشتی دی بی وه‌سال ل ویری نه‌بوو، ئەز دگهل وان چوومه ویری دکاته‌کا هه‌ی ئیکی ئەرم من بی ل ویری کتیبین کوردی دفروشتن ئەم چووینه ویری، من کتیبه‌کا کوردی دیت یا (محمد موکری) من کری و چه‌ند کتیبین دی ئی لسه‌ر کوردی - فرنیسی (محمد موکری) دکتور محمد موکری نوکه‌ زی بی ل پارسی.

پ- یادی ئەز به‌نی چوونا وی، چوونا من یا دی یا دویماهی ل سالا (۱۹۷۸) ز ئەم چووینه سوید، سوید و هه‌کو ئەز چوویم من هه‌ندک کتیبین خو دگهل خو برن، ئیدیهمیت کوردی و دیوانا مه‌لاین جزبری و هه‌ندک گوتاریت خو گوڤارا ئەکادیمی کوردی به‌لاکترین من برنه کتیبخانا که‌ره‌ولینا، کتیبخانا که‌ره‌ولینا یا ئوکسالا که‌فتترین کتیبخانه‌یه‌کا گه‌له‌ک مه‌زنه ئەز چووم من برنه ویری، ویری من دهرسدارا و توڤراندنا نوبهارا ئەحمه‌دی خانی ل ویری ل دیف کتیا فومله‌ی کوپی دگه‌ریام دا بیمن و پشته‌ی من کتیب دابنه‌ی ئی گه‌له‌ک پی خوش بوو، و گوت مه‌ بی ده‌هین حه‌رفین عه‌ره‌بی ئی بخوین، من گوتی کتیا فومله‌ی کوپیلی هه‌یه‌ گوتی دا برینینی ده‌ست نفیسیته‌ی خو ئەو پیژستا ده‌ست نفیسینا ئینا کتیا سێ یا فومله‌ی من گوتی دی شیم ئی کتیبین بیم، گوتی نوکه‌ دی بوو ته‌ ئیم کتیبه‌که‌ ده‌ست نفیسه‌ی کوردی گه‌له‌کیت تیدا هه‌ین، ده‌ست نفیسه‌ی کوردی ئی نوبهارا ئەحمه‌دی خانی ده‌ست پی دکته‌ و پشته‌ی هه‌نگی مه‌ولیدا با‌ته‌بی یا تیدا هه‌ی، زه‌مبیل فروش یا تیدا هه‌ی هه‌ندک ده‌ست نفیسه‌ی دی بین زاری زازاکی تیدا هه‌ین و عه‌ینی وان ده‌ست نفیسا ئی بیت کرینه ئەلمانی حه‌رفیت

بو و من گوتی تو بو چی ناھنی ئی فه‌ره‌نگا کوردی به‌ینه ئەکادیمی به‌غدا بووته چاپ که‌ین، گوت من نه‌فیت ئەز ب پیتیت عه‌ره‌بی چاپ که‌م، ئەزی ل هه‌یفی ب پیتیت لاتینی چاپ که‌م، و ژ بلی هندئ ئی ئەو گوڤارین وه‌ختی خو وی ئیناينه‌ دهرقه‌ ئیک ژ وان دگوتی (روژا نوی) و یا دژی دگوتی (ستیز) ئەو سالا (۱۹۴۳) و (۱۹۴۴) ئی ژ هژمارین روژا نوی نیشا من دان و نوکه‌ ئی فوتوکو پی یا چه‌نده‌کا بین نک من ل مال من وه‌رگرتین، ستیز سێ هژمارن بتنی، گوڤاره‌ک هه‌بوو ل ویری گوتی (چیا) نیشا من دان و کتیبخانا وی من دیت ل ویری و وه‌ختی خو من هه‌ندک تشت بربوون (کتیبیت خو) دیاری من پشکیشکرن.

سەفرا دی یا من پشته‌ی هه‌نگی یا ئەوروپا بو، پشته‌ی دیوانا (مه‌لاین جزیری) من خلاس کری و من دایه‌ی ئی چاپ بیت و من دیمه‌یک پی ئینا ئی گه‌له‌ک وه‌ستایم به‌ر هندئ شه‌ریکه‌کا هه‌می مه‌کسومی ویری ئەز چووم، ئەم چووینه چه‌ند وه‌لاتین ئەوروپی، چووینه

ئەف دیداره‌ ل سه‌رده‌می خو، ئانکو ل روژا ۱۹۸۰/۹/۸ خودی ئی رازی روژنامه‌قان سه‌گقان عبدالکیم دگهل توره‌قانی مه‌زن سادق به‌او ددین کربوو، و ئەف چاڤیکه‌فتنه‌ ل چ جها نه‌هاتبو به‌لاکرن و خه‌له‌کا ئیکی ژ ئی چاڤیکه‌فتنی ده‌ژمار ۲۶/ خزیرانا ۲۰۰۸ و ل به‌ره‌ریت ۲۷،۲۵،۲۶ د گوڤارا سیلاف دا هاتبو به‌لاکرن و ژ ئەگه‌ری به‌رزه‌بونا وی کاسیتی یا کو ل سه‌ر هاتیه‌ تو مارکن ئەم نه‌شیاين پشکا دووینی به‌لاککه‌ین و پشته‌ی جاره‌کا دی هاتیه‌ دیتن وه‌ک وه‌فاداریه‌ک و ژفانه‌ک دگهل خونده‌قانی سیلاف و ب هه‌لکه‌فتنا ۲۸ سالیا وه‌هه‌رکنا وی ئەفه‌ خه‌له‌کا دووینی بو وه‌ دکه‌ینه‌ دیاری:

ل سالا (۱۹۷۵) ئەم چووینه پارسی، من مالا خو بره‌ پارسی دختوری و خانی هه‌بوو، ل پارسی روژه‌کی ئەز چوومه‌ نک دکتور کامیرانی، روژا من دیتی ۱۶ ئان ۱۷ تیرمه‌ی بوو ئەز مام لده‌ف ژ سه‌عه‌ت (۱۰،۳۰) هه‌تا (۱،۳۰) ئەفه‌ بو جارا ئیکی من د. کامیران دیتی، من سیارین عه‌لی ترموکی کو هه‌یه‌ ئان نینه: (عه‌لی ترموکی) (نه‌عه‌لی ترماخ‌ی یه) من تشته‌ک ژ زار ده‌فی دکتور کامیرانی نفسی وی دگوت عه‌لی ترموکی دیوانه‌کا ده‌ست نفیس هه‌بوو، و دیوانا وی یا ده‌ست نفیس هه‌کو بوویه شه‌ری دووی جیهانی من دقیا ئەو دیوان به‌یته‌ پاراستن من داف وی موه‌ندسی، ئەو موه‌ندس کو دا دانته‌ په‌رتوکه‌خانه‌کی دا ل ویری به‌رلینی، گوتی پشته‌ی هه‌نگی گه‌له‌ک بو شه‌ر ل ویری ئەز ئی هه‌ر ده‌اتم و چووم کار ل ویری دکر محامی بوو، من ئەو موه‌ندس نه‌دبته‌ قه‌ هه‌تا شه‌ر خلاس بی شه‌ری جیهانی بی دووی، پشته‌ی هه‌نگی وه‌کو من پسار کری گوتی ئەو موه‌ندس نه‌مایه‌ بی هاتی به‌ کوشتن و من ئی پسار کر فه‌ره‌نگا وی نفیسی نیشا من دا (۲۴) موچه‌له‌د بوون سه‌ر دهنگین کوردی هاتبوونه‌ دانان، ئەف فه‌ره‌نگا وی ئی (فرنیسی- کوردی) و (کوردی- فرنیسی)

و دهستهاته‌کی گه‌له‌کی ده‌ست هاتی بوو، یه‌عنی مه‌له‌قانه‌کی گه‌له‌کی مه‌له‌قان بوو، ده‌وزانی دا و دره‌وانی دا و دکیشنی دا، به‌س نه‌حمه‌دی خانی مله‌تی کورد بوو، ژ به‌ر هندئ من دقا به‌ره‌مه‌کی ل دویتف بجم و بزائم کا راستی و نه‌راستی چی یه، مه‌م و زینا وی یا ره‌نگین وه‌ختی خو کورد زانا سویتی مارگریت توفیکو پاشی پشتی توپژاندی من وه‌سا نه‌زانی کو نه‌ز جاره‌کادی لدویف بجمه‌قه، نوبهارا وی ل نک من نه‌ فه‌ره‌نگوکه‌کا کوردی یه، به‌لی نوبهار نیشانه‌کا نانکو ستره‌کا سنجی یه و نه‌خلافی یه و کتیبه‌کا په‌روه‌ده‌بی یه و ژبلی نرخا وی بو کتیبه‌کا ریزمانی یه یا ب نرخ لوستیکی یه ژ به‌ر هندئ پشتی وی نوبهارئ من ئیمان، وه‌ختی خو نه‌مر (عبدالسلام ناجی) نه‌وی شه‌رحا دیوانا مه‌لاین جزیری وی نفیسی و فوتوکویی وی ب ده‌ست من که‌فتی و دگه‌ل چه‌ند نفیسی دی ژ ده‌ست من که‌فتین نه‌ز شپام چاپ که‌م (۱۹۷۹).

– نه‌زبه‌نی نوکه‌ دقان هه‌یامادا من بی گوهری بووی تو بی کتیبه‌کا دی درست که‌ی لسه‌ر هوزانفانیت کورد. به‌ری تو که‌رم که‌ی به‌حسی بکه‌ی من دقیت پرسپاره‌کی بکه‌م، نه‌ف هوزانفانیت کورد بیت عیراقی بتنی نه‌ یان بیت هه‌می کوردستانی نه‌؟

– نه‌ف هوزانفان نه‌بیت عیراقی بتنی مه‌لایه‌کی ژ وان مه‌سه‌له‌ن (عبدالصمد) بابه‌ک من کیشا هوزانفانی ئیکتی نه‌و هه‌کاری یه نه‌و قرنی پینچی ژیاپه، نه‌و پیشی هه‌میانه، و پشتی وی ژ مه‌لایی جزیری و هنده‌ک ره‌وشه‌نیریت روژ هه‌لات زان، چونکه ده‌می ژینا وی یا دیار نینه، یا روهر نینه‌کا که‌نگی ژیاپه قیجار ژ به‌ر هندئ من مه‌لاین جزیری ژینا وی پیچه‌ک روهر تره‌ من ژ به‌ر هندئ نفیسی نه‌و ژ دیسا خه‌لکی هه‌کاری یه.

– نه‌زبه‌نی هوزانفانیت سوریی وه‌کی قه‌دری جانی و ئوسمان صه‌بری ته‌چ نه‌کرینه‌تیدا. – نه...نه...نه‌نه‌ من ده‌ست نه‌دایه وان چونکو نه‌وان شعریت وان هوزانیت وان گه‌له‌ک باری سیاسی فه.

– ته‌حسه‌ل نه‌کر ئانکو نه‌کو ته‌نین؟ – نه ... من بیت داناین بو پشکا دووی یا هوزانفانین کورد نه‌وا بکه‌مه دگه‌ل دکور کامیران بدرخانی بکه‌مه دگه‌ل جه‌گر خوینی دانمه دگه‌ل کو هوزانفانه‌کی گه‌له‌کی نافداره و پشتی هنگی گه‌ل بیت هه‌ین و احمد نامی بی

به‌درخان بو وی نفیسی بوو، چنکو هوزانفانه‌کی کورد (عبدالسلام ناجی) خه‌لکی جزیری نه‌وی نفیسی بوو، ئیک ژی دابوو کامیران به‌درخانی کو نافی وی ده‌اوارئ دا یا هه‌ی و ئیکا دژی دابوو (محمد علی عونی) قیجار (محمد علی عونی) نک بوو، نسخه‌کا دژی دیوانه‌کا دژی ب نافی دیوانا به‌غدا به‌ وه‌ختی خو ب ده‌ست (محمد علی عونی) که‌فتی ل به‌غدا، نه‌ف هه‌ر سی دیوانه به‌رامبه‌ری ئیک کر بوون دگه‌ل دیوانا سته‌مبولئ نه‌وسخا (محمد علی عونی) هاتوو دگه‌ل من، پشتی نه‌و هه‌می هاتی نه‌ دگه‌ل مه‌ ده‌ست پیکر دیوانا مه‌لاین جزیری ده‌رکه‌فت مه‌ دیت هاته چاپ کرن سالا (۱۹۷۷) کتیبه‌ پشتی وی من ده‌ست پیکری وه‌ختی نه‌ز دیوانا مه‌لاین جزیری دگه‌ریام بو توپژاندی چاقی من ب دیوانا (پرتویی هه‌کاری) که‌فت..... من ژی وهرگرتوو نفیسی نه‌ز لی گه‌ریام دیوانین دی کا چ هه‌یه و چ لسه‌ر هاتی یه نفیسی، وه‌سا دیاره تشتی سهر پرتویی هه‌کاری هاتی یه نفیسی گه‌له‌کی کیمه وه‌ختی خو گوفا‌را دگوتی (ده‌نگی گیتی تازه) چه‌ند هوزانین وی، چه‌ند هوزانیت وی بیت غه‌زلی بیت تیدا هه‌ین، عه‌ینی وان ژی چه‌نده‌ک ژی ل دیوانا کورمانجی یا (عبدالرقیب یوسف) (۵-۶) وی ل نووسه‌ری کورد به‌لافبویین، به‌لی وه‌سا دیاره هه‌می ژ ده‌نگی گیتی تازه وهرگرتی نه، نه‌ز لی گه‌ریام و دیسال ناف که‌شکولاو مه‌شکولا کوردیت مه‌ژی مخابن هه‌ر که‌سه‌کی تشته‌ک هه‌ی دی که‌ته د نه‌وا خودا و نیشا که‌سی ناده‌ت کو که‌سه‌ک مفای لی بکه‌ت، پشتی من نه‌و ژی دیتی من به‌ره‌فکر و پیکیشی ده‌زگه‌ها ره‌وشه‌نبری کوردی یا به‌لافکرنی ل سالا (۱۹۷۹) هاته چاپکر.

* پشتی دویمه‌یکی نه‌ز به‌نی؟ – و ژبلی ویژی نه‌و محازرین من وه‌ختی خو من ل زانینگه‌ها به‌غدا پشکا کوردی به‌لافکرین لسه‌ر ریزمانا کوردی ب رونویس من کیشان و ل سالا (۱۹۷۶) من به‌لافکر.

* نه‌زبه‌نی نوبهارا نه‌حمه‌دی خانی ته‌ ژیر کر؟ – پشتی من دیوانه‌کا پرتویی هه‌کاری دیتی به‌ری هینگی نوبهارا نه‌حمه‌دی خانی ل نک من مه‌زترین مروقی کورده هه‌تا نوکه‌ چ ده‌وریت وی نینن، مه‌لاین جزیری هوزانفانه‌کی گه‌له‌کی مزین بوو

عالمی بیت نفیسی کو بشین فونیتیکا کوردی عه‌ینی وان بخونیت قیجا من نه‌و ده‌ست نفیسی کوردی من ژی خواستن کو فوتوکویی بکه‌م گوته من باشه دی بوته فوتوکویی که‌ین، ل ده‌ستپیکر بو من نرخه‌ک دانا کو (۸۴) کرونا دانا پاشی گوت نه‌ ته بو مه‌ کتیبیت کوردی بیت ئیناین و گوته من دی سهر حسیتا خو بو ته پیکه‌ین.

* نه‌زبه‌نی دا بزقرینه به‌غدا نه‌و کتیبیت ته چاپ کرین هه‌تا نوکه نافیت وانا؟

– کتیبیت من چاپ کرین، کتیبه‌ئیده‌میت کوردی، ئیده‌میت کوردی مه‌خسه‌د ژی ناخفتنیت که‌فتیت کوردی نه‌و مه‌عنا وان کو ب عه‌ره‌بی دینئی (کنایه) بو نمونه دی بیژی تی تی دان (تیتی دان) ئانکو (تشیع) ه نه‌ف ناخفتنیت کوردی من خرغه کرن ده‌می من چپروک دنفیسی و من لیکان کرنه کتیبه‌ک و نافئ ئیده‌مین کوردی من سهردانان و ل سالا (۱۹۷۳) ل به‌غدا و ب هاریکا نه‌کادیمیا کوردی هاته چاپ کرن.

* کتیبه‌ دووی کتیبه‌ دیوانا مه‌لاین جزیری یه، نه‌و دیوان نیزیکی (۵) سالا نه‌ز پینقه‌ مام، تشتی من دیتی بی که‌فته، دیوانه‌کا مه‌لاین جزیری یه، وه‌ختی خو ل سته‌مبولی چاپ بوویه، پاشی جارا دووی فوتوکویی یا وی ل حه‌له‌بی هاتی یه وهرگرتن، من نه‌و ل مه‌دره‌سا مه‌لایه‌حیایی ل نامیدی ده‌ست من که‌فت و پشتی هینگی شه‌رحا دیوانا مه‌لاین جزیری یا زفتگی. پشتی نه‌و ژی هاتی ب من خرغه‌کرن وه‌ک ده‌ست نفیسا نه‌رواس ل زاخو و خه‌لکی وانی بوو، نه‌و ب ده‌ست من که‌فت و پشتی وی ژ ده‌ست نفیسه‌کا دی من یا نه‌مر نه‌نهر مایی بوو، من ژ کوری وی وهرگرت. وه‌له‌و لنک من نه‌ف هه‌ردوو ده‌ست نفیسه‌ نه‌د دوه‌خته‌کی دا ئیک نفیسه‌قانی نفیسی بوو پشتی هینگی روژه‌هلات ناسا فره‌نسی (جویس بلو) بو من دیوانا جزیری یا فوتوکویی یا وی مارتن هارتمان سالا (۱۹۰۴) چاپ کری سهره‌تایه‌کا نه‌لامانی ب ده‌ست من که‌فت، و سهر هندئ را ژی دوو ده‌فته‌رین نه‌مر (محمد علی عونی) ل قاهره نه‌و ژی ل وه‌ختی دیوانا جزیری یا هارتمانی دگه‌ل دوو دیوانین دی پیچه‌ک به‌رامبه‌ری ئیک کر بوون ل سهر نفیسی بوو هیشتا نه‌خرغه‌ کر بوو دیوانی هه‌واری بوو، دیوانا هاواری یا دیاره نه‌مر جه‌لاده‌ت

هه‌بێ و ئەو ناڤێت وان هوزانفان هه‌می
(هه‌وار) دا هه‌ی /

- ئەزبهنی چیروکا ته‌ دگهل مه‌لاین
نالبه‌ند؟

- ئەحه‌مدی نالبه‌ند ته‌ دیت بو ؟

- چیروکا چی ..

- ته‌دیت بو بیژم .

- سوچه‌تا من دگهل وی
ده‌ستفێسه‌کا وی ژێ ،یا نفیسی بو نوکه
یال نک من، ده‌ست نفیسه‌کا مخلصی
یا نک من، موخلصی ل سالا (١٩٥٦)ی
هه‌کو ئەز ده‌رسدار ل موته‌وه‌ستا
رصافه‌ ئەو نفیسی و هه‌کو ئەز بویه‌مه
هاریکاری به‌رپرسی گشتی مودیر عام
دیراسا کوردی، من ژێ خواست کو
دیوانا به‌پێزێته‌ به‌لکی بو بشیم چاپ
یکه‌م، به‌س نه‌هنارت مخابن به‌س
نالهندی ئەزێ شه‌هره‌زومه‌ ئەز گه‌له‌ک
بدریژی دکتیا خودا یا نه‌و ده‌ست من
دا به‌رچاڤ گه‌م کو هوزانفانیت کوردن،
هوزانفانیت کورد (١٩)نازده هوزانفان،
هوزانفانیت گوته‌ کوئی نهل عێراقی، مه
کوت (عبدالصمد بابه‌که، مه‌لاین جزیری
یه، عه‌لی حه‌یده‌ری یه، فه‌قی ته‌یران،
په‌رتوین هه‌کاری یه)، ئەفه‌ ل عێراقی
نه‌ژبهنه‌ مه‌لاین باته‌یی، دياره‌ به‌ریکانا
وی دگهل مه‌لا منصورێ گێرگاشی یی
هاتی یه‌ عێراقی دیتی، چونکو وه‌ختی
خو وه‌ختی ده‌وله‌تا عوسمانی چو سنور
نه‌بوون، ئەوێت دی بیته‌ به‌هدینان (مه‌لا
منصورێ گرگاشی، خالد ناغایی زیباری،
به‌کر به‌گی ئەره‌زی بیته‌ گهل شیخ
نوردین بریفکی بیته‌ گهل ته‌هایی مایی
بیته‌ گهل خه‌لکی مایی دگهل غیاس الدین
نه‌قشه‌به‌ندی حسنی بامه‌رنی بیته‌ گهل،
احمد نالبه‌ندی بیته‌ گهل، تاهر شوش بیته
گهل، تاهر رشدی بیته‌ گهل، و مه‌مدوح
بریفکانی بیته‌ گهل) و ئەفه‌ هه‌می دونه
(١٩)نازده شاعر و کتیا هوزانفانیت
کورد ژێ نه‌و یا دبن چاپی دا و ئەم
به‌یقی نه‌ دوو هه‌یف و نیقیته‌ دی هه‌تا
سی هه‌یقیته‌ دی، دی به‌ره‌ه‌ف بیته‌ سالا
(١٩٨٠)ی دی هه‌یته‌ ئەوی دی کرن .

- ئەزبهنی ته‌ گه‌له‌ک گوته‌ار بیته
نفیسی ل گوته‌ار و روژنامیت کوردی
دا، هه‌روه‌سا رادیویا کوردی ته‌ گه‌له‌ک
به‌حسنی مه‌م و زینی کوری یه، چونکه‌ ته‌
گه‌له‌ک خه‌م ژ مه‌م و زینی بیته‌ خاری،
نزا تو چدیژی ئەو کتیا یان ئەو کتیبیت
هاتیه‌ چاپ کرن هه‌تا نوکه‌ ب عه‌ره‌بی
لسه‌ر ئەحه‌مدی خانی وه‌کی کتیا
محمد سعید رمان بوتی ئیک، یا دکتور

عزالدين دوو ؟

- ل لاین محمد سعید رمان بوتی
ئەو کتیا وی دانای به‌یروتی (دار علم
المالین) به‌لاف کری، براستی محمد
سعید رمان دکتوره‌ نه‌و، محمد رمان
بوتی دکتوره‌ ل شامی (کلیه‌ شرعیه‌) تو
دشینی بیژی کتیا به‌گه‌له‌ک یا به‌رکه‌فتی
یه، چونکه‌ ئەو نفیسینا وی یا ئەزمانی
عه‌ره‌بی، تشته‌که‌ یعنی وه‌کی ده‌کی یه
گه‌له‌ک جان ئیناندی، به‌س ئەوی وه‌کی
ئەوی دی کری دياره‌ گه‌له‌ک دویر
نه‌چویه‌، به‌س چیروکا مه‌م و زینی یا
بیرو فکریته‌ وی تیدا بیته‌ خانی تیدا لاین
نفیسی و نشیمانی یی هیلائی هافیتی،
ئەوا دی یا ده‌ست هافیتی ئەو تشتی
لاین توره‌ و توره‌فانی گه‌له‌ک باشه‌،
یا عزالدين مسته‌فایی نک من رافیتی وی
ته‌رجما وی مه‌م و زینی ژ مه‌م و زینا
کرمانجی بو عه‌ره‌بی یعنی بیته‌ هه‌ین نه‌
جه‌ی خودانه‌ بو ديارکرنا وی راستی
دفا عزه‌الدین مسته‌فا تشیت نه‌رخ پیتقی
بو حه‌رفیت ره‌ش نه‌شر کرین فه‌روزیته
یعنی بیته‌ ئەزمانی کوردی ئەحه‌مدی
خانی پی نفیسی نه‌شر کران دا خه‌لک
ئە ئیک یا دوویی ژێ نک من بیژیته
فهلسه‌فی (عزه‌الدین مسته‌فایی) وی
کتیا خودا نه‌شر کری ئەو بیر و فکر
به‌ری وی نورالدین زازایی سه‌ره‌تا یان
دیباجا مه‌می ئالان یا به‌لاف کری یا سه‌ر
فهلسه‌فا هنگی سه‌ر فهلسه‌فا مارکسی
وان، ئەز ده‌یمه‌ سه‌ر کتیا صلاح الدین
سعدالله نه‌شر کری تیدا ته‌رجمه‌ کرپه‌
عه‌ره‌بی یعنی وی تیدا ئینایه‌، نک من ئەف
ره‌خه‌ن من بیته‌ سه‌ر هه‌ین.

- باشه‌ سه‌یدا ته‌ به‌حسنی شاعریته
کوردی کرن ئەو کتیبیت تو چیدکه‌ی، ته‌
به‌حسنی بیته‌ دی نه‌کر ئەو گه‌نجیت وه‌کی
د.به‌درخان سندی و سه‌بری بوتانی ئەفه
گه‌نجیت ژنوی دکه‌فتین ل به‌هدینان؟

- من گوته‌ ، ته‌، ئەفه‌ ده‌سته‌که‌
ئەف مه‌جموعه‌ من لسه‌ر وان نفیسی
بو، ل سه‌ر مه‌لاین جزیری تشتی من
ل سه‌ر مه‌لاین جزیری نفیسی ل گوته‌ارا
ئەکا دیمی کوردی ل روژناما هاوکاری و
گه‌له‌ک گوته‌ار و روژنامیت دی ئەو تشت
من بیته‌ دیتی و من یی فره‌ه‌ کری و من
نه‌شر کری، دیسا لسه‌ر ئەجمه‌دی خانی
و دیسا لسه‌ر عه‌لین هه‌ریری بو جارا
من یی لسه‌ر نفیسی چاره‌کی ل روژناما
(برایی) و چاره‌کی ژێ ل روژناما
(ده‌فته‌را کورده‌واری)، ئەزبهنی من
دفتین بیژم ئەوێت که‌فن ته‌ گه‌له‌ک یی
لسه‌ر نفیسی بیته‌ من هوزانفانین کورد

(شعراو الکورد) دبنه‌ ده‌سته‌کا ئیکێ ئەوه
ده‌سته‌کا دوویی دیسان چه‌ند کلاسیک
مایه‌ ئەگه‌ر ژمن هات دی وان ژێ
نفیسم، ده‌سته‌کا سین ده‌سته‌کا دوویی
دی هنده‌کا دگهل وان نفیسم، چونکو
ئەوێت نوی من به‌ره‌میت وان لایه‌کی
جودا دگریته‌ ژ بیته‌ دی، ئەفه‌ یی هاتی
ئەف ده‌سته‌که‌ هه‌گه‌ر تو بابه‌تی سه‌ر
ئاقه‌که‌یه‌ هه‌می نیزیکی ئیکن، ئەحه‌مدی
خانی ناحیا فه‌ومی یا تیدا دياره‌، ئەفین
دی هه‌می نیزیکی ئیکن مه‌سه‌له‌ن فه‌قی
ته‌یران دگهل مه‌لاین جزیری گه‌له‌ک
مسته‌وایی وان نیزیکی ئیکن، حه‌ریری
وه‌سا یی دی وه‌سا ده‌سته‌که‌کا هه‌یه
یا سوقی و مه‌سه‌له‌ن ته‌ها مایی
شیخ نورالدین بریفکی ئەفه‌ تو به‌ری
خو بکه‌یی هه‌می سوفی نه‌، مه‌لانه‌،
مه‌لاین باته‌یی، ئەفه‌ و مه‌لا منصورێ
گرگاشی ئەفیت دی مه‌سه‌له‌ن هنده‌ک
شاعر نه‌مانه‌ مرینه‌، وه‌کی کئ حوسنی
بامه‌رنی، حوسنی بامه‌رنی مروقه‌کئ
ئاخفتن خوش بو وه‌سا تشتی به‌رچاڤ
بیته‌ کرین بیته‌ واقعی ژ به‌ر هندئ من
ئەو شاعر کره‌ تیدا.

- پاشه‌روژی مروف دشیت ده‌ست
ده‌ته‌ ده‌سته‌ دی بیته‌ بچیک تر، ده‌سته‌کا
مه‌زن بیته‌ هه‌ین ژ وان شاعرا ئەوین ل
ئیکه‌تیا سوقیه‌تی.

گه‌له‌ک هوزانفان بیته‌ هه‌ین، من
ئەو بابه‌تی گرتی، ئەوانه‌ و ل سه‌ر
چوویی ده‌ست و داریت مه‌وقفی وان،
مه‌سه‌له‌ن مه‌لاین جزیری ئەز نه‌شیم
دانمه‌ دگهل (میروی ئەسه‌د)، میرویی
ئەسه‌د شاعره‌کی نوی یه، و بابه‌تین
ئەوی پی دنفیسین گه‌له‌ک جودایه‌ فینجار
تو و عه‌ینی کتیا ده‌سته‌کا شاعرین
سوقییتی دفتت تو کتیا کئ تو ل سه‌ر
وان نفیسی مه‌سه‌له‌ن هوزانفانیت نوی
ل به‌هدینان ئەو ژێ هه‌می ئیک نینه
هنده‌کیت ده‌هین کلاسیکی بون مه‌سه‌له‌ن
(مسعود مسته‌فا) شاعره‌کی کلاسیکی یه
و به‌درخان سندی ژێ بریفه‌ شاعره‌کی
کلاسیکی بو..

- سوپاس سه‌یدا، سه‌یدا ته‌ چ دفا
بیژی یه‌ ره‌وشه‌نبیرو شاعریته‌ کوردان؟

- وه‌لاهی من دفتت بیژم ئەس بخو
دلگه‌ش و به‌ختیارم کو ئەس براده‌ریت
کورد بینم، ئەوێت بریفه‌ کو وه‌کو من
کتیا کوردی کورمانجی من ئەو دیت
بازاری و نوکه‌ گه‌له‌ک که‌یفا من ده‌یته‌
کو ئەس دچم و دبیم به‌ره‌ به‌ره‌ کتیبیت
ده‌ردکه‌شن و هوزانفان ریکه‌کا نوی
دگرن.

ل بیره وه ریا (۲۸) یا وه ره کرنا زمانقانی کورد سادق به هائه دین نامیدی (۱۹۱۸ - ۱۹۸۲)

د . عبدالوهاب خالد

دویف ئاستین شروقه کرنا زمانی و دویرکەتن ژ دیتین کەشن و چاقلیکرنی..

شروقه کرنا خالا دوی، ئەگەر پیداچوونه کا سه رچاوه و ژیده رین زمانی کوردی بهیته کرن، ئانکو ژ لایین لیکوله رین هه ف دهمین (سادق به هائه دین) یقه بهیته کرن، دئ دیاربیته باهرایتریا وان لیکولینان دتهک رهوینه و دپه یوه ندیدارن ب لیکولین و شروقه کرنی د واری دیالیکته کا بتنی یا زمانی کوردیدا، ژبلی هندهک زانایین دهگمه نین مینا (مه که نزی) و (کوردویینف) و (وریا عومەر ئەمین) نه بن، (سادق به هائه دین) ی ژ ی باز خا دوو قولی گرتبوو بهر کو د لیکولینا خودا بو زمانی کوردی کاری وی بی لیکولینی بی هه ف سهنگ بیت و بی ته رخانگری بیت بو لیکولین و گه شه سەندنا ته ف زمانی شرینی کوردی..

شروقه کرنا خالا سی بی، ئالیی ساخرن و ئەژاندنا فه ره نگان (نوبهارا سهیدایی مه زن ئەحمه دئ خانی)، ئالیی کومکرنا ئیدییه مان کتیبنا (ئیدییه میت کوردی)، ئالیی تیرمین زانستی (داهینان و ئەفراندنا زارا فان ل دویف پیقه ر و تاییه تمه ندیین زمانی کوردی ب ته ف دیالیکتین ویقه، ب لهرچا ف وه رگرتنا پیقه رین زانستی)

۲۰۱۰ / ۶ / ۱۰
دهوک

(هه سپی خو لی هاژوتی، بو هه ر لیکوله ره کی دئ کاره کی گران بیت کو بچیه د نا ف هویرکاتیین کارین ویین زانستیدا.

له ورا دئی سمیناریدا ب رهنگه کی گشتی من سی ته وهر و مهیدانین (زمان ی ل ده ف) سادق به هائه دین (ی کرینه ئارمانج، کو ئە ف هه رسی ئالییه ل ده ف وی زور د گرنگ بوون وهه ر لیکوله ره کی ب هویری پیداچوونا کارین ویین زمانقانی بکه ت دئ ب سانا هی هه ست زالده ستیا فان هه رسی تاییه تمه ندییان دکارین زمانقانیین ویدا که ت، ئە و هه ردوو مهیدان ژ ی ئەقه نه :-

۱- بزاقا وی یا به رده وام کو لیکولین ب رهنگه کی زانستی ل سه ر زمانی کوردی بهیته کرن، ئانکو لیکولینا زمانی کوردی نه هیته دابرن ژ ریناز و تیگه هین نوین زانستی زمانی Linguistics و ئیدی ژ وی چارچوو فی خو بی دیرین و چاقلیکه ری ده رکه فیت.

۲- بزاقا وی یا به رده وام و دهگمه ن بو هه مبه رکرن و لیکولینا لایه نین وه که فی و جودا هیی د نا فه را هه ردوو دیالیکتین کرمانجیین زمانی کوردیدا.

۳- بزاقا وی یا به رفره د مهیدانا فه ره نگفانیدا، ب خو فه گرتنا هه رسی تایین وی بین سه ره کی (فه ره نگفانی) ، (ئیدییه م)، (تیرمین زانستی)، شروقه کرنا خالا یه کی، دابه شکرنا لیکولینا زمانی ل

ساخرنا بیره وه ریا که سانیین مینا خودی ژ ی رازی (سادق به هائه دین) ژ لایین خه لکی فی ده فه ریقه نیشانا خه مخوری و گرنگی پیدانا خه لکی وینه ب وان زانا و داهینه رین کو نه کو بوینه هیمایین سه ره وه ری و سه ربلندییا فی ده فه ری بتنی، به لکو سه ره رازییا ته ف خه لکی کوردستانی.

(سادق به هائه دین نامیدی) دهیته هژمارتن یه ک ژ چرایین گه شین ره وشه نییرییا کوردی، دده مه کیدا کو پویته دان ب بیاقی ره وشه نییرییا کوردی دهاته هژمارتن ب خه باته کا نه ته وه ییا پیروز و و تمامکه را خه بات و شورشگیرییا ملله تی کورد ل دهشت و چیا یین کوردستانی.

دهسه دهی بیستیدا ژه ره سه رده مه کی دیتر کورد دپیویستی ساخرن و گه شه سەندنا که لتوری کوردی بوون ب هه می رهنگین ویقه بگره ژ (ئەده ب و زمان میژوو و ره وشه نییری و راگه هاندن و هونه ر و .. هتد)، که سانیین زانایین مینا (سادق به هائه دین) نمونین ژ هه ژیین هه لگرتنا فی باری دیروکی بوون و به رژهنگین فی کاری وانئ پیروز گوند و باژیرک و باژیر و هه تا پایته ختی ده وله تا عیراقی به غدا ژ ی ب په یفا گه شا کوردی رووه نکرنه فه.

ب هزرا من ده له که فتین ژ فی ره نگیدا و هه مبه ر ئە و واریین جودا جودایین (سادق به هائه دین

ژیانا کومه لایه تی وناپوری و بیروباوهرین مروشی شانده رتال فه کولینه کاجوگرافی و جیولوجی و شینواری لسهر شگهفتا شانده در

خلمکا دووی

وکوفان لسان یاسین

ن.لهیمان و محمد ناویدی

ناستی ٹیک پی داو، ٹیکم پرتا صوانی ب کورراتیا (۲۱ ٹینچ) هاته دیتن و ناخ ل چیننی شهشی ژ جورری (ناخا بسهردکھفتی) بو کو پیک دهات ژ خیزی و ناخی و مادهکی نه نامی و گه له کا نهرم و بشه بو بتایبته دچینین سهری دا، پاشی سولیکی رابو ب فه کرنا دوو چوارگوشا ب قه بارری (۵*ه پپیا) کو دکه فتنه دوماهیا باکورری کورا تاقیکرنی و بو وی دیاربو کو شهف جهه بی بی بهرین مهزنه بهروقازی دوماهیکا باشورری نهوا دکه فیته درگه هی شگهفتی .

و هوسا بو فه کولهری وینه یه کی باشتر دیاربو لسهر سه روبهری شگهفتی ژ لایس بهرمایین شینواری فه و ل (۱۶_۲۷/۱۲/۱۹۵۱) سولیکی نهردی شگهفتی پلان کره سره چند چوارگوشا ب دورراتیا شهش پپیا دووی خالیدا یا نهوی دیار کری (A,B) کو هیله کا دریز بو ژ دوماهیا شگهفتی بهرهدف درگه هی فه دهاته خوارری تا دکه هشته ناف گه لی کو خالا دوماهیکی

بهری کو فه کولین تیدا بهینه کرن سولیکی دگهل نوونه ریقه بهریا گشتیا شینواری (مهحمود نهمین) ل ۱۰ته موزا ساللا ۱۹۵۱ سهره دانا شگهفتی کربو دی دهمیدا هاتبون بو فه کولینا ل هندک شگهفتین دهقهره واندوز، و فه کولینه کا ب لهز لسهر قی شگهفتی هاتبو کرن و یا بالکیش بو بو فه کولهری و نهوی دی هندک نه نامین باش بدهست خو فه ئینیت نه گهر نهو فه کولینا نه نام بدت، بو جارا دووی ل ۱۹۵۱/۱۰/۶ کوره کا پشکنینی ل شگهفتی هاته کولان ژ باکورری بهرهدف باشورری فه دهات دا بشیت جهی فه کولینی دیار بکته و دورراتین قی کورری (۲*۴۳ پی) بون و نهو نه نامین گه هشتی جودا بون ژ جهه کی بو جهه کی و کورراتیا وان فه کولینا گه هشته (۶ پپیا) کورراتیا ههر سی پپین سهری بهرمایین کوچکی ناگری بی فه کری تیدا بون بقه باره کی مهزن دگهل خولیی وره ژیی، و لفره پارچین گوسکا ل چیننی سهری درکه فتن بکورراتیا (۸ ٹینچ) ل ژیریا

ههر چیننه کی سالوخه تین پیشه سازین خو وهرگرتن و ب قی رهنگی ل خوارری:

چینی A پیک دهات ژ هندک بهرمایین نوی دگهل هنده کین دی کو بو سهردهمی بهری بی نوی (Neolith) IC دزقرنه فه.

چینی B نه فه ژی ژ دوو چینا پیک دهات (B۱) پیک دهیت ژ سهردهمی ژکار کهفتنی بی نوی protoneolithic دزقرینه فه، B۲ دزقرینه فه بو سهردهمی بهری بی نافه راست (Neolithic).

چینی C دزقرینه فه بو سهردهمی بهری بی کهفتنی بلند (upper Paleolithic) ژ بهر هه بونا نامیرین صوانی ژ جورری ئورغنیشی (Aurignacian) نهوی ب (برادوستی - baradostian).

چینی D بو سهردهمی بهری بی کهفتنی نافه راست (Middle Paleolithic) دزقرینه فه و نامیرین موستری (Mousterian) تیدا هاتینه دیتن.

پشتی هردو کورین تاقیکرنی هاتینه کرتن سولیکی تورهکا دی یا چوار گوشا دروست کر و قهبارین وان(۵۰% پی)بون و کوژیی باکوری روژهلاتی ب(W.S) هاته ناف کرن و خالین پشککرنی بو روژئاقای و باشوری هاتنه ژمارهکرن و قهبارین وان ب پپیا هاتنه دیارکرن بو نمونه ئەقین روژئاقای چوار گوشه بون (۲۰ پی)بون و یین باشوری سی چارگوشه بون(۱۵ پی)بون و لقیره دهست هافیته فهکولین ل هندهک چوارگوشا و ههمی پیزانین هاتنه تومارکرن وهکی کووراتی و ئەو ماددین هاتینه دیتن ل هر چارگوشه یهکی تا گه هشتیه کووراتی(۶ ئینج) ل ههمی چارگوشلا و ئەو شینوارین هاتینه دیتن دانانه دناف کیسادا و ههمی پیزانین لسهر هاتنه تومارکرن بگره ژ زیندهری و دیروکی و چین ل هاتیه دیتن و گوهرینا رهنکی ئاخ و ئەردی.

پشتی فهکولهی زانی کو دهم هاریکاریا وی ناکهت ئەو وان چینا ههمیا فهکولین ئەو هووراتی و گرنکیا کاری خو دانا سهر جهکی بتنی و د لاکیشه یهکا دریز دا کار کر بقهباری (۲۰% پی) و کووراتیا فهکولینا فی پشکی گه هشته (۲۵ پی) هر چ پشکا باکوری یا خه ندهکی بو کووراتیا وی دنافهرا(۹ پی) بو و گه لک بهرین مەزن دهرهگفتن ئەقیزی کار راوستاند تا ئەو بهره هاتینه پهقاندن ، و دوهزئی دوویی دا یی فهکولینی هاریکاری ژ (دهزگه همی سیمیشونیه) هاته کرن و بهه فکاری دگهل ریفه بهریا گشتیا شینوارا فهکولین بهردهوام بون و بو دهمی دهه حهفتیا دناف هافینا سالا ۱۹۵۳ دا و ل قیزه جهی فهکولینی بهرفرهتر لی هات تا بویه (۲۰% پی) ۴۰ پی یان (۱۲% م) بهلی ئەف روبه ره ههمی نه هاته فهکولین بتنی پشکهک نه بیت که دووراتین وی (۲۰% پی) بون و ئەف جهه هاته کوورکرن تا گه هشتیه سهر ئەردی بکووراتی(۴۴ پییا یان ۱۲،۵ م) و تشتی جهی گرنکیدانی ئەو په بکه ری بچوکی د فهکولینن فی وهرزی دا هاته دیتن و دبیته ئیکه م ههستین نیادرتالی ل عیزاقی هاتیه دیتن، و ل وهرزی سینیدا (۱۹۵۶، ۱۹۵۷ ز) فهکوله ر و خیزانا خو (M.Rose solecke) رابون پیشکنین و فهکولینا ل دوو جهین دی دناف گه لپی شاندهر دا (گه لپی شکهفتی و زهفیا

چهما_شانه دهر) ئەوین هاتینه دیتن ژ لاین فهکولهی فه ل سالا ۱۹۵۱ ئی بهلی فهکولین لسهر نه هاتبو نه کرن بتنی ل سالا ۱۹۵۶ نه بیت مه رهم ژئ ئەو بو دیارکرن گریدانا دناف بهرا فان هردوو جهه و شکهفتا شانه دهر.

دگهل بهردهوام بونا کاری هووراتیا کاری کهفته سهر دوو چینا یی ئیکی چین(A) بو کول سالا ۱۹۵۶ فهکولین لی هاتبو نه ئەنجام دان و ل سالا ۱۹۵۷ فهکولین کهفته چین(D) و تیدا سی ههیکه لین مروقی نیادرتال هاتنه دیتن ئەفی وهرزی ئەنجامین باش دانه بهر دهستی فهکولهی و پشته فان بو بو سولیکی کو ئەو چارهکا دی بزقریته سهر فهکولینا، ئەو بو ل سالا ۱۹۶۰ دگهل تیمهکا زاناین شینواری و مروقی (ئهنتروبولوجی) و فهکولین ل فی وهرزی شیا پینچ ههیکه لین دی بدهته بهر دهستی زانایا و توفی گولا(غبار تلغ) دگهل ئیک ژ ههیکه ل هاته دیتن ئەفی دیتنی دهنگه دانهکا مهزن لسهر ئاستی شینواری هه بو و زانایا شروقه کر ب بیردووزین جودا جودا.

گوسک و ئامیرین بهری ئەقین هاتینه دیتن ل شکهفتا شانه دهر:
 ۱_ گوسکین شکهفتا شانه دهر: باهرا پتر ژ پارچین گوسکا هاتینه دیتن ل چین(A) بتاییهت ل دوماهیا نافه راستی و گه لک ژ وان دناف ئیک دوو دابون و بکووراتی(۱_ ۲ پی) و سهرجهمی وان پرته گوسکا ئەقین

هاتینه دیتن گه هشته (۱۰۸۰) پیک دهاتن ژ بنه کوک(قواعد) و دهستک و لیف و قه لینا (Pipe) کو دزقرنه فه بو سهردهمیچ نوی و ئیسلامی وسه دهمی بهری یی نوی، وهکی ئەم دبیین کو باهرا پتر ژ گوسکا و ئامانین که لاندن و ددهنا نه دبوایغ کری بون ژ بلی هندهکا کو برهنگه کی زهری تاری و سورهکی هبویی هاتبونه بوایغ کرن، و باهرا پتر ژوان گوسکا بدهستی هاتبونه دروست کرن ژ بلی هندهکا کو بنامیرهکی تاییهت هاتبونه دروست کرن، ئەف گوسکه باهرا پتر د کووراتی(۵_ ۶ پی) هاتبونه دیتن و قه لین باهرا پتر ل چینین سهری هاتینه دیتن.

گوسکین شکهفتا شانه دهر وهکی وان گوسکا نه ئەقین ل شکهفتا(دیان و بیستون) هاتینه دیتن و باهرا پتر ژوان بدهستی هاتینه دروست کرن ، و ژ ئاخهکا قه هوائی یا گرتی هاتینه دروست کرن دیسان کومهکا دی ژ فان گوسکا بدهستی هاتبونه دروست کرن و هندهک د زقر بون ژ ئاخهکا بونی یا گرتی دگهل خیزه بهری کسلی هاتبونه دروست کرن ، و دیاره که فتنترین نمونا گوسکا هاتیه دیتن ل شکهفتا دیان ژ لایی رهنک و ئاخا بکارئینای و بوایغی فه بو سهردهمی حهسونه دزقریته فه ، دیسان کومهکا پرتین گوسکا هاتینه دیتن ل شکهفتا شانه دهر بخو بو سهردهمی حهسونه دزقرنه فه و شینواری وان یی زقره و سادهیه و

دروستکرنا خودا گه له ک رهنګین نه خش کړی لئ هه نه و هندک ژوان دنیکار کړینه بهندک نه خشین ټه نده زیاری و هاتینه رنګ کړن برهنگی رهش.

برهنگه کی گشتی باهرا پتر ژ گوسکین شانه دهر وهکی گوسکین هه ر ټیک ژ شکه فتا دهیان و بیستون و ټه گهر ټه م هه قهری بکه یں دگهل وان گوسکین دی ټه قین ل دهشتین عیراقی هاتینه دیتن دی بینین وهکی گوسکین نهینه وا بهلئ دپاره هندک نمونه ل شانه دهر هه نه کو ژ ناخی نه هاتینه دروست کړن و ته قنی چ رول د دروستکرنا وان دا نه دیتیه ژ بلی هندک پرتین رنګا و رنګ و ته یسوک نه بن کو سهردهمی حه سونه ژئ وهرگریه ، دیسان ټه م دشتین هندک گوسکین سهردهمیچ (عوبید) ببینین کو ب ټیک رنګ هاتینه رنګ کړن.

ټه و ټامانین ناخی ټه قین هاتینه دیتن دهمی ټه کولینیدا تیری باهرا پتر ژوان (٤٠سم) ه و تیری رخ ولیقین وان (٢٠سم) ټه و ټامان دراست ژ لایی قه واری خورئ ټه و هندک هیل لئ هاتپونه کیشان رنګه ب پرتین صوانی هاتینه دروست کړن ، و لهندهک پرتا ته یسوک هاتیه لیدان و نه خش ونیکار لسهر هندهکا هه نه.

هندک بهاریکاریا (زقروکا گوسکا) هاتینه دروست کړن و دزقرنه ټه بو سهردهمی (جه مدهت نه صر) و بهراهیا بنه مالافجر السلاطات) و ژ ناخه کا سور هاتپونه دروست کړن و هندک نه خشین ټه نده زیاری لسهر هه نه دیسان هندک ژ گوسکین شانه دهر ب گوسکین (میرسینی) دچن ، بتاییهت دهرکه تنه هندک تاسین رهخین وان ستونی و تاسین و دگهل هندکین کفانی و برهنگی رهش هاتینه رنګ کړن ، دیسان وهک هه قیهک دنافه را گوسکین شانه دهر و هزار میردی هیه ، ژ بلی قانا ١٤٤ پارچین دی ژ ناف ١٠٨٠ پارچا ل کیش جهی و کوورائی هاتینه دیتن و نه هاتینه تومارکړن.

٢_ ټامیرین بهری: دپاره کو کومه کا ټامیرین بهری دناف بهرامین شکه فتا شانه دهر هه بون و هندک ژوان د دروستکری بون ژ ماددین دی وهکی هه ستیا بی گومان خه لکی شانه دهر هندک ماددین دی بکارئیناینه وهکی (دار و پیست) ټه وئ زوو دهینه حه لاندن دناف ماددین دی دا و چ ژئ نامینیت، ل چینی ټیک یی شانه دهر کومه کا گوسکا

هاتنه دیتن دگهل چهنده ها بهرامین بهر یین دروستکری ، دپاره کو مروف فیری دروستکرنا قان ټامیرا بویه بتاییهت لسهردهمی ژ کارکه فتنی (proto neolithic) دیسان گیانه وهر هاتینه ب خودانکرن و چاندن زانی په و بهرهف قوناغه کا دی چویه کو دپیژنی (به رهه م ټینانا خارنی- انجاج القوت) دیسان ټامیرین چاندنی ل قی سهردهمی دهرکه فتینه کو دهینه گونچاندن دگهل وی سهردهمی.

ټامیرین سهردهمی بهری یی نوی ل شانه دهر:

ههر چهنده ټه قی چینی گه له ک ټامیره نه داینه بهر دهستی مه ټه گهر ټه م هه قهری بکه یں دگهل وان جهین دی ټه قین دزقرنه قه بو سهردهمی بهری یی نوی، دپاره کومه کا ټامیرین دی هه نه دقیا ټه م بهحس لسهر بکه یں وهکی: تیزه کین پرت کری و تیزه کین بکارئینای (Retouved Blade) و باهرا پتر ژوان تیزه کا لایه کی وان یی تیزه و هنده کین دی رهخین وان دکونن ، دیسان کومه کا رهنده شا (مقاشک) ژئ هاتینه دیتن و دوماهیکا وان یا تیزه ، هه چ سهرین رمانه (رووس السهام) ژ بو نیچیری و شهرا دهاتنه بکارئینان ، و تیزه کین تاسین ل قی جهی نه هاتنه دیتن لئ هندک ټامیرین ب هور دروستکری هاتنه دیتن (Microlithic).

ټه و ټامیرین هاتینه دیتن باهرا پتر دپوارین گشتوکالی دا دهاتنه بکارئینان وهکی هه فچاری کروفر و برنگی هیکی و مهزن و گران هاتپونه دروست کړن ، دیسان جونی بو مه ردهمی کړن و قوتانا ددخل ودانی هاتپونه دروست کړن هندک ژوانا دبازه یی بون و هندک وهکی هیکی ودلوله یی بون هه ر دیسان جونی ژ جورئ (Hammerstone S) هاتینه دیتن ، و بهری حلئ و گری گری (Rubbing stones) هاتینه دیتن ، برهنگه کی گشتی ټه و ټامیرین هاتینه دیتن باهرا پتر یین چننیچ و هه فیرکرنی بون و وهکی شپوازی هیکی بون ، دیسان دهرکه فتنا بهری حولی ټیک ژ سالوخه تین بهرته یی له لسهر دهمی بهری یی نوی ، دیسان بهری شیشه ی یی قولکانی هاتیه بکارئینان بتاییهت بو دروستکرنا بهرین بچوک ژوان تیزه کین سی لایی ، ل شانه دهر تیزه کین تاسین نه هاتینه دیتن سهره رایی وی چهندي کو بکارئینانا وان یا بهر فرده بو دوی سهردهمی دا دیسان تیزه کین پرت

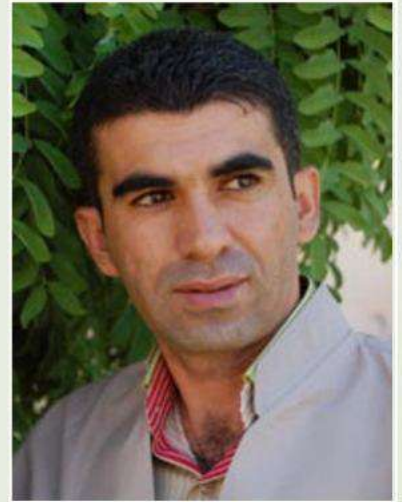
کری هاتینه دیتن.

ټه گهر ټه م بهری خو بدهینه رهنده شا دی بینین رهخه کی وان یی گروفره و هاتینه بکارئینان بو رهنده ش کړنی برهنگه کی باشتر بتاییهت ژ لایی تیزه قه هه رچ رهنده شین گروفر بون شکاندنه ک لسهر رهخین وان هه بون و سهرین روما ټه وین برهنگی به لگی (غاری) نه هاتنه دیتن هه ر چهنده ټه و دهه یی بناف ودهنگ بو بو دروستکرنا ټه قی جورئ رومی.

ټامیرین سهردهمی بهری یی نافه راست ل شانه دهر:

گرنکترین سالوخه تین ټه قی سهردهمی ټه گوهاستنا مروقی په ژ شکه فتا بهرهف جهین وهرزی و هه ریتما کوردستانا عیراقی دهینه هژمارتن وهکی ټیک ژ بنافو دهنکترین جها بو ټه قی قوناغی ټه ف قوناغه بقوناغا ژ کار که فتنی دهینه هژمارتن و مروف بهرهف چاندنی بخوادانکرنا ته رش و ته والی ټه چویه و (زایوی چه می) دهینه هژمارتن ټیک ژوان جها کو دکه قیته دناف قوناغا ژ کارقه بونی و لجه کی په نزیک شانه دهر ، و دق سهردهمی دا هندک گوهرین لسهر ټامیرین بهری هاتنه کړن کو برهنگه کی بهینه گونچاندن دگهل ژ یانا مروقی و هندک ټامیرین بتاییهت ب چاندنی ټه دهرکه فتن وهکی میکوتکی ژ بو هنجین و مه ردهمی کړنا ددخل ودانی دگهل هندک ټامانین بهری، برهنگه کی گشتی دگوتنه پیشه سازیا سهردهمی بهری یی نافه راست ل عیراقی (پیشه سازیا زرزی) ټه قه ژئ دزقرنه قه بو شکه فتا زرزی ل سلیمانیه ، و هندک ټامیرین ټه قی سهردهمی ل چینی (B) هاتنه دیتن و ژ سالوخه تین ټه قی سهردهمی دهرکه فتنا ټامیرین تیزه ک و بسی سهره و دهرکه فتنا پرتین تیزه و گروفر و سهری روما بمله کی، دیسان هندک ټامیرین هور کو دگهل ژ یانا ټه قی دهمی دهاتنه گونچاندن هاتنه دیتن هندک ژوانا سی لایی بون ، دیسان هندک ټامیرین دی دهرکه فتن کو بو شکاندن و راستکرنا بهرا دهاتنه بکارئینان، و هندکین دی وهکی رهنده شا هاتپونه دروست کړن دیسان شپوی لوله یی دناف گه له ک ژوان ته فشا دهینه دیتن بتاییهت ل چینی (B) ، دپاره کو ټامیرین بچوک بسهری روما ټه دهاتنه دروست کړن و دهرکه فتنا ته قشین تیزه قه ژئ بریا پرتکرنی ټه .

بوچی نەردین دەشت دەھینه ئاڤاكرن و گرك و زيركین مه خو ددەنه هەتاقی؟!!

صالح نەرتیسی

یان کاره‌کێ دئ. ئاڤه‌دانکرنا چهین دەشت کەرته چاندنی گه‌له‌ک لاواز کری یه و قه‌ره‌بوکرنا ڤان خه‌له‌تیا یا ژمن ئاڤاكرنا گوندایه و گوند بهینه ئاڤاكرن و بشته‌ڤانیه‌کا ته‌مام بو بهینه‌کرن ژلایی حکومه‌تی ڤه‌ ئه‌گه‌ر نه‌ مروڤ به‌رده‌وام د زنده‌بوونی دایه و پیدڤی ژیانه‌کێ یه بلا که‌س نه‌بیژیت تشتی بووری قه‌ت گوه‌ نه‌دئ سلاڤ ل سفرا حازرا، چونکی مروڤ پیدڤی ژیانه‌کێ یه و ژیان یا گریداییه ب کەرته گشتوکالی ڤه ب تایبه‌ت و دئ وهره ڤی هاوکیشی ببه به‌رتیک و زهره‌ر و مفایین خو بین پاشه‌روژئ ژئ بینه‌ دهر و عه‌ردین دەشت ئاڤاكرن و گرك و زيرکین خو بهینه بو پاشه‌ روژئ.

ل کوردستانی. هه‌ر چه‌نده ئه‌م د دلی خو دا ل سه‌رده‌مه‌کی گه‌له‌ک پینشکه‌ڤتی دا دژین، لی مه‌ بخو ژان یا بو خو کریه ئاسته‌نگ و گری ژ هه‌مو ئالان ڤه. هه‌ما چه‌را با دهیت ئه‌م وه‌سا بیده‌ری بدهینه بای؟.

هه‌ر چه‌نده ده‌وله‌ت سه‌رئ حکومه‌تا هه‌رێما کوردستانی ئاڤه‌دانکرن گه‌له‌ک یا مشه‌یه، لی ده‌می چه‌ک دهیته هه‌لبژارتن دئ به‌ری خو دهنی کانی کیش چه‌ یی ده‌شت و راست و کیم مه‌زاختنه! و ئاسانتره‌ دئ راست ڤی جهی هه‌لبژیرن بو ئاڤه‌دانکرئ بیی کو هزرئ دهر تشته‌کی دا بکه‌ن و دئ بریارئ ل سه‌ر دهن ئه‌گه‌ر ئه‌ڤ عه‌رده چه‌ند یی ب مفا ژئ بیت بو گشتو کالی

ئه‌گه‌ر ئه‌م به‌ری خو بدهینه به‌ری چه‌ند سال ل سه‌ر ده‌می باب و باپیرین مه‌ ده‌می بریار ددا داکو چه‌کی ده‌ست نیشانکه‌ن بو دانانا گونده‌کی یانژی باژیرکه‌کی وان گه‌له‌ک پویته ددا گرك و جهین بلند. ئایا ئه‌ڤ بریارین وان ب شینوه‌یه‌کێ به‌ ئه‌لای بوو یان شانس بوو؟ یانژی ب هویربوون و ب بریار و یاسایین خو بین وی ده‌می ئه‌ڤ جهی بلند ده‌ه‌لبژارت بو ئاڤاكرنی؟.

ب دیتنا من ژیانی گه‌له‌ک تایبه‌تمه‌ندیا خو هه‌بوو ل ده‌ڤ وان و ئه‌و پتر ژ مه‌ دژیانی دگه‌هشتن و هزر د پاشه‌روژا خو و یا پشتی خو دا دکر، چونکی که‌سانین شاره‌زا و عاقلمه‌ند و خودان سه‌ربور دڤان بریاراندا دهور هه‌بوو و ئه‌ڤه‌ گه‌له‌ک تشته‌کی جوان بوو ل ده‌ڤ وان.

وان هزر دوئ چه‌ندی ژئ دا دکر کو ژیان هه‌ر یا به‌رده‌وامه و هه‌ر چه‌وابیت روژه‌ک دئ هیت دئ ئه‌و یان هنده‌کین دی پیدڤی ڤی عه‌ردی ده‌شت بن و ڤی عه‌ردی دئ بو ژین و ژیارا خو ب کار ئینن و که‌نه جورین گشت و کالی و به‌ره‌می وی ژئ دئ هه‌می بی سه‌رفه‌رازین و ئه‌ڤا هه‌نی ژئ ل هه‌مو جیهانی هه‌بوو، نه‌کو به‌س

بیژمرا ژیهاتی کاژین حسهن بو سیرلاف:

- هیقیا من نه کاری راگه هاندنی بوو

- نه گهر باوهری دناف بهرا هه ژینادا هه بیت، دل پیسی پیدئی ناکهت و یا بی رامانه.

دیدار: کاہی گوهرزی

"کاژین حسهن" کچه بیژمرا سهرکهفتی و شوخ و ژئی هاتییا ته له قزیونا ئاسمانیا گهلی کوردستان کاردکهت کو ل سالا ۱۹۸۶ئی ل باژیرکی سیمیلی ژ دایک بویه و سالا ۲۰۰۵ئی بویه جیگرا سهرپهرشتیاری پشکا زاروکان ل که نالی گهلی کوردستان یا نافخویی ل دهوکی و پستی دهمه کی مینا سهرپهرشتیاری پشکا زاروکان کار کریه و پاشان ل سالا ۲۰۰۷ئی پینج مهها کاری نوچه سازی کریه ل ته له قزیونا گهلی کوردستان سلیمانی، بهری بیته که ناله کی ئاسمانی، پستی بویه ئاسمانی کاری بیژمرا کریه و نوکه ژئی ههرا بهردهوامه دکاری بیژمرا دا.

دبه رسقا پرسپاره کیدا کانی چ بویه هه کار کاژین کاری راگه هاندنی هه لبارت، کاژینی گوت : هیقیا من نه کاری راگه هاندنی بوو، نه ل نشکه کیشه هاتیمه د بواری راگه هاندنیدا، لی نه ئه ز گه له ک یا ژ کاری خوه رازیمه، من هه ز دکر ل په یمانگهها هونه رین جوان بهیمه وه رگرتن، من سی سالان بزاف کر بهیمه وه رگرتن لی نه ز په سه ند نه کرم، هیقیا من هونه رین شیوه کاری بوو، من دریکا شیوه کاری دا گه له ک هه ز ل وینه کیشانی دکر، دریکا وینه یانقه من چیروکی زاروکان دنفیسین و هیدی هیدی من بهردهوامی پی داو من هوزان چیدکر و من گه له ک ژ وانا ل روژنامه و گوشارادا به لاف

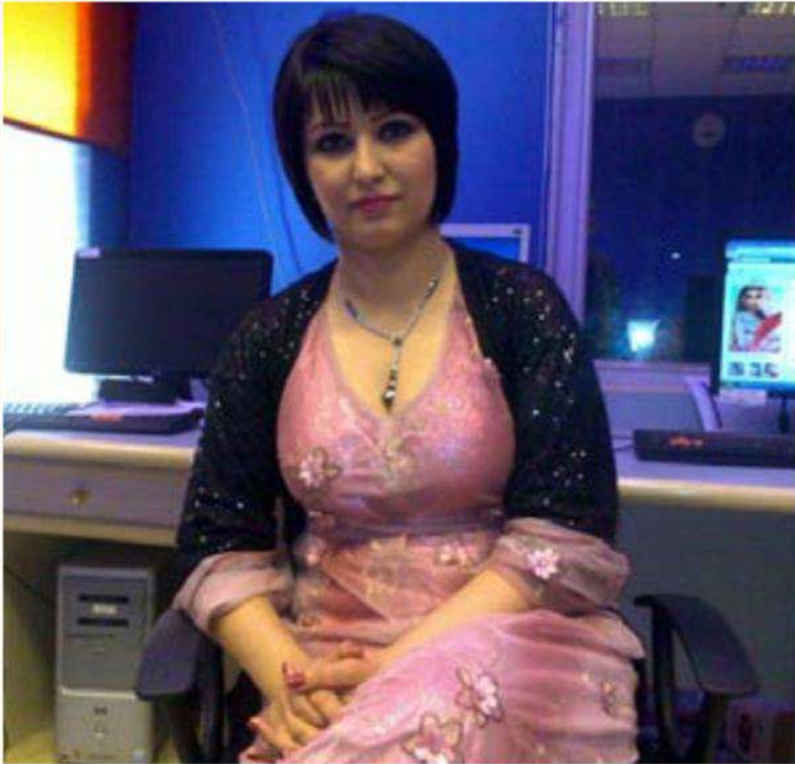

هه بن باشه، نه گهر پی چینیونین مروقی دناقچی بن ئیک زاروک بهسه، داکو مروف بشیت ژیهانکا خوهش ژ بو وان زاروکان دابین بکهت.

ل دور وی چندی کانی جوانیا کاژینی ئاریشان ژبو وی چیدکهت نان نه، کاژینی گوتی:

نه ز نابیزم ئاریشه چینه بونه، لی

کرینه، لی نه موخابن من ژ بهر کاری دهلیقه نینه هوزانان چیکه م . ل دور هه بونا زاروکان کانی کاژینی باوهری ب هه بونا چهند زاروکان هه یه ل خیزانه کی، وی گوت: ب دیتنا من تا راده کی ل دویف شیانین مروقی دمین، نه گهر پی چینیونین مروقی دباشن دوو زاروک

ټه ز شيامه چاره بكم، جواني ژ بو بيژهرې نه ژ خالين سره كيبه، لي تاراده يه كي ژي يا كرنكه، لي جواني پيدفييه دناخي مروفيدا هه بيت نه بتني ل سره في.

ل دور ټه فينيې كاژيني گوتي:
من ټه فينداري كريبه، لي نه بو دهمكي دريژ بتني چند هه يفه كا من ټه فينداري كريبه و مه ژيانا هه فينيې پيك ټينا.

د پرسياره كا ديدا، كاني دلي كاژيني ساناهاى هاتيوو دزين ټان نه، كاژيني گوتي: ژ بهركو من باوهرې پي هه بوو نزيكي سي سالان من هه فاليني دگه لدا هه بوو من ب باشي ټه و دنيا سي ژبه ر في چندني من نه هيتلا گه لك فه كنيشيت و من په يوه نديين ټه فينداري دگه لدا گريدان.

سه باره ت دياردا زيړي دجفا كيمه دا كاژيني گوتي:

ب راستي ل ناډ مه بادينان زيړي بهر به لاقه، نها ل باژيري سليمانيني زيړ گه لك كي كيمه، به روفاژي چه ز دكهن خيزانه كا جودا پيك ب ټين و مالا وانا يا خواهش بيت، كرنك نينه زيړ هه بيت، ب ديتنا من زيړ دلي مروفي خواهش ناكه ت، باشه زيړ وهكي ره سيد دناډ مالدا ټه گهر پي چنبون هه بن، ټه گهر دناډ خيزانه كي دا ټاريشه هه بن و زيړ هه بيت، زيړ دماليقه بيت ټاريشين خيزاني چاره ناكه ت، زيړ تشته كي جوانه بهس ب خواهشي پي جوانه كو مروفي پاره هه بيت وهكي ره سيده ك ژ بو پاشه روژي بكريت، نه ك مروفي چ دناډ مالदानه بيت و ټاريشه هه بن و زيړي هه بن.

ل دور وي چندني كاني هه فينيې وي دلپيسي پي دبه ت ټانه وي گوتي: نه نه، سي سالن ټه م دگه ليك دژين ل ده سپيكا من شوي پيكرى تا نها من دلپيسي ژي نه ديتبه، ب راستي مه باوهرې ب هه فدو هه ي، ټه گهر باوهرې دناډ به را هه فينيادا هه بيت، دل پيسي پيدفي ناكه ت و يا بي رامانه.

ل دور مه رجين بيژهرې سره كه فتى كاژين ديژيت: پيدفييه بيژهرې روشنيير بيت و يا كرنكه بيژهر بزانيت دي چاوا سره دهرين

ټه م ديژين ژن و زه لام دفتت وهكه ه ف بن، كه واته ټه گهر ژن و زه لام دمافاندا دوه كه ه ف بن، نايبت ژن داخوازي ژ زه لام ي بكه ت كو مافي وي بده تي، و هيقيا منا دوويين ټه وه كو حكومت كار ژ بو زاروكان بكه ت، ژ بهركو زاروك پاشه روژا ملله تبه، هيقيا من ټه وه كار ژ بو زاروكين فه قير و ژارا بهيته كرن، تايبته ټه وين ل سهر جادان و ناډ بازاران كار دكهن، ژ بهركو زاروكي بي دهسه لاته نه مينا كه سين بته مه ن، ژ بهركو كه سين ب ته مه ن هه ر چاوا بيت دشين ژيانا خوه ب ريفه بيه ن و دابين بكن، لي زاروكي بي دهسه لاته، نه شيت خوه ب ريفه بيه ت، پيدفييه ټه م وانا بريقه بيه ن ټه و زاروكين ولاتي مه نه ټه گهر ټه م وانا بريقه نه بيه ن ټانكو ټه م زياني دگه هينين ولاتي خوه.

ل دوفا مه سوپاسيا كاژين خاني كر كو دگه ل مه دا ماندې بوي وي ژي ل داوي په يقا خوه گوتي:
سوپاس ژبو وه و گوفا را سيلاف هيقيا سره كه فتني بو هه وه دخوازم .

دگه ل زومسي كاميري دا كه تن كو سرنجا ته ماشاډاني بو شاشه ي رابكيشيت، پيدفييه بيژهرې زانيارين باش ل سهر سياسته تي و رويدانين روژانه هه بن بتايبته بيژهرين نوچه يان.

د بهرسفا پرسياره كا ديدا كاني ټه گهر لايه نه ك داخوازي ژ كاژيني بكه ت مينا ټه كتره دفلمه كيدا رولي بگيريت، به ره ف ي هه يه في كاري بكه ت، كاژيني گوتي:

ټه ف پرسياره گه لك جاران ژ من هاتيه كرن، من چه ز ل كاري هونه ري هه يه، ټه ز يا به ره فم في كاري بكم ب مه رجه كي فيلمه كي بهيژ بيت.

ل دور وه رزشي كاژين ديژيت:
ټه ز چه ز لي بكم ټان نه، ب راستي وه رزش پيدفييه كا ژيانا ته ندرسته.

كاژيني دپه يفين خوه دا دو هيقيا ژ بو جفا كا مه هه بوون، گوتي: هيقيا من ژ همي ژنين كورد ټه وه كو چ جاره كي داخوازي ژ چ زه لامان نه كهن كو مافي وي بده تي، چونكه

داستانا کانیماسی ۱۳-۱۴/۹/۱۹۸۷

پشکا ٹیک

رزگار کیستہی

کری و ہدفیتن لگہ گہلک ژ خہلکی دہقہری و پیرانیا کادرین ریخستنی و لەشکەری و سیاسی کرین ئەو گەهەشتنە وئ باوەریی کو ئەف دہقەرہ پیدقی ب گەلەک گوهرینین رادیکالە ژ بو چارەسەرکنا قان ئاریشین کو ب سالانە ل سەر هەف کومبووین. هەر ژ ئەنجامین قان قەکولین و هەفدیتان گەلەک بریارین گرنگ هاتنە دان و گەلەک گوهرینین بنگەهین ژئ هاتنە کرن. د ئەنجامی قان بریاران دا رهوشا شۆرش و پارتی ل بەهدینان ۱۰۰٪ بەرهف باشی هاتە گوهرین و گەلەک پیشکەفتنن بەرچاڤ د هەموو واران دا و ب تاییهتی د وارین لەشکەری، ریخستنی و سیاسی چیبوون. هەلبەت وەکی مە دیارکری ئیک ژ قان واران ژئ ئالیی لەشکەری بوو، کو داستانا کانیماسی ژئ ئیک ژ ئەنجامین قان گوهرین و پیشکەفتان بوو. یا دیارە کو تا هینگی کریارین لەشکەریپیرانیا وان گرنتا ئیک یان چەند بنگەهان (رەبیه) یان ژئ دانا بۆسال پیشیا هیزین دوژمنی یان ژئ بەرسینگرنتا هیزین دوژمنی بوو بو سەر دہقەرین رزگارکری. لی ل بہارا سالای ۱۹۸۷ چالاک و کریارین پیشمەرگەکی کەفتنە د قوناغەکا بلندتر و پیشکەفتی تر دا و ئیدی پیشمەرگەکی دەست ب کرتنا بارەگایین فەوجین دوژمنی کر. ئەو بوو ل شەفا ۴-۱۹۸۷/۵/۵ هیزەکا پیشمەرگەکی هیزش کرە سەر بارەگایئ فەجا جاشا ل (سۆکی) نیزیکی گوندی (تشیینی) ل

چیبوون و ئەف هەردوو روودانە ژئ بوونە ئەگەر گوهرینین مەزن ل دہقەرا لقا ۱ و بەهدینان. ئیک: هاتنا سەرۆک بارزانی و دەستەکا پشکیننی بو بەهدینان: ب سالان بوو دہقەرا بەهدینان، دوور ژ سەرۆکاتیا شۆرش و پارتی، دناڤ خەبات و شۆرش دا بوو و کەتالی ئیکانە یی پەيوەندیی دناڤبەرا لقا ۱ (بەهدینان) و سەرۆکاتی دا دەزگایئ بیتەلی و نامەکاری بوو. ژ ئەگەر فی دووریا دہقەرا بەهدینان ژ سەرۆکاتیا خو، ب دەهان ئاریشه ل فی دہقەری کومبوون و کەفتبوونە سەر هەف و بی چارەسەری مابوون، و ل هەندەک ناڤچان رهوش گەهەشتبوو وی ئاستی کو نیزیکی پەقینی ببوو. هەر ژ بەر فی چەندی ژئ بارزانی تەفی چەند ئەندامین کومیتا ناڤەندی و پۆلینبیرویا پارتی بەری خو دا بەهدینان و بارەگایئ خو ل گوندی (کانیسارکی) دہقەرا نێزوه دانا کو دکەفتە نیزیکی بارەگایئ لقا ۱ ل گوندی (زیوا شکان). کەسین کو لگەل سەرۆک بارزانی هاتبوون هشیار زبباری، دجەرچیس حەسەن و زەعیم علی (عومەر عوسمان) بوون و ئەو وەک دەستەکا پشکیننی ژبو لقا هاتبوون و سەرۆک بارزانی بخۆ ژئ سەرۆکاتیا وئ دەستەکی دکر. پشتی فی دەستەکی گەرەکا گشتیا چەند مەهی ل هەموو دہقەرا بەهدینان

کانیماسی بخوہ دکەڤیتە مشارا بەرواری بالا دناڤبەرا گوندین مایی، دیزیشکی و دووری دا. کانیماسی ل سالای ۱۹۲۸ بو جارا ئیک بوویە ناڤەندا ناحیی. سنوورین فی ناحی ژ ئالی باکوور قە سنووری (باکووری کوردستانی) ترکی یە و ژ باشوور قە سەری چیاپ مەتینا و رۆژەلات ژئ رووباری ژئ و رۆژاڤا ژئ رووباری خابوورە. رووبەری ناحیا کانیماسی ۶۱۰کم و ژ ۹۱ گوندان پیکدەیت. پیکهاتا فی دہقەری ب فی شیوہیە: ۹۱٪ کوردین موسلمان و ۱۰٪ ژئ کریستیان. توپوگرافیا ئەردی وئ ژئ ۷۰٪ چیا و ۲۰٪ کر و ۱۰٪ ژئ دەشتە (یان دەشتوک).

ژ هەژئ گوتنی یە کو بارزانی نەمر ل دەستپیکا شۆرشا ئەیلولی و ل سالای ۱۹۶۱ بو دەمەکی بارەگایئ خو ل گوندی (ئەدنی) دانا بوو کو دکەڤیتە فی دہقەری. هەروەسا د بەردەوامیا شۆرشا ئەیلولی دا دوو ژ بارەگایین شۆرش یین سەرەکی دیسا هەر ل فی دہقەری و ل گوندین کیستە و قومرین بوون. هەروەسا ل شۆرشا گولانی ژئ سی بارەگایین پیشمەرگەکی هەر ل فی دہقەری و ل گەلین بئشیلی، بازئ و گەلین هەسپا بوون کو دکەڤتە پالا ژووریا چیاپ مەتینا.

سالای ۱۹۸۷ نە وەک سالین دی بوو: سالای ۱۹۸۷ سالەکا تاییهت بوو ژ بو شۆرش ل دہقەرا بەهدینان ژبەر کو دفی سالی دا دوو روودانین گەلەک گرنگ

سەر ریکا کانیماسی- بنگوفا و باره گایی
فهوجی تهقی هه موو بنگه هین (ره بیه)
سەر ب وئ قه هاتنه گرتن. هه ر ده مان
مه هی دا و ل شه فا ۲۶-۲۷/۵/۱۹۸۷
پیشمه رگه ی هیرش کره سەر فروکه خانا
بامه رنی کو باره گایی دوو فه وچین جاشا
تندا بوون و هه ردوو باره گا تهقی هه موو
بنگه هین سەر ب وان قه هاتنه گرتن
دوو: بریارا جینۆساید کرنا کوردان:

ل سالا ۱۹۸۷ سه دامی دیکتاتور
پسمامی خوه (علی حسن المجید) یی کو
پشتی هینگی ب (علی کیمیای) هاتیه
نیاسین کره به ریرسی هه رنما کوردستانی
یا کو وان ب (المنضومه الشمالیه) ب ناف
دکر. د سەر هندی را کو علی کیمیای
بخو مروقه کئی هوف و خوینخوار بوو،
سه دامی ژێ هه موو ده سه لاتا قر کرن و
ویران کرنی دا ده ستی وی. علی کیمیای
ژێ ده ست ب ده ریخستنا بریارین خوه
بین جینۆساید کرنا کوردا کر و بریار دا
د قوناغا ئیکێ دا بریار دا کو هه ر خودان
گیانه کێ ل ده قهرین رزگار کر دفتت بهیته
ژناف برن، هه ر ژ مروقه، گیاندار و
تا شینکاتی ژێ و ل سەر فئ بریارا
خوه یا هوقانه وی به ری هیزین جاش
و له شکه ری ب تانگ و توپ و فروکا دا
ده قهرین رزگار کری بین کوردستانی و
ده ست ب ویران کرنا گوندا و قر کرنا خه لکی
کر. د ئانجامی فان هیرشین هوقانه دا
پرانیا گوندین کو نیزیکی جادین گشتی
بوون و دبوونه ئامانجا چه کین ویران کرن
دوژمنی هاتنه بهردان و خه لکی وان خوه
دناف گه لی و چیا بین ئاسی دا پاراست.
ب قالا بوونا فان گوندین نزیکی جاده و
ریکین گشتی ژێ به ر بین پیشمه رگه ی
به رفه تر و مه یانا شه ری ژێ قالاتر
بوو ژبو پیشمه رگه ی. ههروه سا وهک
کارقه دانه ک ل دژی هیرشین هوقانه بین
دوژمنی هیرش و چالا کین پیشمه رگه ی
ژێ خورت تر بوون و چوونه د قوناغه کا
پیشکه فتی تر دا.

پیشه کی: ئارمانجائی کر بارا له شکه ری
یا پیشمه رگه ی رزگار کرنا ده قه را به رواری
بالا ژ رووباری خابوور تاکو زیی و ژ
چیا بین مه تینا تا کو سنووری ترکی بوو
کو دبیته نیزیکی ۶۰۰ کم چارگوشه کو
کانیماسی ژێ نافه ندا ناحیا فی ده قه ری
یه. ئه ف ده قه ره یا داگرتی بوو ب ه
فه وچین دوژمنی ژ وان ژێ ۴ فه وچین
جاشا و ۱ یا له شکه ری تهقی ۷۱ چه پهران
و بنگه ه ی پۆلیسان و ناحیی.
پلان و ئاماده کاریین داستانی:
هه ر ل دو ما هیا مه ها ۸ کومیه ته کا

هیز ژ ئالی باشوور قه کره سەر چیا یی
مه تینا و ب تاییه ت بو سەر گوندی ()
ئه رادنا) کو هه موو ژێ مالین پیشمه رگا
بوون ل وی گوندی. هیزین کو ل مشارا
به رواری بالا کوم بیوون ژ بو ئه نجامدانا
داستانا کانیماسی نه چار بوون ل هه وارا
گوندی ئه رادنا بچن و ب پشکار یا میرانه
یا خه لکی گوندی شیان هیرشا دوژمنی
دناف چه ند کاتژمیره کان ده بشکین و
هیزین پیشمه رگه ی تاکو نافا ئینشکی د
دووف دوژمنی ده چوون.

ئه نجامی فی شه ری ژێ ۴۷ کوشتی
بوون ژ دوژمنی کو ۳۱ ته رم ژ وان د
ده ستی پیشمه رگه ی ده مابوون، ۱ توپا
۶۰ ملم و ۱ بی که ی سی و ۳ ئار پی
جی و ۱ ئار بی که ی و ۳۵ کلاشینکوف
و ۲ ده زگایین بیته لی ژێ ده سته فتن
پیشمه رگه ی بوون. زیانین شورش ژێ
د ئه نجامی توپارانا دوژمنی یا ل سەر
گوندی پشتی شه ری پیشمه رگه (ناف
ئه رادنی) و ژنه کا خه لکی گوندی ب ناف
(هیری ئه رادنی) شه هید بوون و ۴ که س
ژێ برینداری بوون کو ۲ پیشمه رگه بوون
و ۲ ژن و زاروک. ژ بهر فی شه ری
نه چاقه ری کری ده ستپیکرنا داستانا
کانیماسی هاته پاشیخستن و که ته شه فا
۱۳-۱۹۸۷/۹/۱۴

ئاماده بیا هیرش و به ره بین شه ری:
۱- به ره بی کانیماسی:
هیزا فی به ره بی پیکهاتی بوو ژ
پیشمه رگین ریکخراوین (چیا، شیرین،

تاییه ت ژ کادرین له شکه ری بین بژاره ب
سه روکتا دروژ نوری شاوه یس هاته
پیکنinan ژ بو کو چاقنیریه کا هوور ل سەر
ته قایا بنگه و له شکه رگه هین دوژمنی بکه ن
و پاشی قه کولینه کا هوور ل سەر بکه ن و
دئه نجامدا پلانا داستانی بداریزن. هه ر ژ
بو فی کاری فی کومیتا له شکه ری گه ره کا
چه ند روژی ده ست پیکر و ده ربازی ئالی
باکوور بوون و ژ وی ئالی قه هاتن ب
چه ند شه ف و روژان ئارمانج ئیک ب ئیک
ده ستینشان کرن و پلان ژ بو رزگار کرنا
وان هاته دانان. کومیتا نافیری زفریه قه
باره گایی ل. ن. ئامیدی ل گه لی بی شیلی.
ئیدی بریارا رزگار کرنا ده قه را کانیماسی
ب ته مامی هاتبوودان و به ره به ره هیزین
پیشمه رگه ی ژ ده قه رین دی ر هف ر هف
د وه ریا نه مشارا به رواری بالا و ل وان
گونان به لاف دبوون.

بریار بوو کو ئه ف داستانه ل ۹/۱۱
بهیته کرن ژ بو پیروژ کرنا بیره وه ریا ۲۶
سالی شورش ئه یلوی و هه ر ژ ۹/۱
به ره به ره هیزین پیشمه رگه ی بین کو
دا پشکارین د فن داستانی دا که ن ل
مشارا به رواری بالا و پالا چیا بین مه تینا
کوم دبوون.
هیزا مه لکوی ستوین خو ل کیری
دده ت و داستانی پاشتیخت:

ژ بهر کو ده رسیده یا روژا ۹/۵ دا
هیزا له شکه ری ئیراقی یا کو بنافی (هیزا
مه لکو) دهاته نیاسین و باره گایی وی
ل هافینگه ها ئینشکی بوو، هیرشه کا ب

صلاح الدین، ۱۶ ٹاب، ۱۱ ٹادار، چارچرا، تیاری، هعلق، پیرس و سہمدار) ژ ل.ن.نامیدی ریخراوین (دیاربهکر، عینزالہ، رینجہران، خبات و خانی) ژ ل.ن.زاحو و ہرہسا ہیزہک ژ ل.ن. شیخان و بارہگایی لقی و ہرگری مللی. ل گورہی وی پلانا کو بہری چہند ہفتیہکا ژ نالین کومیتہ یا لہشکریا سہرہرشتیا داستانی قہ ہاتبوو دانان ئەف ہیزین پیشمرگہی بین کو بہرپرس بوون ژ گرنتا کانیماسی و چہپرین دہردوری وی شہفا ۱۲-۹/۱۳ ل باشووری گوندی ئەلکوشکی ل جادہیا کانیماسی - بیگوفا دہربازبوون و بہرہف نالین باکوور قہ چوون و خوہ گہاندنہ گوندین بناقی و بیدوہی. ٹیقرارا روژا ۹/۱۳ ہیزا پیشمرگہی کو ہیزا سہرہکی یا داستانی بوو و بہرپرس بوو ژ رزگارکرنا کانیماسی، کو فہوجہکا جاشا و ٹیکا لہشکری و بنگہہی پولیسان و ناحیہ و گہلک دہزگہہین دی بین دوژمنی تیدا بوون، ل گہل گرنتا ۲۷ چہپرین دہردوری کانیماسی. ہرہوسا پشتی گرنتا نارمانجا ٹیکی دقیا ئەف ہیزہ ببہ دوو پشک، پشکک بہرہف روژہلاتی کانیماسی بؤ سہر سنووری ترکی بری بگہفہ ژ بؤ گرنتا ۷ چہپرین دوژمنی ل دہقہرا (سہرزیری) ل سہر سنووری ترکی و پشکا دی ژئی ژ بؤ روژاقایی کانیماسی ژ بؤ گرنتا ہرہردو فہوجین جاشا ل گوندی (راقینا).

دیلانہ ل چہمین بیدوہی:

ہہلبت پرائیا ریہرین ہیرشی ژئی ل گہل فی ہیزی بوون، ل مہیدانہکا فرہہا باشووی گوندی بیدوہی کومبوون کو دبیزئی (چہمین بیدوہی). پشتی کو د. روژنوری شاوہیس کو بہرپرسی داستانی بوو جقینہک ب ہیزا پیشمرگہی کری و تیدا ب دریزی ل سہر چہوانیا ئەجامدانا فی کریاری ناخفتی و ہیز ل سہر چہند گرؤپا ہاتہ پارقہ کرن و ہر گرؤپہکی کار و جہی وی بؤ ہاتہ دەستنیشانکرن. پشتی ہینگی ژئی پیشمرگہا دیلانہکا مہزن گریدا کو ہما بیژہ ہموو پیشمرگہ تیدا پشکار بوون. ہیزا پیشمرگہی ل وی جہی ما ل ہیفیا ہندی تا کو تاری بگہفتہ ئہردی دا کو بشین بہرہف ناف کانیماسی و جہی ہیرشی بریکہفن.

۲- بہرہی چپایی گابنیرکی:

ہیزا فی بہرہی پیکہاتی بوو ژ ہیزہکا بارہگایی ل.ن.نامیدی، پیشمرگین ٹیکہتیا لاوان و قوتابیین کوردستانی، ہیزہکا ی.ن.ک و ہیزہکا ہرگری مللی. ئەرکی

فی ہیزی گرنتا ۵ چہپرین دوژمنی ل چپایی گابنیرکی، چہمبہرکنا ہرہردو فہوجین جاشا ل (راقینا) و برینا ریکا رہفی بوو ل جاشا.

۳- بہرہی فہوجا سوٹکی و گوندی تیشی:

نارمانجا فی بہرہی چہمبہرکنا فہوجا جاشا ل (سوٹکی) و برینا ریکا ناقہرا لیوا بیگوفا و فہوجا سوٹکی ل گوندی گرکا. ہیزا فی بہرہی پیکہاتی بوو ژ ہیزہکا بارہگایی ل.ن. نامیدی، ہیزہکا بارہگایی لقا ۱ و ہیزہک ژ بہرگری مللی.

۴- بہرہی چپایی سہری حہمی:

ہیزا فی بہرہی یا پیکہاتی بوو ژ ہیزہکا ریخراوا شوورش یا ل.ن. دھوک و ہیزہکا بہرگری مللی. ئەرکی وی ژئی گرنتا چپایی (سہری حہمی) بوو کو دکہفتہ باکووری روژہلاتی بیگوفا و ہرہوسا چہمبہرکنا لیوا بیگوفا بوو.

۵- بہرہی پینچی ژئی بہرہی (زریزہ) بوو کو دکہفتہ سہر ریکا باتوفا - بیگوفا ل نیزیک گوندی زریزہ. ہیزا فی بہرہی پیکہاتی بوو ژ ہیزہکا پیشمرگین ریخراوین (لیلان، شہنگال، ماردین، گوہند و دلبرین) بین سہر ب ل.ن. زاحو و ئەرکی وان ژئی گرنتا چہپرین دوژمنی بین دہردورا (گہلی زریزہ) و برینا ریکی بوو کو نہہیلن چ ہیزین ہوارہاتی بؤ دوژمنی ژ فرقا زاحو بین و دیسا دا کو لیوا بیگوفا ژئی بہیتہ چہمبہرکرن.

ہیرش:

گرؤپی ٹیکی کو گرؤپی سہرہکی ہیرشی بوو و بہرپرس بوو ژ رزگارکرنا نافہندا ناحیا کانیماسی ب ہرہردو فہوجین جاش و لہشکری و بنگہہی پولیسا و ناحیہ و ۲۷ چہپرین دہوروبہران قہ، پشتی کو ل (چہمین بیدوہی) جقینہکا گشتی ل سہر پلانا ہیرشی کری و ہرکس و گرؤپ جہو ئەرکی وان بؤ ہاتہ دەستنیشانکرن و تاری کہفتہ ئہردی، بہرہ بہرہ بریکہفتن و بہری خوہ دانہ کانیماسی پشتی ئەف ہیزہ نیزیکی گوندی (مایی) بووی ہاتہ پارقہ کرن ل سہر ۴ گرؤپا ٹیک ژ وان بؤ چہپرین کانیا تا و چپایی باکووری کانیماسی، ہیزہک ژئی بؤ چہپرین چپایی (بارؤخی) ل باشووری کانیماسی و ٹیک ژئی بؤ چہپرین (گری سؤر) ل نالین روژہلاتی، گرؤپا چاری ژئی کو گرؤپا سہرہکی یا ہیرشی بوو دناف کافلین گوندی مایی و ہندافی گوندی)

دیریشکی) را خوہ گہاندنہ بہر دیوارین فہوجا لہشکری ل ناف کانیماسی. ئەف ہیزا سہرہکی ژئی بوو ۳ گرؤپ و ٹیک ژ وان دناقہرا گوندی دیریشکی و کانیماسی را خوہ گہاندنہ بہر دیوارین فہوجی بین باشووری روژاقایی و گرؤپا دووی ژئی جہین خوہ ل بہر دیوارین نالین باکووری روژاقا کرتن و گرؤپی سبی ژئی کو ئەو دی ہیرشی دەست پیکہن خوہ گہاندنہ بہر دیوارین نالین باکووری فہوجی و دەستکەہا کەسی ژ وی گرؤپی ل سہر زکی خوہ خشاندن و خوہ گہاندنہ دناف فہوجی دا و ل ویری جہین خوہ کرتن و مانہ ل ہیفیا ہلانتا تافہ ہہیقی کو نیشانا دەستپیکرنا ہیرشی بوو.

ژ ہہزی گوتتی یہ کو تا کو پیشمرگہا خوہ گہاندنہ بہر دیوارین فہوجا بدہان سہیین دہردورا فہوجی برہوینا خوہ کەفتنہ دووف وان، ژ بؤ شانس شورشگیرا یی باش وی شہفی دیلانہکا گہرم ل گوندی دیریشکی ہہبوو، کو دکہفتہ برہخ فہوجی قہ و دہنگی ستران و داہول و زرنائو و مشار تژی کرہوو و چہندی سہیین فہوجی قہلہبالغ ژئی کر لی دیسا دہنگی وان ب سہر دہنگی ستران و داہول و زرنائو دکہفت و وی دیلانی وەر کو پلانا پیشمرگہی گہلک سہرکفتی بریقہ چوو.

ہہلبت فہوجا جاشا و بنگہہی پولیسا و ناحیہ و ہندک جہین دی ل ناف کانیماسی ژ بہر کو ہیزا پیشمرگہی تیرا ہموو جہان نەدکر چ ہیز بؤ وان نەہاتنہ تەرخانکرن و ئەو مان بؤ قوناغا دووی یا ہیرشی.

دەست ل سہر لہپکا تہنگی یہ و چاف ل ہلانتا تافہ ہہیقی یہ:

چہند کاتژمیرہکہ پیشمرگہ ل چہمبہرا فہوجی و چہپرین دوژمنی ل سہر زکی خوہ نہ و دەستی وان ل سہر لہپکا تہنگی یہ و چافی وان ل سہری چپایی ل رینا ہلانتا تافہ ہہیقی یہ کو دی مرکزینیا سہرکەفتنی لگہل خوہ ئینیت.

میلی کاتژمیری گہہشہ سہر ۱۱ و ل بہر سہری چپایی بہرہ بہرہ سپاتیہک ہہلتیت و پیشمرگہ ژئی چافی خوہ ل سہر نارمانجین خوہ موکوم دکہن. نوہا کاتژمیر بوو ۱۱،۱۵ و و ہہیف ہندی وەرہسہکی ژ چپایی بلند بوویہ ب دیمی خوہ بی گہش سلاقی ددہ پیشمرگان. دہرسفا سلافا وی ژئی دا ٹیکہمین گوللا بازوکی ژ نالین باکوور قہ فہوشیا ناف دلی فہوجا دوژمنی و ئیدی مشارا کانیماسی و ب چپایی دہردوری قہ

و به رهف باره گایې فه وجې و پاشی بو
 نالیې گوندې بیدوهې بیهن.
 لهوما ژې هیزه کا تابهت ل ناف
 باره گایې فه و جا له شکه ری هاته پیکنیا
 و فی هیزی هیزه کا وهکی برووسکی
 بره سر فه و جا جاشا و هیزه کا دی ژې
 ژ باره گایې فه و جا له شکه ری ب چه کین
 بی که ی سی و نار پی جی پشته فانی
 ل هیرشا وان کر ب کیمتر ژ ۱۵ خوله کا
 باره گایې فه و جا جاشا ژې که فته دهستی
 پیشمه رگه ی و چه پیرین گری سؤر هاتنه
 گرتن. هر ل وی ده می خه بهر هات کو
 چه پیرین چیاپی (باروخی) ژې هاتنه
 رزگار کرن و هموو پیشمه رگه یین وی
 بهر هی ژې ب سلامه تن.
 سوبه زویوه و هیشتا دهنکی تغه نگا ل
 چیاپی ژووری خواهش تی:
 فی کافی پرانیا جهین گرنګ هاتنه
 گرتن، لی هیشتا دهنکی شه ری و ته قی
 که لهک خواهش تیت ل چیاپی باکووری
 کانیماسی و کانیا تا و ل نیزیکی کاتژمیر
 ۶ سپیدی پشته ی هندهک هیزین دی بین
 پیشمه رگه ی ده وارا وی وی بزی چووین
 نه و چیا ژې هموو هاته کونترول کرن و
 که فته دهستی پیشمه رگه ی.

بهر شیلکه کا گولا و پیشمه رگه (یوسف
 کوچهر) شه هید بوو و پیشمه رگه یه کی
 دی ژې بریندار بوو، کو نوها ژې
 په ککه فتی مایه.

کاتژمیر ۲ پیشمه رگه که لهک برسی
 ببوون، له شکه رین دوژمنی گوینان وان
 گوندا چنبیون و ل چهه کی ل باشووری
 فه وجې ل بهر تافی راخستبوون، پیشمه رگا
 ژې خواه ب وان گوینا تیز کر.
 پشته مزگینیا سه رکه فتنی نووچه یه کا
 خه مکین:

دقی ده می ده خه بهر هات کو (محمد صالح بو تی) بهر برسی ل. ن. نامیدی
 ل هیرشا چه پیرین (گری سؤر) ل
 روژهلای کانیماسی شه هید بوویه و ۳
 هه قال ژې لکه ل بریندار بووینه. دقی ده می
 ده فه و جا جاشا کو باره گایې وان د که لهی
 و خه سته خانی دایه هیشتا پیشمه رگه ی
 هیرش نه بریه سر و نه و شه ری دکن.
 ژ بهر هندئ ژې نه و بوون وهک پیژانه کی
 دنا قبه را هیزین پیشمه رگه ی بین ل فه و جا
 له شکه ری و بین چه پیرین (گری سؤر)
 دا، ژ بهر هندئ ژې نه هیزا پیشمه رگه ی یا
 فه وجې دشیت د هه وارا هیزا (گری سؤر
) بچیت و نه ژې هیزا گری سؤر دشیت
 تهرمی شه هید محمد صالح دهر باز که ت

تهف بوو بزوته کی ناگری و هر دهر
 ل دوژمنی بوو دوژه. ئیدی د چه ند
 چرکه یه کا دا نه و ده قهر ژ رووباری (زی
) نالیې روژهلای تا رووباری (خابوور
) نالیې روژا فا و ژ چیاپی (مه تینا) نالیې
 باشوور تا چیاپی نیزیکی سنووری ترکی
 نالیې باکوور نه و ده قهر تهف بوو ئیک
 پارچا ناگری و ناگر ژ هر نالی ب سه ری
 دوژمنی دا دباری.

لکه ل تهقا ده سته پیکنی گروپا ه که سی
 کو دیواری فه وجې بریبوو و ل نالیې
 باکوور دناف فه وجې دا دامه زرابوون
 لکه ل هه رسی گروپین دی کو دؤرا
 فه وجې گرتبوون ده ست ب هیرشی کر د
 ۱۵ خوله کین پیشیې دا باکووری فه وجې
 هموو که فته دهستی پیشمه رگا و گروپا
 کو ژ نالیې باشووری روژا فاهه هیرش
 ئینایی وان ژې پشته شه رکه ی دؤور و
 که لهک گهرم باشووری فه وجې ئیخته
 بن کونترولا خواه. ئیدی هه ردوو گروپا
 هه ولدا ل نیفا فه وجې بکه هنه هه ف و ب
 وی شیوه ی ژې هه موو فه وجې کونترول
 که ن، لی ژ نه نجامی گولله باران دؤور
 و گهرم بوونا شه ری ناگر ب ده یو (مه
 خزه نا) چه ک و ته قه مه نیا دوژمنی
 که فت کو ل نیفا فه وجې بوو و ئیدی گولله
 توپ و جورین دی بین ته قه مه نیا بهه قه
 د ته قین و ساچمه و ناگری وان ژ ۲۰۰
 مترا پتر ل دهر دؤرا خواه به لاف دبوو.

پیشمه رگین هه ردوو هیزا دناف پیلین
 ناگری را هه فدوو هه ممیز دکن:
 هه چه نده په قینا گولله و ته قه منین
 ده پوین چه ک بوو ناسته نکه ک کو هه ردوو
 هیزین پیشمه رگه ی ل نیفا فه وجې بکه هنه
 هه ف. لی دیسا ژې نه و شیا ب ئیکجاری
 ریکی ل هیرشا وان بگریت و هه ردوو
 گروپین پیشمه رگا ده سته پیکر باکوور و
 باشووری فه وجې ژ هیزین دوژمنی پاک
 دکر، و پشته کاتژمیره کی ئیدی پیشمه رگا
 دناف پیلین ناگری را خواه که هانده هه ف
 و هه فدوو ل نیفا فه وجې هه ممیز کر. نوها
 ژې سرؤف د فلمی فیدیویې دا دبینیت
 کا چه و شه هید خسرو بامه رنی تغه نگا
 وی دده ستا دا دایه و دناف پیلین گوریا
 ناگری را دهر باز دبیت.

ل دؤرا کاتژمیر ۱ شه فی
 ئیدی هموو باره گایې فه وجې هاتوو
 کونترول کرن و پیشمه رگه ی ده سته پیکر بوو
 له شکه رین دوژمنی ژ توپلین بن نه رد
 و چه په را دهر دئیکستن و دیل دکرن.
 گروپا نالیې باشووری فه وجې هه موو ب
 سلامه ت بوون، لی یا باکوور ل سر
 دیواری نالیې روژهلای فه وجې که فته

ئەو شاعرین بووینە جەئ گومانی

یان شاعرین چیکری !!

نیسەعیل بادی

د میژوویا ئەدەبی کوردی دا،
هژمارەکا مەزن یا شاعرین کەفن،
ژیان و بەرھەمی وان بەرزە بوویە
و تنی ھندەکان کتە ھەلبەستەک،
یان، پتر ژئ مایە و سەرۆبەری
ژیانا وان ژئ نەھاتیە زانین کا د
چ سەر دەم دا ژیاينە.

بەلێ ژ وان بەرھەمێن کت
کتە، قەگولەر دشیئ بگەنە کنارین
راستی و چەند سەر قەلەمان
ژ ژیان و سەر دەمی تیدا ژیاين
بەدەنە ئاشکران ئەو ژئ پشٹی
قەگولینەکا دروست ل سەر وان
کتە ھەلبەستان دەیتە کرن.

گومەکا شاعران ھاتیە نیاسین
کو خودان بەرھەمن و ھندەک
سەر قەلەمک ل دۆر ژیاينا وان
ھاتیە نغیسین، ھەر چەندە ئەو
پیزانین دگین و پتریا وان ئەو
سەر قەلەمک ژئ د شکی و گومانی
دا نە، چنکی ھەکە ھەق بەرکرنەکی
دگەل سەر دەمی ئەو شاعر تیدا
ژیاين و بەرھەمی بۆ ھاتیە دانان
بگەین، چ جارن ناکە قنە بەر
ئیک، ژبەرکو ھەر سەر دەمەکی
ئەدەبی، شیوازی خۆ بی نغیسین
ھەیە و نەیا بەر ئەقلە ھەلبەستەکا
نوو بۆ بەری پتر ژ ھزار و سەد
و بیست سالان دانین. ژبلی کو ژ
خواندنا ئەوئ ھەلبەستی شوین
تبلین شاعرەکی سالین شیستان
تیدا بەرچاڤ دین، قینجا چەوان دئ
شینن باوەرکەین ھەلبەستەکا ب
زمان و کوردییەکا پاقر و رەوان
ھاتیە نغیسین بۆ چەرخین دەستپیکا
بە لاقوونا ئیسلامەتیی دانین.

ل دۆر قئ چەندئ نمونە
دەمشەنە و بەری نوکە ژئ ل دۆر
شاعرئ عەرەبی ناقدار (عبدالصمد
بابک) ب زمانی عەرەبی مە

قەگولینەک نغیسی بوو کا چەوان
ھەلبەستەکا کوردی یا پاقر ژ پەیفین
بیانی بۆ وی ھاتبوو ھژمارتن و
کربوونە شاعرەکی کوردئ ناقدار
بی چ راستی ژ بۆ نە^(۱).

ھەر وەسائەو ھەلبەستا
بۆ ھاتیە ھژمارتن ژئ ب وی
سەمەدی کو ناڤئ (بابک) قەگولەر
ئبخست بوو وی شاشیی و ژبیر
کرییە کو کوردان ژئ (بابک)
ھەنە و ئەو (بابک) ل دۆر ھاتیە
نغیسین خودان دیوانە و د ناڤ
ئەدەبی عەرەبی دا بی ناقدارە.
دیسان ھەلبەستا بۆ ھاتیە ھژمارتن
یا شاعرەکی کوردە و ژ بنەمالا
(مەلا ئەحمەدی بابک) ھەوین ل
بامەرنی ژیاين و چەندین شاعر
و باشنغیس و زانا ژئ رابووینە،
و ھک مەلا عبدالرحمن (ساللا
۱۹۳۲ئ و ەغەر کرییە)، مەلا نجم
الدین (ساللا ۱۹۴۹ئ و ەغەر کرییە)،
مەلا مستەفا شوکری (بەری ھینگئ
و ەغەر کرییە)^(۲) و حوسنی بامەرنی
بی شاعر (۱۸۶۸ - ۱۹۳۶) ئ.

ئەقان زانایان ھەمیان شعر ب
زمانی کوردی، عەرەبی و فارسی
ھەبووینە، لئ جەئ داخی ھەتا نھۆ
تنی بین حوسنی بامەرنی ھاتیە
کومکرن و چاپکرن^(۳).

ھەر وەسا عبدالرحمن مزوری،
ئەوی ژئ قەگولینەک ل دۆر
(محمدئ مەغربی) بە لاقکر و
چەوان (عبدالصمد بابک) دەرکەفت
شاعرەکی عەرەب، (محمدئ
مەغربی) ژئ دەرکەفت شاعرەکی
فارس بی ناقدار و خودان دیوان
و کتیب^(۴).

ژبلی ئەقان شاعران، ئەوی
ھەنی (بابەراخی ھەمزانی)^(۵) و
ھیرقە تر گەلەک ناڤین دیتر کو

پیدئ ل دوپچونەکا زانستی و
ئەکا دیمی نە، کو شاشی و راستی
ژیک بەینە قافارتن داکو ژ نھۆ ویقە
کەسایەتی و شاعرین جەئ شک و
گومانی چیکری ژ میژوویا ئەدەبی
کوردی را چئ نەکەین.

نوکە ژئ ئەو رەنگە نغیسین د
ناڤ ئەدەبی کوردی دا دەر دەوامن
کو ئەو تشتی بەری پتر ژ پینجی
سالان ھاتیە نغیسین، سەرۆژنوی
ب شیوازەک نویتر و گەرمتر
د نغیسنە قە^(۱)، بی خۆ پیچەک ب
و ەستین و ھزری د ژیدەرین
نغیسینا وان بابەتان دا بگەن و لئ
بزقرن کا چ راستی ژ بۆ ھەیە!!
چنکو ئەو نغیسین ھاتیە دارژتن
ب وی مەرھمی وان نغیسەران قیایە
میژووویەکی بۆ ئەدەبی کوردی
نەخاسمە بی کرمانجی بدانن،
بەلێ ل سەر بنیاتەکی خرش و بی
بنواشە و ھکو کورد دینژن (دیوارئ)
ل سەر بەفرئ) ھاتیە ئاڤاکرن،
زوی د ھەرفیت، چنکی چەند ل
سەر بەیتە گوتن و نغیسین و
پاراستن، دئ ھەر ئاشکرا بیت و
نەو و دەستەیین داھاتی ھەمی
تشت ب بەلگە و سەلماندن دڤین.

دناڤ ئەدەبیاتین ھەر مللەتەکی
دا، ب تابیەت ئەو مللەتین ئەدەبیاتا
وان ب گەلەک زار و دیالیکتان ھاتیە
نغیسین، نە مەرچە ب دیالیکتین
سەرەکی کو ھەر دیالیکتەکی چ ھەیە
و چ پی ھاتیە نغیسین، ب دیالیکتین
دیتر ژئ دڤیت ھەبیت. چنکی
دەقەرین جوگرافی بین ژیک جودا
ب خۆ قە دگرن و ھەر دەقەرەکی ژ
لایی سیاسی و ئابووری و جڤاکی
و رەوشەنبیری قە تابیەتمەندیین
خۆ ھەنە.

بۆ نمونە ھەکە دیالیکتا کرمانجیا

گەلەك چاران ناسناڧى
 وان ژ ھەلبەستى كەتتېيە و ئەو
 ھەلبەست بۇ شاعرەك دېتەر ھاتىيە
 ھژمارتن، ئەڧى ژى چەندىن چاران
 روودايە وەك (بەيتا سەكەرەتتى)
 يا ھەلبەستقان (شىخ نورەدېنى
 برىڧكانى) بۇ چەندىن شاعرەين
 دېتەر ھاتىيە ھژمارتن وەك (مەلەيى
 باتەيى) و ھندەكەين دېتەر^(۱۱)،
 يان (بەيتا قىيامەتتى) ھەر ب وى
 دەستودارى ھاتىيە ھژمارتن، يان
 ژى ھەلبەستا (ئەز چ بېژم چ بەيان
 كەم) كو بۇ پتر ژ چوار شاعران
 ھاتىيە ھژمارتن! وەك: ئەحمەدى
 خانى، ڧەقىي تەيران، مېرەبان
 خاتون و نورەدېنى برىڧكانى^(۱۲).
 ھەر چەوا بيت، ئەڧ شىواندن
 و تىكەلكرنە پىدڧىيە پتر ڧەكولەين
 و لدويفچوون ل سەر بەيتەكرن
 و رەوشەنبير و ئەدبىين كورد بىن
 گرنگىي دەنە ئەدەبىي كلاسكى، ل
 سەر قان شاشيان راوەستن و ژىك
 ڧاڧىرن و ھەر شاعرەكى بەرھەمى
 وى بۇ بزڧرىتەڧە و خالەين شاش و
 لاواز بەيتە ژىك جوداكرن.

لدويف ناسناڧى وان كو د شعرى
 دا ھاتىيە، ھاتىيە نياسىن، لى چاخى
 ئەو تىدا ژيان، د تارىياتىي دا مايە،
 چ ژ سەر و بەرى ژيانا وان ئاشكرا
 نىنە. ھەرودەسا دبىت گەلەك چاران
 بەرھەمى شاعرەكى كلاسكى بۇ
 ئىكى دېتەر ھاتىيە ھژمارتن، ئەڧ
 بابەتە زىدە بىن مشەيە، ئەو ژى
 بۇ چەند خالەين دەست نىشانكرى
 دزڧرىت:

بەرھەمى وان د ناڧ چەندىن
 دەستخەتان دا ھاتىيە نڧىسىن و
 پاراستن و ھەر كەسى مەشق و
 نڧىسىن ل سەر كرىبت، وەكى وى
 قىايى پاراستىيە و ناڧ لى دانايە.

گەلەك چاران چەندىن
 شاعران وەككەڧىيەك د ناسناڧىن
 وان دا پەيدا بوويە، ئەڧى چەندى
 ژى گەلەك چاران مە ل دور
 نڧىسىيە كو دبىت نىزىكى پىنج
 شاعران ھەبن ناسناڧى وان
 (موخلص) بيت، دو-سى شاعر ب
 ناسناڧى (حوزنى)، (نورى)، (ئاهى)،
 (راجى)، (قانع)، (غرىب - غرىبى)
 و گەلەكەين دېتەر...^(۱۳).

ژوورى (ئەحمەدى خانى) خودانى
 ھزرا ھەستا نەتەوھىي ھەبىت، نە
 مەرچە ب دىالېكتا كرمانچيا خوارى
 ژى ھەڧرکى وى ھەبىت!! دبىت
 كوپىكەرى وى ئىكى وەكى (حاجى
 قادرى كوىي) ھەبىت ئەو ژى
 تىشتەكى ئاسايى يە^(۱۴). ھەرودەسا نە
 مەرچە ب دىالېكتا كرمانچيا خوارى
 يان يا زارى لورى (بابە تاھرى)
 عورىانى ھەمەدانى^(۱۵) ھەبىت، دڧىت
 ب دىالېكتا كرمانچيا ژوورى ژى
 (بابە راخى ھەمزانى) ھەبىت!!

بابەتتى مە مەرەم پى، ئەوھ كو
 ئەڧە چىكرنەكا دەستكرە ھەكە
 بەرىخو بدەينە ناڧان: (بابە تاھر) و
 (بابە راخ)، ھەر دو (بابە) نە، يان
 (ھەمەدانى) و (ھەمزانى)، دو پەڧىن
 گەلەك نىزىكى ئىكن، نەخاسمە كو
 ھندەك ھەمزانى ب (ھەمەدانى)
 دڧىسن^(۱۶). ئەرى ھەكە ئەڧە نە
 شىواندن و بەرزەكرنا راستىي بيت،
 ئەرى چ ناڧ ل سەر بەيتە دانان؟
 خالەكا دېتەر چەندىن شاعرەين
 كرمانچ ھەنە ناڧىن وان ھەنە و
 بەرھەمى وان گەلەك كىمە و

ژىدەر:

- ۱- اسماعيل بادی: جواهر المبدعين - مناقشات أدبية/ دهوك - ۲۰۰۵/ ص ۱۱۲.
- ۲- محمد سعيد ياسين البريفكاني: فضلاء بهدينان / إعداد: مسعود محمد سعيد البريفكاني / دهوك - ۱۹۹۷/ ص ۲۲ و ۹۴ - ۹۵.
- ۳- عبدالرحمن بامەرنى: ھەلبەستقانى مللى حوسنى بامەرنى / دهوك - ۲۰۰۲/ بپ ۱۳-۱۴.
- ۴- كوڧارا (پەڧىڧ): ھژمار (۵۲) ساللا ۲۰۱۰ / گوتارا: ھوزانڧان محمدى مەغربى - ژناڧ بەرواريا چو تەبرىز، عبدالرحمن مزورى / بپ ۷۰-۷۷.
- ۵- كوڧارا (رۇناھى): ھژمار (۳) كانوينا ئىكى ۱۹۶۰ / گوتارى ئەنوەر مايبى / بپ ۵-۱۲.
- ۶- كوڧارا (سىلاڧ): ھژمار (۴۸) نىسان ۲۰۱۰ / گوتارا: بابەراخى ھەمزانى، محەمەد عەبدوللا نامىدى / بپ ۲۲-۲۳.
- ۷- رشيد فندي: الفكر القومي الكوردي بين خاني وحاجي قادر الكويي - دراسه نقديه / اربيل- ۲۰۰۸.
- ۸- دكتور مارف خەزەندەر: مېژووى ئەدەبى كوردى - بەرگى يەكەم / ھەولير - ۲۰۰۱ / بپ ۱۸-۳۰۶.
- ۹- الدكتور عزالدين مصطفى رسول: الواقعيه فى الادب الكردي / بيروت - ؟ / ص ۵۷.
- ۱۰- كوڧارا (ھىزل): ھژمار (۲۸) پايبزا ۲۰۰۶ / گوتارا: ناسناڧىن ھەڧىشك د ناڧەرا شاعرەين كورد دا، اسماعيل بادی / بپ ۷۴-۷۸.
- ۱۱- كوڧارا (ڧەژىن): ھژمار (۲۷) ھافىن ۲۰۰۲ / گوتارا: بەيتا سەكەرەتتى ژ ڧەھاندنا كى يە؟، اسماعيل بادی / بپ ۹۵-۱۰۲.
- ۱۲- كوڧارا (ڧەژىن): ھژمار (۲۷) بەھارا ۲۰۰۲ / گوتارا: دوو شاعر و ھەلبەستەك، اسماعيل بادی / بپ ۸۶-۹۵.

شانو خودیکە. ھەر ئاریشەکا جفاکی تو دشیی ب ریکا شانویی چارهکەدی

بزاقا شانوویی ل دیزەلوکی نەمریە و بەرگری یال ناغی دیزەلوک کری

ھونەر زمانی ئاخفتن و دیار کرنا ئیش و ئازارین گەلانیە و ریکەکە بو ب ساناهیکن و دەستفەئینانا ئارمانجا ھەرکەسەکی ب شیوەیەکی کو کارتیکرنین نەرینی ل ژیان و ئازادیا کەسی بەرامبەر نەبیت . دیزالوک ئیک ژدەفەرین پروی ھونەر و بەھرمەند و کەسین خودان شیانە دەھمی بوارین ھونەریدا ، بەرگری ل ناغی دەفەرئ کریە و شیاینە ب رەنگەکی گەلەک باش پەياما خویا ھونەری بگەھینن . بزاقا شانوویی ل سنۆری دیزالوک دئاستەکی ھەری باشدا دەرباس بویە ، رۆژ بو رۆژی بەرەف پیتشتر دجیت ، دگوفارا سیلافا بزاف و چالاکي و ئەو گرین کەفتینە دریکا وان تیپ و گرۆپین ھونەری شانوویی دا ب تاییبەتی دغی راپورتیدا بخوینە .

باراپتر ژوان شانویان ژنقیسینین من بوون... ھەر چەندە ھەمی، یان بەھرا پتر ژوان دویدەمیدا ژئاستی پیدغی نەبون، کو ناغ لئ بیتتەدان(سیناریو) ژبەرکو نقیسین کارەکی ب ساناهی نینە و پیدغیە نقیسیرەری شارەزایەکا باش دداریتنا سیناریویدا ھەبیت، لایەنین بەھزخستنا سیناریویی و گەھاندنا ھزرا خو بزانتیت . ھەلبەت نەبتتی ل سەنتەری دیزەلوک، بەلکو گوندو کومەلگەھین سەر ب سنۆری دیزەلوکی فە ژی ھەبوون، کو خزمەتەکا بەرچاڤ ھەبوو وەکو کومەکا گەنجین شیلادزی و سیریی، ھەرەسا بەھرمەندین گوھەرز و ھتد ، ئەو گھورینین ب سەر دەفەریدا ھاتی و کارتیکرن ئاسای ب گەرمی پیشوازی لئ کرلئ دئەکادیمی و زانستی نەبوون . دوان کارین مە دوی ماویدا کرین، بەھرا پتر ئەرکی نقیسنی یی من بو، ئانکو

پیک بینین و چەندین شانوین کورت و دریزژ پیشکیش بکەین، کو ھەر چەندە ژلایی ناغەروکی فە تارادەییەکی دباش نەبون، خەلکی ئاسای ب گەرمی پیشوازی لئ کرلئ دئەکادیمی و زانستی نەبوون . دوان کارین مە دوی ماویدا کرین، بەھرا پتر ئەرکی نقیسنی یی من بو، ئانکو

راپورت / رەقەند گوھەرز

عەلی تەمەر فارس دەرچویی پەیمانگەھا مەلەبەندیا ماموستایان و ئیک ژ سیناریست و کەسایەتیی خودان شیان دبواری شانویندا ل دەفەرا دیزالوک ل ساللا ۱۹۸۹ تانوکە دگەل شانوویی ژیاپە و دبیزتیت : دەفەرا ئامیدی ب رەنگەکی گشتی و کومەلگەھا دیزالوک ب تاییبەتی ژ دەفەرین ھەرە زەنگین و پروی ھیزین کوردستانی نە ژرویی ھەبونا ھونەری و ھونەرەندان، ئەف چەندە ژی فاکتەرەکی ئەرینی بویە کو دیزالوک ب گوندو کومەلگەھین سەر ب سنۆری وی فە خودان ناغ و نیشان بیت، دلایەنین ھونەریدا . ل ساللا ۱۹۹۱ دا ئەفئ چەندی ژی دەلیقە بومە پەیداکر کو ھندەک زارفەکەرین خودان شیان ببینم . بقی چەندی ئەم شیایین گرۆپەکی

جەمال صدیق ئەحمەد : ھەر

ژاروکیئا خۆ ھەزە ھونەرئ شانوئ
ل دەف پەیدا بویە و بەردەوام پینکول
کریە خزمەتا ھونەری بکەت ل دور
بزاڤا شانووئ ل سنورئ دیرالوک
د بیژیت ل سنورئ دیرالوک
ئەز دشیم بیژم شانو نینە ئەک ل
دیرالوکی بنتی بەلکو ل دەورو بەران
ژی وەک شانوو...؟ بەلی ئەکترئین
خودان شیان زورن و بەھرمەندن
دقی کاریدا نەخاسمە ئەکترئین
زاروک ل ھەردوو رەگەزان شیائین
نقیسینی ھەنە ھەرچەندە جفاکی مەئ
دویری ئی چەندئ یە ۰ و ھەر وەسا
نەبونا جھین گریدایی ب شانووئ
قە ۰۰۰ ئیک نەگەھشتنا گەنجان ھەر
ئیک بوخودقیت بکیشیت بناقئ.....!!
ھەرچەندە کارئ ھونەری کارەکی
ب کومە لەو ئیک تمام کەرئ یئ
دی یە مخابن گەنجین دەقەرەمە

یئ ویە و وی یئ خولقاندی، ئەقئ
ژی کارتیکرەکا نەرئنی ھەبویە ل
سەر ھەر بواریکی ھونەری بیت،
پیندقیە کاپاوا ھونەر گورەپانەکا
بەر فرەھە، وەسا کەسئین خودا
شیان و ب راستی دەھونەری بگەھن
و بزائن پەياما دروستا ھونەری
چیە و چاوا دئ گەھین کاری بو
بکەن و دەستویری بو بەیتە دان ۰
دلایەکی دیدا دەربارەئ ماموستائین
ھونەری و دەرچوئین پەمانگەھان
ل قوتابخانان ل سنورئ دیرالوک
دبیژیت نوکە ھەر کەسەک نەل
دوئف بسپوری و تابیەتمەندیا خو
ھاتیە دامەزراندن، ئەز دەرچوئین
پەیمانگەھا ھونەرئین جوانم، نوکە
ھاتیە دامەزراندن ل فرمانگەھا
چاقدیریا گەشەپیدانا خیزانی، ئەرئ
دئ ھونەر ل فرمانگەھا من و
قوتابخانئ چاوا ھیتە ب ریفەبرن،
من یادیتی ماموستایی زمانئ
کوردیئ و ئاییئ و ، ھونەرئ
دبیژن، ل گەلەک قوتابخانا گەلەک
دژیک دویرن، ئیک ژبابەتئین ھەری
گرنگ دقوتابخاناندا ھونەرە ئەرئ
ما ئەقە نەئارئیشەبە سستی و بی
خودانیا ھونەری لقی دەست پیندکەت
ئەقە بومە ژئ وەک بسپورئین ئی
بابەتی جھئ نەرھەتئین یە چونکی
مە ئارەزوئیا خو نە مراند و مە خواند
بوچی نو کە نەل دیف باوەرناماخو
بھیمە دامەزراندن ۱۹۰۰!

ل سەر ھەزرا ھەقالینیئ و گونداتیئ
و عەشیرەتیئ و دکاریدانە ئەک
وەک شەھەرزایی و بەھرمەندی
دایشین کارەکی ھونەری یئ جوان
ئەنجام بەدن ۰ دیسان دەردەوامیا
ئاخفتنا خودا گوت ل ساللا ۲۰۰۴
مە دەستویریا تپەکا شانووئ
دەستخووقە ئینا ب ھاریکاریا
ریفەبەریا رەوشەنبیری و ھونەری
ل دھوکی ب شیوہیەکی فرمی مە
زور کارئین ھونەری ئەنجام داینە ل

لقینەکا کئیم یاب خووقە دیتی کو
گەلەک ژئاستئ دەقەرئ کیمترە ب
دیتنامن ژبەر ئەگەرئین خەمساریا
وان کەسئین وەکی مە ھەژ ژشانووئ
کری دخو رەوشەنبیرکرنا ھونەریدا
کو بشئین بشئوازەکی زانستی بەر
دەوامیئ بەدەنە ئارەزوئیا خو و
کەمتر خەمیا دەرچوئین پەیمانگەھا
ھونەرئین جوان کو بوب دەستقەئینانا
باوەرنامئ و دامەزراندنئ ئارمانجا
بەھرا پتر ژوان بویە، ئەک ئارەزو
و نەبونا، یان کئیم بوونا تپ و
سەنتەرئین ھونەری کو بشئین ببنە
رئخوشکەر بو گەنجان ژئەنجامئ
لاوازیا دوئفچوئئ شاشئ، یا ب
ریفەبرنا کاری نەشیانە کەسئین
بەھرمەند پئیش بیخن و پینگەھینن،
دامەزراندنا تپەکا شانووئیا زاروکان
چەند ھاریکار بو بوئەقەرئ داکو
شانوو بمینیت ساخ و نەمریت ۰
لئ دگەل ئی چەندی، ئەم شیاییئ
ھندەک زاروک و گەنجان ژھەردوو
رەگەزانقە ھان بەدەین کو تیکەلی ئی
شوئین ببن تارادەییەکی بەرز و بلند
و بەرچاڤ ببن ، نەخاسمە پشٹی
دامەزراندنا تپیا شانوئیا زاروکان
ل دیرالوک کو ژباشترین تپیین
زارقەکەرئین زاروکایە ل سەر ئاستئ
پاریزگەھا دھوکی، ھەر چ نەبیت
ئەز دوئ باوەرئ دامە ب کورتئ
بزاڤا شانووئ ل دەقەرئ یامری
نەبویە دگەلەک ھەلکەفتاندا بەرەقانی
ل ناقئ دەقەرئ کریە.

روژھات ئەحمەد رەشید

دەرچوئین پەیمانگەھا ھونەرئین جوان
ل سەر ھەبونا گروپئین شانووئ و
ماموستائین ھونەری ل دەقەرئ
دبیژیت :
بزاڤا شانووئ ل دەقەرە
دیرالوک دئاستەکی ناغجیدا دەر
باز بویە ، چونکی ھەرکەسەکی ل
سەر شانووئ، یان ھەر بواریکی
دئ ھونەری زانا بونا خو چیکرئیت
خو بخودان یئ زانی کو تئشەکە

ده‌قه‌را دێرالوك. خه‌ونامن ئه‌و بو ئه‌ز خول قان خودان شيانا بكه‌مه خودان و ده‌ستی هاریکاری بۆ درێژ بكه‌م و پيشبېخم و ئه‌ز بێ ناماده‌بوم ده‌رگه‌هي هه‌ر جهه‌كي بو بقوتم و خاستتي بو بكه‌م بو پيشقه‌برنا هونه‌ري كوردی ب رهنگه‌كي گشتي و تايبه‌ت ل ده‌قه‌را دێرالوك . به‌لێ ب مخابن قه‌ هنده‌ك گه‌نجان دقيا قان كاران ده‌ستويوه‌ردانی تيدا بكه‌ن ژبو به‌رژه‌وه‌ندیا تايبه‌ت و هزرين به‌رتنگ ...؟ ل دوماهي دييژيت ..هيقي و خه‌ونامن ئه‌وه كو چيكرنا كوميانه‌كا به‌ره‌م ئينانا به‌ره‌ميين هونه‌ري ل ده‌وكي قه‌كه‌ين نها ئه‌ز بوئي چه‌ندی كار دكه‌م .

بێ بېهيه . هه‌رچه‌نده مه‌ره‌مامن شانووويه‌كه كوژلايي سينا ريوو ده‌رهينان و ديكور و زارقه‌كه‌ر يان به‌شين دي دئاستي پيدئي داييت ديسان ديمه‌ن و تابلويين هونه‌ري شانوووي دميدايين مه‌دا بقى رهنكي دئينيه‌ زمان راگه‌هاندن و ميدايين كوردی ته‌نها تا قى راده‌ی كار دبواري شانوووي دا كرى يه ئه‌كه‌ر شانووويه‌ك به‌يته ئه‌نجام دان ل سه‌ر كه‌نالي (يان به‌يته راگه‌هاندن . مه‌ره‌مامن ژقئ چه‌ندی ئه‌وه كو تانوكه راپورته‌ك ژلايي كه‌ناليين راگه‌هاندن ل ده‌قه‌را مه‌ نه‌هاتيه خواري ل سه‌ر (تلي تاتر) (شانويا تيله‌فزيوني) و شانوويا راديويي من بخو سي شانووگه‌ري ل راديوييا ده‌نگي كوردستان ئاميدي ئينايه خواري .

عه‌لي سه‌عيد مه‌م ده‌رچويي سينه‌ما ئازاد ل ئيراني ل دور هه‌بونا په‌يمانگه‌ه و ئه‌كادميئ هونه‌ري شانوووي و تايبه‌تمه‌ندين هونه‌ري شانوووي دييژيت : براستي ژلايي من بخو قه‌ هه‌بونا په‌يمانگه‌ه و ئه‌كادميئ هونه‌ري چ شانوو يان هه‌ر هونه‌ره كي دي زور باشه . به‌لێ ته‌نها بويه جهي هندی كو ئه‌و كه‌سين ژقان جهان باوه‌رنامان وه‌ردگرن بتئي بو هندی يه به‌يته دامه‌زراندن ل سه‌ر ميلاكي دام و ده‌زگه‌هه‌كي داكو ب راتب بكه‌فن سالانه ژه‌ممي به‌شين هونه‌ري قوتابي ده‌ردكوئن به‌س ئه‌ف هونه‌ره كي قه‌ دچيت ...!! ئه‌ز ناينم كو ئه‌و قوتابي پشتي ده‌رچوني ژپه‌يمانگه‌هي ب كاريئ هونه‌ري رابن . چونكي ژلايي ئابووري قه‌ دلاوازن ئه‌و كه‌سين به‌ره‌ف شانوووي قه‌ دچن نه‌شين ژيانا خو به‌نه سه‌ري به‌ره‌ف كاريئ دي دچن . لاوازيا به‌ره‌ميين هونه‌ري بوچ قه‌دگه‌ريت ب ديئنامن جه‌ماوه‌ري مه‌ تانوكه هه‌ست بقى چه‌ندی نه‌كريه كو به ديئنا شانوووي پاره پيدئينه يان دقئت پاره بده‌ت . ژلايي جه‌ماوه‌ري قه‌ ئه‌و تشتي توپاره‌ي پي نه‌ ده‌ی

بپاريژن ئه‌قه نيشانا قبان و پاراستنا كلتورو به‌ره‌م ئينانا هونه‌رمه‌نديئ باشه ده‌ممي بياقين هونه‌ريدا ل سنوري ديرالوك هيژه‌كا مازن يا هونه‌ري يا هه‌لگرتي و قه‌شارتیه ئه‌ز دشيم بيژم تانوكه ديار نه‌بويه ئه‌قه ژي بو وي چه‌ندی دزقريت كو پشتگيري‌كا باش بو نه‌بويه له‌وما پتريا گازندا هونه‌رمه‌نديئ ده‌قه‌ري ئه‌قه‌يه . به‌لگه‌ژي ل سه‌ر قئ چه‌ندی دقان دووسالاندا تابلويين هونه‌ري شانوووي بو گه‌له‌ك ريخراو تيله‌فزيون و هتد ، هاتينه پيشكيشكرن و سه‌رکه‌فتنه‌كا زورباش ب ده‌ست خو قه‌ ئينايه سه‌ره‌راي كو بي به‌رامبه‌ر ئه‌ف چالاكي و تابلويه هاتينه نمايشكرن . ده‌مان ده‌مدا گه‌له‌ك جارن داخازا پشته‌قانيي هاتيه كرن بو قان هونه‌رمه‌ندو

به‌هرمه‌ندان لي هه‌ر ئه‌قاهه مایه هلاويستي . لقيزه ده‌قه‌ركا كانيا كلتورو هونه‌ري كوردی و شيانين به‌رزو به‌هرمه‌نديئ باش ژه‌ردوو ره‌گه‌زان تيدا هه‌بن ديئنامن پيدقه پيته‌كي باش پي به‌يته‌دان و ريخراو فه‌رمانگه‌هين هونه‌ري خو ب خودانين وان بزائن . ديسان ماموستاو ده‌رچويين ئه‌كادمي بين هونه‌ري شانوووي نوکه باشت به‌ري نوکه دشين شيانين خو بيخه‌كار بو پتر خزمه‌تكرنا بزاقا هونه‌ري ب گشتي و شانوووي ب تايبه‌تي .

فه‌هيل صالح : ده‌رچويي په‌يمانگه‌ها هونه‌رين جوان شيان و هيژا هونه‌ري ل ده‌قه‌ري ناسناما هونه‌ري شانوووي ياپاراستي گه‌لو بو به‌رده‌وامي و پيشكيشكرن و هاقتينا گاقين باشت چ به‌يته‌كرن باشه : ئه‌ز زوري كه‌يف خوشم ب هه‌بونا ئه‌كته‌رو ماموستايين هونه‌ري و ئه‌و كه‌سين تانوكه شيای روخا هونه‌ري ل ده‌قه‌را ديرالوك

هه‌شقه‌ك نه‌گه‌ر بو گه‌ل و وه‌لات نه‌بیت رامانا خوه ده‌رنابریت

ن / گوهرزی

پیروز راگرتنا فی داستانی به‌لگه‌یه ل سهر پاقریا په‌یوه‌ندیا عشقی. (شرین و فه‌ره‌اد) راستیه‌کا دیروکی یه فه‌ره‌اد بو هندئ بگه‌هیته شرینی دریکا عه‌شقا خو دا هزار و ئیک گری و به‌ربه‌ستان رادکه‌ت. چیا کونکرن ب تنی دخواست ب ریکا عه‌شقا خو زورداریا ده‌سته‌لاتئ و سیسته‌می حوکمی ل ئیرانی لاواز بکه‌ت و بیخیت. لی دفترا سهرناکه‌فیت و ده‌سته‌لاتا ئیرانی نایخیت، خود چیا دا ده‌افئزیت. عه‌شق و فیانا ب بیر و باوهر ئه‌فه‌یه. ئه‌شقه‌کی ئه‌گه‌ر ره‌نج و هه‌ولدان بو گه‌ل و وولات نه‌بیت رامانا هه‌ژیکرنئ ده‌رنابریت. دیسا ده‌سته‌لاتا ده‌ره‌کی عاشق (شاه ئیدواری هه‌شتئ) پاشایی ئنگلیز وولاته‌ک دبن ده‌سته‌لاتا ویدا بو، بو ئه‌فینداری کچه‌کا ئه‌میریکی پشتی چه‌ند هه‌بقان نیزیک بوون و ناخفتن و د ئیک دوو گه‌هشتن چیبووی فیان و گریدانا وان گه‌هشته هندئ کو بخوازیت. لی خه‌لکی ئنگلیز زانی په‌یوه‌ندیه‌ک یا دناقه‌ه‌را (ئیدواری) و کچا ئه‌میریکی دا هه‌ی. ده‌نگه‌کی مه‌زن چیکر و گوت نابیت خیزانا پاشا ژ بنه‌ماله‌کا نه‌پاشا بت. دوو ریک ل به‌ر پاشای دانان. یان دفتت پاشایه‌تی بکه‌ی، یان کچکا ئه‌میریکی بخوازی. (ئیدواری) ب خوشحالیغه ده‌ست ژ پوستی پاشایه‌تی به‌ردا و کچا ئه‌میریکی خواست. دناف کومه‌لگه‌ه‌کا داخراو و فه‌مایی دا کوشتن و کریتکرنا په‌یوه‌ندیا دلداریی بوویه سیما و تانوکه ژئ کچ و کور نه‌شاینه وه‌کو دوو عاشق نیزیکی ئیک دوو بین و یان دیتنه‌کی چیکه‌ن بو گریدان و بنیات دانانا ئه‌فینه‌کا پاکژ بو ژیانی. ده‌مان ده‌ما کور بوویه ئیخسیری داب و نه‌ریتین کومه‌لایه‌تی. بو خواستنا هه‌قالا خو پشتی چار. پینچ سالان هه‌ژیکرن نامه و دیتن و گهورینا هزر و

فیان و هه‌ژیکرن دناقه‌ه‌را کور و کچاندا بها و تابه‌تمه‌ندیا خو یا هه‌ی بو گریدان و ئافکرنا ژیانه‌کا نوی ئه‌و ژئ پروسیسا هه‌فزیینی یه. دناف هه‌می کومه‌لگه‌ه‌اندا ریز و سه‌نگه‌کا هه‌ری باش هه‌یه. لی دی بینین بها و خواندنا ئه‌فینداری نوکه بو فیانی و گه‌هشتن ب هه‌ژیکرنه‌کا راست و دروست نه‌ل سهر بنه‌مایه‌کی هزری و ره‌وشه‌نبیری و عه‌قلی و...هتد. پاراستنا پیروزترین دیاریا خودایی شکاندن و سفکرنا گه‌وه‌ه‌ری بی به‌رامبه‌ره کچ یان کور. د وی ده‌میدا عشقی بها و قیمة‌تا خو ژ ده‌ست دده‌ت و نامینیت. ئه‌گه‌ر مه‌بفتت ب هه‌ژیکرن و فیانی ژیانی ئافا بکه‌ین دفتت ئافریه‌کی ل دیروکا عاشقان بده‌ین. ب ده‌هان و ب سه‌دان بیرمه‌ند و شاعیر و رومان نفیسان ئه‌ف راستیه‌ کرینه هیما بو ریباژین ویژه‌یی و هزری... هتد. نموونه‌یا (مه‌می ئالان و زین) یا جزیری. بو دیتنا ئیک دوو سنورین دوو هه‌ریمان یان دوو ناوچه‌یان به‌زاندن. هه‌ر تشته‌ک ب کارئینا بو دیتن و گه‌هشتنا ئیک دوو. ئه‌فه‌یه ئاییدا عشقا راست و ئه‌فینه‌کا پاکژ بو ژیانی. که‌سین ل سهر بنه‌مایه‌کی راسیونال فیانی دکه‌ن ئافه‌ند و سامانی خو ژلایی مورالی و ماددی فه‌ دکه‌نه‌ قوربانی بو به‌خته‌وه‌ری و گه‌هشتنا ئارمانجا خو. ده‌ما سیاسه‌تمه‌دار و هوزانفانین نه‌توه‌هی بو ئارمانچه‌کا سیاسی و دیارکرنا ئیش و ئازارین گه‌لی خوه داستانه‌کا دلدارئ دفتسن. ب بیر ئانینا داستانا (مه‌م و زین) دی بیژین کو نها و به‌ری نها بوویه پیقه‌ر بو نیشاندان و هه‌سه‌نگاندنا ئاستئ هزری و فه‌لسه‌فی و ره‌وشه‌نبیری و هشیاریا نه‌تووی و دیارکرنا زانا و پروفیسورین کورد. وه‌کو داستانه‌ک ئه‌فینداری هاتیه نفیسین دیسان

بیران . کور وه‌کو خواز خوازوکه‌کی ل به‌ر ده‌ری خانین مامئ و خالی و هه‌می که‌س و کارین خو بو حارزکرنا ته‌کلایا شاهیانا خو که‌واته بارگرانیه‌کا مه‌زن دکه‌فیته سهر ملین کوری. گه‌لو ئه‌ف ره‌نگه‌ هه‌ژیکرن و خواستنه ئافکرنه یان خراب کرنه...؟! شکاندنا کلتوری (۵۰۰۰) هزار سالی بی ده‌سته‌لاتا زه‌لامی ل به‌رامبه‌ر کچی یان ره‌گه‌زی می دناف وولاتئ مه‌دا ب گشتی و تابه‌ت دناف کومه‌لگه‌ها مه‌دا. ب دیتنا من دی په‌یوه‌ندیا عشقی ب ئیراده‌یه‌کا ئازاد، هه‌ست و باوهریه‌کا ئازاد ئافابیت و ل سهر بنه‌مایه‌کی عه‌قلی و پاقر. دیسان تا راده‌یه‌کی هه‌ری باش ریک هاتیه فه‌کرن بو کچی خو ئازاد بکه‌ت ژ بن ده‌سته‌لاتا باب سالاریئ و کور سالاریئ و دایکی و...هتد، دا خو قورتال بکه‌ت. کوشتن و خو سوتنا کچی ل سهر بابه‌تی عشق و فیانی راستیه‌که ل سهر لاوازی ئاستئ هزری و زانینی ل ده‌ف هه‌ر کچه‌ک، چونکی کوشتن چه‌کی که‌سین نه‌زانه ل به‌رامبه‌ری خو ب کاردینن.

نوچەیین ھونەری

ب: پیرس ئامیدی

لوری جانا تیریژی دھان نیریگان دا دی ھیتە بەلاتەرن

سترانبیژی دەنگخوش تیریژی ئورمی راگەھاندیە کو بەرھەمی وی یی نوی ب دوماھیک ھاتیە و ئەو ژێ ئەلبومەکا نوی یا سترانایە و ھەمی کارین وی یین ب دوماھیک ھاتین و یی ب ژفانە ھەتا دەمەکی دی زوری کیم بەلاف بکەتن. داخوایانەکی دا بو دەنگ و باسین ھونەری یین رادبویا دەنگی کوردستان / ئامیدی دا راگەھاندن کو ب تە ھندەک کارین بچویک و ھویر مایە و دەمەکی زوی دا دی ئەوژی چارەبەن و دی ھیتە بەلافکرن. ھەژییە بیژین کو ئەقە چەندین جارە بەرھەمی تیریژی دەھیتە پاشتێخستن و گیروکرن، بەلی فی جاری یی ب ژفانە کو دی دەمەکی خودا ھیتە بەلافکرن. بەرھەم ب ناغی 'لوری جان' ھاتیە تومارکرن و ژ (۱۱) تراکان پیک دەھیت کو زوربەیا ئاواز و ھوزان سترانبیژی بخو بەرھەفکریە و یین دی ژێ ھژمارەکا کەسین شەھرەزا دوائی تیکست و ئاوازان دا دھاریکار بوویە دگەل تیریژی. دناقا فی بەرھەمی دا ب دیالکتا سورانی و بەھدینی سترا گوتینە. ل دوماھیی سەبارەت ھندی کو زوربەیا کارین فی ئەلبومی وی بخو ئەنجام داینە و کیم پیدی فی ب ھاریکاری کەسین دی بوویە گوتی دقیت ھونەر مەندی سترانبیژی یی داھیتەر بیت.

فلمی KICK OFF پەنکارە دھیتەفالا "ئیدینوگ" دا ل بریتانیا

فلمی سینەمایی یی ب ناغی KICK OFF جھەک بو یاریا ژ دەرھیتانا شەو کەت ئەمین کورکی بریارە پشکداریی د ھەفرکیین فیسەفالا "ئیدینوگ" خولا "۶۴ ل وەلاتی بەریتانیا دا بکەتن. بو ئاژانس (بی.ئین.ئی) راگەھاندیە کو فلمی KICK OFF ب نوینەراتیا ھەریما کوردستانی دی دناقا فی فیسەفالی دا بەشدار بیت. ئەف فلمە ل پشکا روسنیوود دگەل (۲۵) فلمین

سینەمایی دی ھەفرکیی کەن، ھەر دناقا فی فیسەفالی دا کول سالا "۱۹۴۷" ی ل بریتانیا ھاتیە دامەزراندن و دبیته ئیک ژ ب عومرتین فیسەفالیین سینەمایی یین جیھانی کو ھەمی سالان ل (۱۶ - ۶/۲۷) دەھیتە کەن. ھەردیسان دقە خولی دا رۆرەسمین ریزگرتنی ل "شون کانتیری" ئەکتەری ناقداری ھولیودی ھاتە گرتن ب ھەلکەفتا بوورینا "۸۰" سالان ل سەر ژ دایک بوونا وی.

موزەخانا مایکل جاکسونی دی ھیتە فەکرن

ئاژانسین جیھانی د دەنگ و باسین خو یین قان ھەیامان دا بەلافکریە کو بریار ئەو بو سالا بەھیت موزەخانەکا تاییەت ب سترانبیژی ناقداری ئەمریکی و جیھانی یی سترا نا پوپ "مایکل جاکسونی" بەھیتە فەکرن ل باژیژی

"ئندیانیا" کو ل فی بازاری سترانبیژی ناغیری ھاتیە ل سەر دونیایی. ژ زاردەقی "رودی کلایی" بەرپرسی باژیژی ئندیانیا ل ئەمریکا دناقا پریس کونفرانسەکی دا راگەھاند کو بریار ئەوە مالباتا جاکسونی فی موزەخانە بخو فە بگریت و ئەو بەرپرسیا وی بکەن و کورمی "۲۰۰" ملیون دولا رین ئەمریکی بو فی موزەخانە ھاتیە تەرخانکرن. دەھیتە چاقری کەن کو ب فەکرنا موزەخانەکا ب فی شیوہی سالانە نیزیکی "۷۵۰" ھزار گەشتیار قەستنا فی باژیژی بکەن و سالانە "۱۵۰" ملیون دولا رین بھە داھاتیی فی باژیژی ب ریکا گەشتیاریی. ھەژییە بیژین کو مایکل جاکسون ل (۲۵ - ۶ - ۲۰۰۹) ب ئەگەری خارنا ریزەکا زور یا ھەبکین خوئی گیانی خو ژ دەست دا بوو.

راکش رانجان کومار نەکتەری ھندی دی بیتە ھیتەرن

ستترین بولیود بەرھەفیا دکەن کو فلمەکی نوی ل سەر سەرکەدەین جیھانی "ئەدولف ھیتلەر"ی دروست بکەن و ژیا نا وی ب تاییەت رۆژین دوماھیی بێخەنە دچارچوئی فلمەکی دا. ھەوالگیریا فرانس پریس بەلافکریە کو ئەف فلمە ل سەر بھەمایی فلمەکی ئەلمانی ب ناغی "روخان" کو بەرھەمی سالانە "۲۰۰۴" ی بە دی بەرھەم ئینن کو ئامازژی ب رۆژین دوماھیی یین ژیا نا ھیتلەری دەدەت و ئەف فلمە ب ناغی "ھەفالی بەریز ھیتلەر" دی ھیتە بەرھەم ئینان و ھەژی ئامازە پیدانی یە کو ناف و نیشانیی فی فلمی پەپوہندی ب دوو نامەیین ریبەری ھندستانی مھاتما گاندی" قە ھەنە کو فی ریبەری بو ھیتلەری نغیسا بوون. راگەھاندیە کو کارئ وینەکرنی بو فی فلمی دی ھەتا دەمەکی دی دەست پیکەت ل ھندستانی بەلی ھەتا نوکە یا دیار نینە کانی چ دەم دی فلم ل سینەمایین جیھانی ھیتە نمایش کەن. ژ لایەکی دی قە دیاربوو کو کارئ دەرھیتانی یی فی فلمی دی ھیتەکرن ژلایی دەرھیتەری ناقداری ھندی قە "راکش رانجان کومار". بو زانین "ئانوم کیر" ئەکتەری کلاسیکی ھندی دی دناقا فی فلمی دا ب رولی ھیتلەری راییت ھەروەسا ستیرا ناقدارا بولیودی "نوها دوپیا" دی ب رولی "ئیوا براون" یارا ھیتلەری راییتن.

سەبارەت ژيانا ئەلبېرت ئەنېشتاينى بەرھەم بېنىت و بگەتە دچارچوڤەكى سېنەمايى دا و ئەف فلمە دى ژيانا ناڤېرى دناڤبەرا سالين (۱۹۰۲ - ۱۹۳۹) دياركەت. نوکە ئەف كومپانيە يا مژويلى دانوستاندنايه دگەل چەند ئەكتەرين ناڤدار ژبو رولگيرانا وان دڤى فلمى دا، بەلى حەتا نوکە ئەكتەرى سەرەكى بو ئەڤى فلمى ئەھاتيه دەست نېشانكرن. ئاخڤتنگەرى كومپانيا ناڤېرى راگەھانديه كو حەتا نوکە دگەل ئەكتەران "براد پېت" و "ئېريك بانا" يين ئەمريكى يى دان وستاندنى دگەن ژ بو ئېمزاكرنا گرتيەستى دگەل وان بو ڤى پروژى ھونەرى. سيناريويا ڤى فلمى ب ريكا سينارستى خودان شيان "ستيفن شيف" يى ئەمريكى ڤە ھاتيه ئەنجام دان كو ناڤېرى ژ ناڤدارترين سينارستين ئەمريكى يە ل سالا بوورى. سيناريويا فلمى ((wall street ۲)) ئەنجام دابوو بو دەرھنەر "ئوليفەر ستون"ى. ھاتيه دياركرن كو حەتا نوکە چە دەرھنەر بو ڤى پروژى سينەمايى ئەھاتينه ئامادەكرن ئەو ژى ددەمەكى دا كو ل بەرە بو سالا ۲۰۱۱ ئەف فلمە ل سينەمايىن جيھانى بەھتە نمايش كرن.

ليوناردو دىكاپېريو فلمى "Chaser"

دى بەرھەم نېنىت

ئەكتەرى ناڤدارى جيھانى و يى ھوليوڊى "ليوناردو دىكاپېريو" دى كارى بەرھەمئىيانى بو فلمەكى سېنەمايى كەت ل ھونگ كونگ. ھوالگېريا ورايت يا جيھانى راگەھانديه كو ئەف فلمە ب ناڤى "Chaser" كول ل سەر بنەمايى فلمەكى كورى ھاتيه وەرگرتن. رەخنەگر پېنېبىنيا ھندى دگەن كو ئەگەر ھات ناڤېرى د ناڤا ڤى فلمى دا بەشدار بېيت و رولى بگيريت دى پتر يى جياواز بېيت و يى سەرکەڤتى بېيت وەك كارين وى يين دى. فلمى "Chaser" دووسالان بەرى نوکە ل كوریا باشور ھاتبوو بەرھەم ئېنان و ل دەمى نمايشكرنا وى ل ھولين سينەمايى يين وى وەلاتى و پشتى ھينگى ل سينەمايىن جيھانى ھاتە نمايشكرن شيا داھاتيهكى بەرچاڤ ب دەست خوڤەبېنىت و ب ئىك ژ بەرھەمىن سەرکەڤتى دەھتە ھژمارتن. سيناريويا ئەڤى فلمى ژلايى سينارستى ناڤدارى ئەمريكى ويليەم موناهان"ى ڤە ھاتيه دروستكرن و برياره كارى دەرھيتاناي بو ڤى پروژەيى بەھتە كرن ژلايى تا ھومنگ چين"ى ڤە دەرھنەرى ناڤدارى ھندى.

ئەنجلىنا جولى ژ ھوليوڊ دوير ئەكەت بوو تاھ

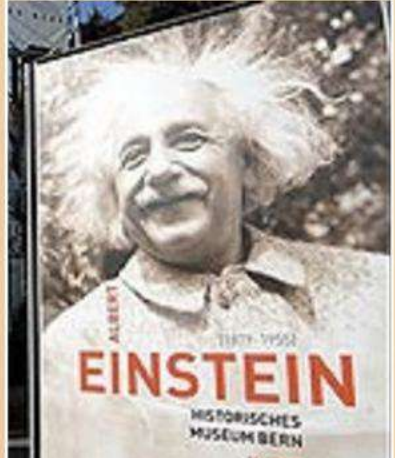
پشتى دچەندىن رولين سينەمايى دا ستيرا ناڤدارا ھوليوڊى ئەنجلىنا جولى سەرکەڤتن ب دەست خوڤە ئىناين نوکە دڤلمەكى نوى دا دى پشكداريى كەت و دناڤا ڤى فلمى دا دى بېتە شاھ پشتى كو ھاتيه رازيكرن بېتە قارەمانا فلمەكى نوى يى كرىدايى ب ژيانا شاھ ژنا ناڤدار "كليوپاترا"يى ڤە. ئازانسىن جيھانى بەلاڤكرينه كو ئەف بەرھەمە ژ پەرتوكا ژيانا كليوپاترايى ژ نڤيسينا ((ستابىسى سچىڤ)) ھاتيه وەرگرتن و برياره "ستيف روجين" بەرھەمئەريا ڤى فلمى بگەتن. ئەف فلمە دى ب ناڤى A Life of the Nile Queen, Cleopatra

دى ھېتە بەرھەم ئېنان و سەرەراى جولى ژى "برات پېت" ھەڤژيى وى يى راستەڤينە دى رولى سەكرەدەيى ناڤدار ((ئەنتيوس)) ئەڤىندارى كليوپاترايى رابېيت. ژ لايەكى دى ڤە راگەھانديه كو ڤان ھەردوو ستيرين ناڤدار زور خوشحاليا خو ديار كرىه بو وەرگرتنا ڤى رولى، ئەڤەژى ددەمەكى دا كو بەرى چەندەكى ڤان ھەردوو ستيران دەنگوباسين دويركەڤتتا خو ژ جيھانا ھوليوڊ راگەھاند بوو كو ب ھەڤرا بەرەڤ جيھانا سېاسەتې بچن.

"The Post man" ئەخوشترين فلمە دميژويا سينەمايى دا

پشتى راپرسىەك ھاتيه ئەنجام دان ب ريكا كوفارەكا برىتانى يا ب ناڤى "توتەل" ئەخوشترين فلم دميژويا سينەمايى دا ھاتتە دەست نېشانكرن سەبارەت ڤى لېستى ئەخوشترين فلم دميژويا سينەمايى دا فلمى The

ئەنېشتاين د فلمەكى نوى دا
ل دويڤ راگەھاندين كومپانيەكا فليمسازى يا سەرەبەخو ب ناڤى ئادالات ئىنتر تاينمىنت " ل بەرە فلمەكى

سترانبيژى گەنج ديارى كورد بەر ب ناقدار بوونى يە

ديارى كورد: ستايلى گەلەك ھونەر مەندا نەيى سەر كەفتىيە لەوما دگۆھورن

ئەو ھونەر مەندى خول سەر سەرى خەلكى مەزن بەكت زوى ھونەرى وى دەرت

سترانبيژ ديارى كورد ئىكە ژ سترانبيژىن خودان شيان كو سەر كەفتنەكا بەرچاف دجيهانا ھونەرى ستران گوتنى دا ب دەست خو ئىخستىيە، كول وەلاتى سویدی ژيانا خو دبورينيت و نوکە قەستا كوردستانى كرىه بو ئەنجام دانا چەندىن كارين ھونەرى، بوڤى خەلەكى مە ديارى كورد كرىه مېھقانى گوڤارا خو و بو ھەوھيىن بەريژ پتر بيژانينا ل سەر ھونەرى ھورى خو ديار بەكتن.

ديدار / پيرس ئاويدى

ل دەستپىكى ب خىرھاتنا تە دكەين بو كوردستانى و و دەڤەرا ئامبىيى ب تايبەت كو ئوقرو دگۆڤارا مەدا بويە مېھقان؟

ديار : سوپاس بو ھەو ھەژ گەلەك خوشحالم ئەڤرۆكە ل بەر ھەوایی كوردستانى و ب تايبەت ل بەر شرشرا ئاڤا سيلاڤى كو بەرامبەرى ھزارەھا سالىن غەربيايە و ل گوڤارا ھەو ھەو بويە مېھقان سەر بلندم ب ڤى ديارى .

ديار تو بخو كەسەكى بەرنياسى بەلى خوشترە تو بو خوندەڤانا پىناسەكى بەدەيە خو ؟

ديار : ئەز ديار مەرغان سەدىق خەلكى پارىزگەھا دھوكى مە و ھەر ل دھوكى ھاتىمە ل سەر دونيايى و ھەر زوى ھەزا ھونەرى ستران گوتنى ل دەڤ من پەيدا بويە و ئارمانجا من بوو و ئەز گەھشتمە ھىڤيا بدەلكى شادەڤ.

ل سالا چەندى تە دەست ب كارى ھونەرى كرىه ؟

ديار: ل سالا (۲۰۰۰) من دەست ب ھونەرى ستران گوتنى كرىه، ل دەمى ئەز ژ كوردستانى دەر كەفتىم دشىم بيژم بويە دەستپىك بو كارين من بيت ھونەرى، بەلى بەرى ھىنگى ژى من ستران گوتىنە، بەلى ئەو سەسا كو ئەز بيژم ئەز ھونەر مەندم

تە چەند ئەلبوم ھەنە؟

ديار: راستى من ئىكەمىن ئەلبوما خو يا سترانا ل سالا (۲۰۰۹) ئى من بەلاڤ كر ب ناڤى (باروڤين عەشقى) بەلى بەرى ڤى ئەلبومى من چەند ستران ب شىوھىي سىنگل بەلاڤ

كرىنە، وەكى سترانا چ بەكم يارى كو ژ پەيڤين ماموستا سەبريا ھەكارى و ئاواز يا من بخو بوو دابەشكرن يا ماموستا ھونەر مەند ئەمير صديق بو ئەڤ سترانە ل سالا (۲۰۰۴) ئى ھاتە دروست كرن وەك دەنگ و ھەروەسا ل سالا (۲۰۰۵) ئى ھاتە وينە كرن و بەلاڤ كرن و تا رادەكى ئەز ھاتمە نياسين و ل سالا (۲۰۰۶) ئى من دوو سترانين دى بيت سىنگل دروست كرن ب رىكا ھونەر مەند "نيھاد سەدلا" ئەوژى سترانين (ژڤان) ژ پەيڤين روندىك بامەرنى و ئاواز يا من بوو سترانا (وەرە ھەڤال) ژ پەيڤ و ئاوازين من

كرىنە، وەكى سترانا چ بەكم يارى كو ژ پەيڤين ماموستا سەبريا ھەكارى و ئاواز يا من بخو بوو دابەشكرن يا ماموستا ھونەر مەند ئەمير صديق بو ئەڤ سترانە ل سالا (۲۰۰۴) ئى ھاتە دروست كرن وەك دەنگ و ھەروەسا ل سالا (۲۰۰۵) ئى ھاتە وينە كرن و بەلاڤ

بوون و گەپلەك ژ وئ سترانی ب دەنگی
برایی من نیواری ھاتیوو گوتن .

تو دبینی ھونەر مەند چاوا یی خوشتقی یە؟

دیار: ب بوچونا من دقتت
سترانیبیزی کە سایەتیا کە وەسا ھەبیت
یا باوھری پیکری بیت ژ لایی خەلکی قە
وھکی دبیزن یی (مقبول) بیت و ئەو
کە سایەتی یا تاییەت بیت و یی ئاسایی
بیت و کە سایەتیا وی نەبیتە رەنگەکی
مەزناھیی بوی کو حەژیکرنا خەلکی
ژ دەست بەدەت و خو مەژن کرن دلئ
خەلکی ژ سترانیبیزی ساردکەت.

ستایل چەند گرنگە بو سترانیبیزی و بو چی ھندەک ستایلین خودگۆھورن؟

دیار: ب بوچونا من ستایل گەلەک
یی گرنگە، ئەگەر ستایلی سترانیبیزی
نەیی سەرکەفتی بیت بلا بگۆھوریت
ئەف چەندە ژ ی گەلەک یی ب کارئینایی،
بەلئ ستایلی سەرکەفتی ئەز دبیزم
ناھیتە گۆھورین، دبیتن بخو مفاہیکە ژ
ستایلین بیانی ببیت.

چ تشتە وەل سترانی دکەت کو دیار پی بەیتە داخبار کرن و گوھداریی لی بکەت؟

دیار: ب راستی ھەر سترانەکا
ھەستین من و خەلکی من بلقینیت حەژئ
دکەم و گوھداریی دکەم کو بومن دنافا
سترانی دا پەیف گەلەک دگرنگن، ب
تاییەت ئەگەر ئیش و ئازارین مللەتی
من تیدا دیدار ببن.

نوکە چ پروژین ھونەری تە ل بەر دەست دانە؟

دیار: ھاتنا من بو کوردستانی چەند
فیدیو کلیپ دروست کرینە ب ھەفکاریا
کومەکا ھەقالان و نزیکین من، ھەرديسان
دئ سترانەکا سینگل تومار کەم کو ب
شێوھکی مودیرن دەیتە دروستکرن
ب ھەفکاریا ریفە بەریا روشنبیری و
ھونەری پشکا موزیکی.

چ تشتە دبیتە ئەگەر کو بەرھەمی سترانیبیزی یی لاواز بیت و زوی بمریت؟

دیار: ل دەمی ناھەر وکا بەرھەمی یا
لاواز بیت ژ ھەمی رویان قە.

ژ دل سوپاسیا گوھارا سیلافا دکەم
و جەنابی تە ژبو ئەنجام دانا قئ دیدارا
ھونەری کو ھەمی دەما بەرپەرین تە
بیت گوھارا سیلافا خەم خوری ھونەری
کوردی یە و بەلا فکرن پیزانینانە ل
سەر ھونەری جیھانی دوبارە سلافا
و ریز و ریز کرتن بو ھەمی خاندەفان
و دەستەکا گوھاری ب تاییەت.

بوچی سترانیبیزی قەستا ژ دەرفە
دکەن بو دروست کرنا بەرھەمی؟
دیار: تەکنیکا ژ دەرفە گەلەک باشترە
ژ یا کوردستانی دشیم بیژم ھونەر مەند
دئ شیت پتر سترانیبیزی یی مەلەفان بیت
دئەنجامدانا کارین خودا.

پەیفە تە یا دوماھیی چیە؟

ژین و ژین... راستی و شاشی

د. ناشتی عبدالرحیم

نملکا هشتی

ههژیني:

ههژیني ئه و ههقهبندي به ئه و دناقهرا کورەکی و کچهکی یان زهلامهکی و ژنهکی دا پهیدا دبیت کول دویف تیتال و یاسایان بو ههردوووان ههیه پینگه ژيانا خو ب بوورین و کریارا سیکسی دگهله ههڤوو بکەن و زاروکان بینن دناف چارچوئی خیزانهکی دا کو ماف و ئه رتک تیدا هاتینه نیاسین. ههژیني تهرزهکی دیریني جفاکی یه بهحسی وئ هاتیه کرن د هه می ئاینان دا و دهیته ههژمارتن وهک بناغهیی جفاکی و پاراستنا به رهبابان ((أجیال)) ژ تیکه لیبوونی و بهرزهبوونی، لهوا ژ ل دویف هزرا پتریا فهیلهسوف و زانا و فهکوله رین جفاکی ههژیني باشتین ریکه بو ئافا کرنا مالباتی. د ناف جفاکین سهردم دا سسته می ههژیني گه لهک جارن رهخه لئ هاتیه کرتن و رویت و رسوا کرن، چونکی دبیزن ههژیني رکه ههکه مروف تیدا دهیته زینان کرن و قهیده که مروف پی دهیته گردان و ئازادیا وی پی دهیته په رجان کرن. چاوا بیت ههتا ئهڤرو سسته می ههژیني پی بهر به لافه ل هه می جهانی و کس نزانیت ئهڤ سسته مه ل کیش روژی دئ بی وهج بیت و سسته مه کی باشت دئ هیته مهیدانی. ئیک ژ دیارده بین ئه م هه می دناف جفاکین بیانی دا و ل قی سهردمی ل ناف جفاکی خو ژ ل دا دبیین و گوه لئ دبیین ریژیا بلندا بهردانا ژن و میزایه کو پاشی دئ ب دریزی ل سهر ئاخفین. هندهک فهکولین دبیزن ههژیني مروفی د پاریزیژ ژ کومه کا نه ساشی و نه خوشیین لهشی و دهروونی، لهوا ژ رووشا مروفی تیک دچیت و ژینا وی دیم دبیت ده می خو دهیلت بی ههڤال و ههژین و خیزان. فهکولینهک ل قی واری دیارده کهت کو دناف کوما زهلام و ژینن ژیکه بووی دا ئاریشه بین لهشی و دهروونی گه لهکن. ژ لایهکی دی فه فهکولین دیارده کهت کو بهردان پتر یا به لافه دناقهرا ههژینن خو په رست و نه مهرد دا و ئه وین نهڤین ئهڤینا خو ژدل بدنه لای بهرام بهر. ئهڤ توخمی ژن و میزان ههژیني وهک

رکه ههکی یان دوزه خهکی ته ماشه دکن و کریارا سیکسی دناقهرا خو دا وهک کارهکی نه ژ دل و ژ نه چاری لئ دنیزن و پینگه ژینا وان وهک دهردهکی بی ده زمان سهح دکن و تاما خوشیا ژینا نزانن. هندهک بسپورین جفاکی تیکه ژیان و تیک تیکبونا سسته می ههژیني ل وهلاتین پینشکه قتی د زفرین بو وی وه رچه رخانا د ژینا سهردم دا په یاد بووی. مللهت ژ ژيانا گوندان ده ربا زبوونه ژيانا باژیران و سسته می ئابوری بی جفاکی هاته گهورین و بهر پر سیا ئافا کرنا مالی و ده باره کرنا وی کهڤته ل سهر ملین ژن و میزان پینگه. قی چهندی رولئ ژنی دناف خیزانی و جفاکی دا بلندکر بهروفاژی گوندان کو بریار و دهسته لات بین دله پی میزی دا نهک ژنی. ل دویف قی رهنگی نوی بی ژینا جفاکی و ژبلی ئازادیا ژنی ب دهستخوفه ئینای زاروکان ژنی ئه و کوله تیا بهرین دهست و پین وان قهید و زنجیر دکرن ئیدی مانده لکر و پی قایل نه بوون و شاپه رین وان هند دریزیوون کو بکارن زیده بلند بفرن. د ئهجامدا ده رزهک کهته شویشه بی مالباتی و ئه و ده رز هیدی هیدی بهر هه مه زنبوون و فره هبوونه. ل جفاکین کرتی وهک بی مه هینشتا ب درستی بابی گهورینی لئ نه دایه و ژن هینشتا یا د نالیت د بن بارن خه م و کول

گېنگه شه کرنا پلان و ته کبيران دا بکن ب
 ناشکرايي و هه سسه نگی و ل بهر روناهيي.
 هه کهر نه و لايه ک يان هه ردوولا بوونه
 لاوین دلی خو وهک تولازا و پي ل هزرا
 يي بهرامبه ر دانا نهو مالبات نه ييت باشته
 ژ هه ييت.

ل دويف راپرسه کي ((استفتاء)) کو
 دوو هه کوله رين جفاکي بين بسپور ل
 دهوله ته کاروژنقاي پي رابووين دياربوو
 کو هه قزينا کامهران و بهخته وهر نهو
 يا ل سهر هندهک بنه مایان رادوه ستيت
 کو هه قيه ندي دگهل نهو کاودانين ژن و
 ميز دناف مالباتين خو دا بوورين بهري
 هه قزيني و کا دايابين وان ل چ ناستي
 تينگه هشتن و ژينگرنتي بوون و هه تا چ
 راده وان دايابان دلوقاني دايه زاروکين
 خو. هه له يته نهو که سين دناف مالباته کا
 ئافاکري ل سهر بنياتي ((کي ديکل و کي
 مريشک يان کي شير و کي رويقي!!)) دي
 رابن ل سهر هه مان مه ژي و دي مهن بن
 ل سهر هه مان رهفتار.

ټيک ژ وان هه کولينين هاتينه کرن
 ده رباره ي هه قزينا ته نا و خوش و دلگه ش
 دبيژيت کو چهن ماوه يي ده سنگري دريژ
 بييت دي پتر کور و کچ هه قديو نياسن
 و شاره زاي ټيک بن و دي پتر باوه ري
 دناقه را وان دا په داييت و هه ز و قيانين
 هه قديو زانن. راسته ل جفاکين گرتي،
 مينا يي مه، دريژبوونا ده مي ده سنگري
 دلته نگي و بيزاربوونه کي ل جه م مالباتين
 هه ردوولا په يدا دکته و نيکلي خه لکي دي
 که قيه ته سهر ي مروفي و دي سهرين ريبا
 ل مروفي به رزه کن، لي قی ماوه يي دريژ
 مفاين گه له ک باش ژي هه نه و يا ژ هه ميان
 گرنگر نهو کو هه ردوولا دي دگهل ټيک
 راهين و فيري ټيک و دوو بن و باشي و
 خرابي ټيک و دوو زانن و ل دووماه يي
 دي بيته هو يي پيگه مانا وان ب شيوه يه ک
 ب هيزتر. به روفاژي نياسينا سهر پلکي و
 سهر يي يا کور و کچان کو ب له ز بريارا
 هه قزيني داي گه له ک جارن ديته هو يي
 تزيبوونا دادگه مان ب سکالا و داخازين
 به ردان ي پشتي مال بوويه کونزفيرکا
 قهرقه شه و قهره بالغي و (نه ز چيا و تو
 چيا، گولک ما بي گيا).

باشترين دم بو هه قزيني نيغا ساليان
 بيستا يه ژ ټيپ مروفي، چونکي مروف ل
 قی ژي باش دگه هيت و فيري سهره دريا
 دگهل ژياني دييت و دگه هيت ناسته کي بلند

ل خو يندن ي و سهر بخو دييت ژلاين ئابوري
 هه. د هه کولينه کي دا ده رباره ي هه قزينا
 ساخلمه کو ل زانکويه کي هاتبوو کرن
 پتريا کوران ديارکر کو جوداهيا دناقه را
 ژي هه قزينا دا دقيت ٢ سال بن. ل هه مان
 دم پتريا کچان گوت کو نهو جوداهي دقيت
 ٤-٥ سالان بن. زانايه کي مهن ب ناقي
 ((کينزي)) دبيژيت: زه لام دگه هيته کاملانا
 ژينا خو يا سيکسي دناقه را ژي ١٨ و
 ٢٠ ساليان دا، به لي ژن دگه هيته وي ژي
 دناقه را ٢٠ و ٢٥ ساليان دا، له وما باشترين
 هه قزيني نهو يا دناقه را کوره کي بچويکتر
 و ژنه کا مهنتر دا په يدا دييت، چونکي نهو
 هه ردوولا يه دي پتر دگهل هه قديو گونجن
 ژ ئالي هزري و سيکسي هه. به لي رهوش
 و تبتال و پاشمايين جفاکان نه ب تني قی
 نابيژن، به لکو دري و دي دبيژن!!! ئانکو يا
 به ربه لاف دناف مه دا نهو هه ژي ټيپ کيمتر
 بييت ژ ټيپ زه لامي. ل دويف هزرا من يا
 تايه ت نهو گهر نهو قيه: دناف جفاکين که قندا
 زه لام بو يي ده بار مالباتي دکر نهو کو ژن،
 و نهو زه لاهه يي پيدفي ده مکي دريژبوو
 دا کو بکاري ب وي ده باري رابييت، له وما
 پتر ژ کچي خو دگرت هه تا دبوو خودان
 هه قزينا. ژلايه کي دي هه کچي نه دخويند
 و کار نه دکر و يا پيدفي خوگرنتي نه بوو
 داکو شوي بکته. لهوا ژي ده مي مه مکين
 وي هاتبان و خوينا بي نفيريان دييت هه
 زوي دا دهنه شوي!!! نهو قرو جيهان و جفاک
 هاتنه گهورين و يا فهره کچ ژي وهک
 کوري ده رکه قيت و ب خو ينين و کاربکته
 و پشکار يي د ئافاکرا جفاکي دا بکته
 به ري هزرا شو يکرن ي بکته. نهو قيه يه ټيک ژ
 نهو گهرين قهره بوونا کچان دناف جفاکين مه
 دا. ديسان گه له ک زه لام حه ز دکن هه قزينا
 وي يا پينگه هشتي و زانا بييت کو ژي وي
 ژ بيست ساليان رابوري بييت. هندهک ژي
 حه ز دکن نهو ژن يا ژ زه لامي مهنتر بييت.
 ژبلي قی هه مي ي زانست دبيژيت کو خوشيا
 سيکسي دناقه را زه لاهه کي بچويکتر و
 ژنه کا مهنتر پتره!!!

تشته کي دي يي سه ير و نتيکه دي بو
 هه وه ديارکم، نهو ژي نهو قيه: نهو هز
 يا شاشه نهو دبيژيت سهر بورا مروفي
 يا سيکسي به ري هه قزيني ديته نهو گه را
 سهر که قتنا وي پشتي هه قزيني!!! هه کولين
 ديار دکن کو چهن مروفي نهو سهر بور
 پتر هه بن هه قزيني پتر ټيک ده ژييت و
 زويتر ده رفيت. هزرا نوي دبيژيت: هندي

گه نج تیکه لیا سيکسي بکته به ري هه قزيني
 هه قالا/هه قالي وي پتر نه خوشيي دبييت و
 تووشي گرفتاري دبييت. ديسان نه دويره
 هندهک هزربکن کو نهو که سي/که سا
 بو جارا دووي ديته هه قزينا دي خودان
 سهر بور بييت و دي پتر په يوه دنيان وي/
 وي د سهر که قتي بن و نهو قيه ژي هزرها
 شاشه، چونکي په يوه دنيا سيکسي کاره که
 دوو مروف ب هه قرا فير دبن و دگهل
 راده يين و هندهک فلفلک و بهاراتان پي
 وه ر دکنه ب دريژيا مه هه و سالان دا
 تاما وي خوشبکن!!! لهوا ژي نه دويره
 نهو فلفلک و بهاراتين لايه ک فير بووي
 ب دلي لايين به رامبه ر نه بن و ده قی وي
 ب سوژيت و نهو نه جام دا نهو هه قزينا
 نوي ب سهر نه که قيت و ب دووماه يي بهيت.
 کورت و کرمانج د هه قزيني دا يا فهر نينه
 مروفي سهر بور هه بن، به لي يا فهره وي
 رهوشه نييري هه بييت و هه وليده ت دگهل
 هه قزيني خو ب گونجيت و ريزي ل هزر
 و بيژين وي بگريت و جاني لنيووريني ل
 ده ق خو په يدا بکته.

شيانين سيکسي بين مروفي ټيکه
 ژ ستوينين هه قزينا ساخلمه و دلگه ش
 و ئارام. بي وان شيانان چ هه قزيني د
 سهر که قتي نابن هه رچه نده دييت ب که له خي
 خو قه زيني ميين. نه دويره ژي نه گونجينا
 هه ردوو جويان دگهل ټيک ب زفريت بو
 نهو ته په سهر ي و کوره کرن و ترساندن
 نهو وين ل زاروکي نهو خه لکي روژهلایي
 سه قته کرين کو ب هه قرا دگهل نه بوونا
 رهوشه نييريا سيکسي و قبه يا زه لامي
 کو نه قيت هز و قينين خو بين راست و
 دروست ل هه مبه ر هه قزينا خو دياربکته
 بينه نهو گه را تیکدانا ژينا وي يا هه قزيني و
 هه رافتنا ئاها يي وي هه قزيني. گه له ک ژي
 هزردکن کو دگه ليک گونجين و ژينگرنت
 دناقه را ژن و ميزن دا ب حوکمي مه
 و سالان دهنين و پيدفي ناکته خودان ل
 دويف ب گهرت يان دويقرا ب به زيت،
 نهو قيه ژي هزرها شاشه و هه کهر به رده وام
 و بي راوه ستيان هه رلايه ک پيکولي نه کته
 هندهک ساخلمه و هونه ر و تشتي نوي
 دناقه را خو و هه قزيني خو دا په يدا بکته
 و ب درستي ب سهر حه ز و قيانين وي
 هه ل نه بييت، نهو شه مالکا هه قزينا وان
 گه ش و روهن و برسقي دکته دي هندي
 هندي قهر ميت و ژينا وان دناف تاريستان
 دا به رزه کته.

نووجهيڻ زانستي

ژ کارکهقتنا سهان يان گولچيسکان و مرني. ديسان هندک جارآن دببته نهگهرا پهيدا بونا پهنجهشيري دنآف لهشي مروقي دا و هندک جارين دي زيان في کهتنا ههستين لهشي.

شويرهکا کهک له افريقا بو راوهستاندا خشيانا بياباني

۱۱سهروک و سهرکيشين نه افريقا کومبونک گریدا ل پايتهختي (چاد) ي (نجامينا) داکو مزارا خشيانا بياباني ب سهر کيشودري نه افريقا دا گينگهشه بکن و دا پرورهي خو نهوي پيکھاتي ژ دانانا کهمهرهکا کهسک ژ داروباري ب جه بينن. نهف پرورهي بي پيکھاتيه ژ چاندنا کهمهرهکا داروباري ب فرهيا ۱۵ كيلومتران و ب دريژيا ۷,۰۰۰ كيلومتران کو دي دهست بي کهت ل دهولتا (سنيگال) ل روژنافايي نه افريقا و دي ب دووماهي هيت ل دهولتا (جيبوتي) ل روژهلاتي وي. هندک بسپور خما خو دهربرن کو دببته نهف داروباره باش نههيتته سهخبيرکرن پشتي چاندنا وي. تاگرين في پرورهي هيفي دکن نهف شوپرها کهسک خشيانا ناخي کيم بکته و لهزا باهوران سست بکته و ميژنا ناخي بو ناخي زنده بکته و دتهنجامدا خشيانا بياباني راوهستينيت.

نيک ژ نيشانين خشيانا بياباني ل (سنيگال) نهوه کو پايتهختا وي يا بوويه بيابان دفان ۲۰ سالين دووماهي دا و هرچهنده حکومهتي پيکول کريه وي خشياني راوهستينيت ب چاندنا کهمهرهکي ل دورين باژيري، بهلي نهنجام کهلهک د باش نينن.

ماکدونالذ هندک کوپين شويهي ژ بازاران ههکيشيت

تهفتي خارنگههين (ماکدونالذ) يا جيهاني ۱۲ مليون کوپين شويشهي ژ بازاران ههکيشيت چونکي هندک وينهين فلمهکي کارتوني ل سهر هاتوبونه نهخشاندن و دياربوو نهو وينه د زهرراوي نه!!!. في ههکيشاني ژ تابين خارنگههي ل ويلايهتين نيکگرتي

و کهندها ژي گرت پشتي کو کوميسرهيا ساخلهميا بهرهمين نهمريکي ناگههداريهک بهلاکري کو ريژهيهکا کيم ژ کهرستي (کاديوم) نهديوره ب سهر نافا وان کوپا ب کهفيت و بببته هوپي زهرراوي بووني، نهخاسم ل زاروکان ب بالکيشيا وينهين وان. نهو کوپ همي کو بهايي ههريکي ۲ دولارن هاتنه ههگراندن بو بنگههين فروتا وان و پارهبي وان هاته زفراندن.

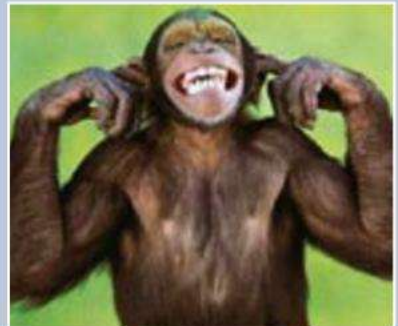
بو زانين کهرستي (کاديوم) دهيتته ب کارئينان د بوياعگرتي دا و کهلهک يي ب زيانه ههکه بهيتته ههلکيشان دکهل باي کو نهديوره بببته نهگهرا

نيکهم بالاقر ب ههفي ب فريت ب تبهنا چافي روژي

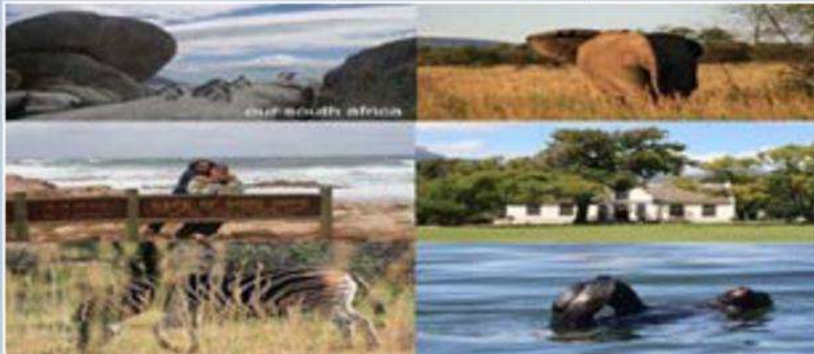
نوکه بالاقرهک يا بهرههه بو فريني ب ههفي کو ب تبهنا چافي روژي کاردکته و نهفه ژي دي ببه نيکهمين گهشتا وي ب نهفهه هه. برياره کو نهف بالاقره ل روژهکا ههتاف ژ بالاقرخانهکا سويسرا بدهته ري ل دووماهيا مهها خزيرانا نهف ساله. پشتي کو بالاقر ب ري دکهفيت دي خانهبين ووزهي ل بن شاپرين وي تبهنا چافي روژي شهحن کهن و عهمبار کهن کو تيرا فرينا وي ههتا سپيدي بکن. دانهريت في پرورهي دفت ديار بکن کو نهف بالاقره دکاريت ب شهف و روژ ب فريت و ريکين دريژ ب بریت بي ههر ووزهبهکي دي. برياره کو نهف بالاقره ب گهشتهکا دوير و دريژ رابيت ل دور جيهاني ل سال ۲۰۱۳ع.

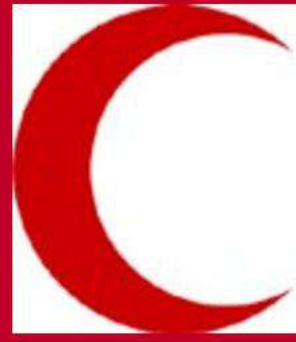
گوستي مهيمونک و تيمساحا ل بازارين نوروپا!!!

کومهکا زانايان راگههاند کو بازارگانيا هندک گوستين قهدهغه، وهک مهيمونک و تيمساحان، ب ريکين نه ياسايي بي ژ نه افريقا دکههيتته بازارين

نوروي. وان زانايان ديارکر کو همي ههفتيان ه تهنين فان گوشتان دکههنه بازارين نوروي ب ريکا بالاقرخانا (شارل ديگول) ل پاريسي. فان زانايان دنآف گوشارهکا زانستي دا خهک ناگهدار کر کو نهف گوشته مهترسيي ديخنه ل سهر ساخلهميا گشتي ژبهر کو هندک نهساخين بيبي و فهگر ب ريکا وان دهيتته ههگوهاستن و داخاکر کو زيدهفاني ل سهر بالاقرخانهبين نوروي بهيتته زيدهکرن.

نوژداری سیلاف

خوین رسیان

دیمه نین خوینی ب ترس و له رزن بو پتريا مروقان، به لی چاره کرنا خوین رسیانی یا ب سانه هی یه و دهیته کرن ل جهی روی دانا وی.

۱-روینشتنا نه ساخی ل جهه کی و خویلکرنا له شی وی بو پیشقه داکو خوینا به ربوویی نه چپته دناف گه رویی دا و پاشی بهیته داعویران.

۲-دانانا که فیکه کی یان پارچه کا په روکی ل بن دفتی داکو جلکین نه ساخی پیس نه بن.

۳-گفاشتنا پارچا نه رم ژ دفتی ب هه ردوو تبلین به رانی و شه هدی بو ماوه بی ه خوله کان و هه کهر خوین نه راوه ستیا چاره کا دی گفاشتنا دفتی بو ماوه بی ه خوله کین دی.

۴-دانانا پرته کا به فری یان په روکه کی شلکری ب ئافا ته زلی ل سهر شه نگستی دفتی.

۵-ناییت نه ساخ کف بکه ت یان د دفنا خو ب خه بیت پشتی راوه ستیانا خوینی داکو چاره کا دی خوین نه به ربیت.

۶-هه کهر خوین رسیان پتر ژ ۱۵ خوله کان شه کیشا یان پتر ژ چاره کی دووباره بوو دفتی نه ساخ بهیته ره وانه کرن بو بنگه هی ساخله می کول ویری نوژدار دی رابیت ب دانانا پرته کا گوزی پاقر دناف خمخکین نه ساخی دا داکو په ستان ل سهر رهین خوینی بهیته کرن و ئه و خوین راوه ستیت.

۷-ل کیمه کا نه ساخان خوین رسیان دبیته تیتاله ک و هه رجار تووش دبیت کو ل فیزه نوژداره کی تابه تمه ند دی رابیت ب که واندنا رهین خوینی ل دفتی وهک چاره یه کا بنبر بو فی دیاردی.

۲-سه لخاندا وان ب ریکا ب ژورئیکشتنا تلی، یان تشته کی دی.

۳-گهورینا پله یا گه رمیا سه قای.

۴-هه ستیاریا دفتی.

۵-بلندبوونا په ستانا خوینی.

۶-خواربوونا نافر دفتی (انحراف حاجز الانف).

۷-هندهک ده رمان کو تیراتیا خوینی کیم دکن وهک نه سپرینی.

۸-هندهک نه ساخین خوینی وهک هیمو فیلیا و لیوکیما.

۹-وه رمین شکه فتا دفتی.

۱۰-هندهک نه گه رین نه دیار.

ل پتريا چاران خوین رسیان ژنشکافه روی ددهت و ل ره خه کی ب تنی و دبیت پتر ژ چاره کی دووباره ببیت. ئه ف خوین به ربوونه پشتی ماوه یه کی کورت د راوه ستیت پشتی کو جهی خوین به ربوونی هاته جه مسین و رها فه کری هاته کرتن.

خوین رسیان دبیت ل هه ر ژیه کی روی بدهت، هه رچه نده ل زاروگان یا به لاقتره. ل بههرا پتر ژ حاله تان چ مه ترسیا مه زن ژ خوین رسیانی نینه و ئه و خوینا به ربویت گه له ک نینه و ب خو د راوه ستیت، لی ل هندهک حاله تین کیم خوین رسیان ئیکه ژ نه انجامین نه ساخیه کا خوین جه مسینی و نه ساخ قه باره یه کی مه زن ژ خوینا خو ژ ده ست ددهت.

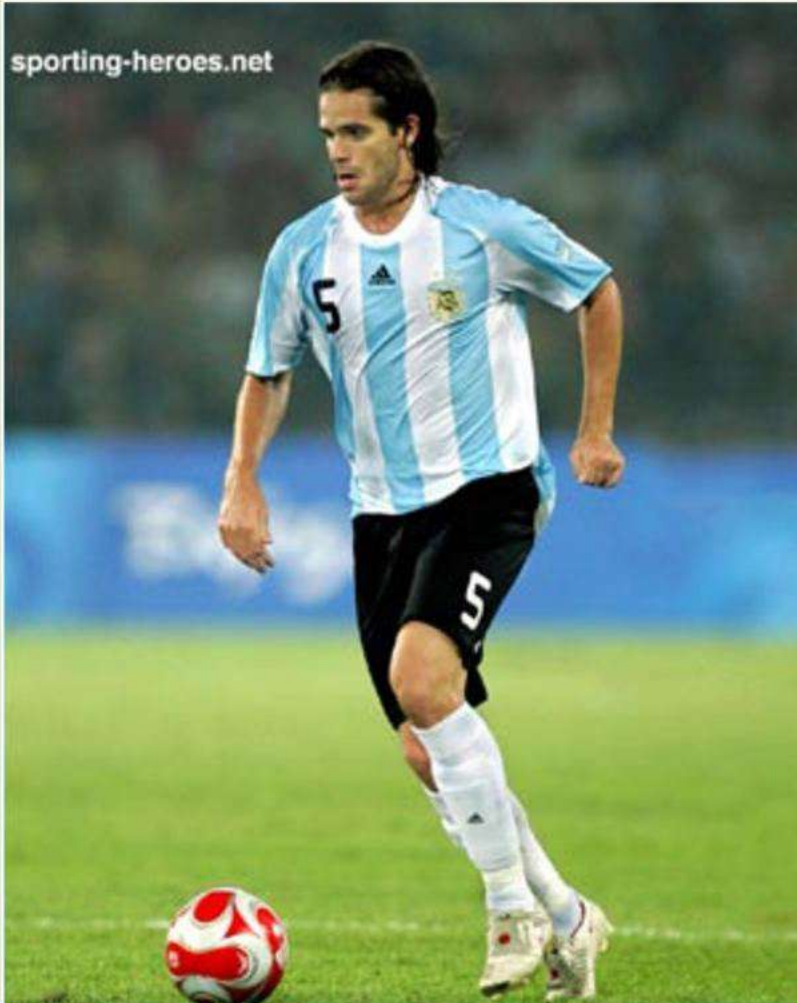
چاره کرن:
گرنگترین پینگاف ئه وه نه ساخ و ئه و که سین ل هه وارا وی دهین د ئارام و ل سه رخوبوو بن، چونکی هه رچه نده

خوین رسیان به ربوونا خوینی یه ژ ئه و موی ده مارین دکه فته دبن به ته نی دفتی فه دناف شکه فتا دفتی دا. به ته نی دفتی هه ژماره کا مه زن ژ رهین خوینی تیدا هه یه و کاری وان گه رمکرنا بایب هه لکیشانی یه. ئه ف رهین خوینی د به رئاتافن بو خوین به ربوونی ل فان حاله تان:

۱-توشبوونا وان ب هه ودانه کی، وهک په رسیفی و ئنفلوه نزا.

نه‌ندازیاری ل ناف یاریگه‌ها (فیرناندو گاگو)

بهره‌شکر/دلشاد سه‌لام میژی

یاریکهری هیلا ناقین یی هه‌لیژارتیی (نه‌رجه‌نتین) و یانا کوترین سپی (ریال مه‌درید) یا ئیسیانی (فیرناندو گاگو) ئیکه ژ وان یاریکهرین هه‌ره زیره‌ک د جیهانی دا کو شیایی هه‌ر د ژیی خویی زاروکینی دا سهرنجا گه‌له‌ک یانه‌یین ب ناف و ده‌نگ د جیهانی دا بو لایی خو بکیشیت و ببیته ئیکه‌م وئسته‌گه‌ها یاریکرنی.

ناقئ وی یی دروست (فیرناندو رووبین گاگو)یه، ل (۱۹۸۶/۴/۱۰) ل تاخی (سودادیللا) ل باژیری (بویس ئایرس) ل وولاتی (نه‌رجه‌نتین) ژ دایک بوویه.

فیرناندو گاگو کو دریزاهیا وی دببته (۱۷۸) سم و کیشا وی دببته (۶۸)کگم، ل ده‌سپیکئی دگه‌ل یانا (سوشیال پارکیو) ده‌ست ب یاریکرنی کریه هه‌روه‌سا گه‌له‌ک یاریکهرین ب ناف و ده‌نگ یاریکهرین فی یانی بون، وه‌کی: (فرناندو ریدوندو، کامبیاسو، ریکلمی...هتد)، زیره‌کی و لیهاتیا وی بو نه‌گه‌ری هندئ کو یانا (بوکاجونیورز) ب چا‌ه‌ه‌کی مه‌زن ته‌ماشای فی یاریکهری بکه‌ت و نه‌ف یاریکهره ل سالا (۲۰۰۵) په‌یوه‌ندی ب یانا (بوکاجونیورز) کر و هه‌ر د وی یانی دا ژئ ئاسته‌کی به‌رز پیشکیش کر و بو ئیکه‌م یاریکهری وی یانی،

گاگوی ده‌می یاری بو یانا (بوکاجونیورز) دکر راهینه‌ری وی هه‌می ده‌ما دگوتئ: (نه‌ندازیار) چونکی نه‌و وه‌کی نه‌ندازیاره‌کی بو د ناف یاریی دا، یاریکهره‌ک بو ئاگه‌ه ژ هه‌می رویدانین ناف یاریی هه‌بو، ئاست به‌رزا (گاگوی) ل (بوکا) دا ئیکا هند کر کو یانا ریال مه‌درید یا ئیسیانی ب سه‌ره‌رشتیا راهینه‌ری به‌ری (فابیو کاپیلو) و هنده‌ک به‌رپرستین یانی ل دویدا به‌ین نه‌و بول سالا (۲۰۰۶) یی گاگو و دگه‌ل هاوالاتیی وی (گونزالو هیگواين) بونه ستیرین یانا خه‌ونا.

پشتی گاگوی هه‌فبه‌ستا یانا ریال مه‌درید مورکری د کونگره‌کی روزنامه‌فانی دا گاگوی گوت: (شه‌ره‌فه‌کا مه‌زنه بو من نه‌ز خو ببینم یاریکهره‌ک دناف ریزین یانا شاهانه‌دا و نه‌و درییسی سپی نه‌وی من خون پیغه دیتن ب سه‌ربلندی دی پاریزم و نه‌ز کوری

مه‌دریدم). ۵- وهرزی (۲۰۰۵- ۲۰۰۶) یی

دگه‌ل یانا بوکاجونیورز بونه قاره‌مانین کاسا یانین نه‌مریکا باشوور.

۶- وهرزی (۲۰۰۶- ۲۰۰۷) دگه‌ل یانا ریال مه‌درید بونه قاره‌مانین خولا ئیسیانی.

۷- وهرزی (۲۰۰۷- ۲۰۰۸) دگه‌ل یانا ریال مه‌درید بونه قاره‌مانین خولا ئیسیانی.

۸- وهرزی (۲۰۰۷- ۲۰۰۸) دگه‌ل یانا ریال مه‌درید بونه قاره‌مانین کاسا سوپه‌ر یا ئیسیانی.

۹- سالا (۲۰۰۷) دگه‌ل هه‌لیژارتیی لاوین نه‌رجه‌نتین بونه قاره‌مانین موندیالا لاوان.

ده‌ستکه‌فتین گاگوی:

۱- وهرزی (۲۰۰۴- ۲۰۰۵) یی دگه‌ل یانا بوکاجونیورز بونه قاره‌مانین خولا یانین نه‌رجه‌نتین.

۲- وهرزی (۲۰۰۴- ۲۰۰۵) یی دگه‌ل یانا بوکاجونیورز بونه قاره‌مانین کاسا یانین نه‌مریکا باشوور.

۳- سالا (۲۰۰۵) یی دگه‌ل هه‌لیژارتیی لاوین نه‌رجه‌نتین بونه قاره‌مانین موندیالا لاوان.

۴- وهرزی (۲۰۰۵- ۲۰۰۶) یی دگه‌ل یانا بوکاجونیورز بونه قاره‌مانین خولا یانین نه‌رجه‌نتین.

يارىگه‌ها (ماراکانا) مه‌زنترين يارىگه‌ه د جيهانى دا

نا / رمزقان وحه‌مه‌د نيزومى

نها چ ياريا و چ يارىگه‌ها ئەف ريژا پشته‌فانان تيدا ناماده نه‌بوينه. هه‌روه‌سا يارىگه‌ها (ماراکانا) يا تاييه‌ته ب دوو يانه‌يين به‌رازىلى ئەو ژى يانه‌يين (فلامينگو - فلومينزى) نه، كو ئەف هه‌ردوو يانه‌يه يارىيين خو ژ خولا به‌رازىل و قاره‌مانيا (كونكاكاف) بو وولاتين ئەمريكا ژىرى د قى يارىگه‌هى دا ئەنجام دهن.

هه‌ر ديسان يارىگه‌ها (ماراکانا) ژلايى ئىكه‌تيا ته‌پايى يا جيهانى قه يا هاتيه هه‌لبژارتن بو ميه‌فانداريا موندىالا سالا (٢٠١٤) ئى كو لبه‌ره ل قى يارىگه‌هى و چه‌ندين يارىگه‌هين دى ييين وولاتى به‌رازىل بهيتيه ئەنجامدان.

دكر بو ب ده‌ستقه‌ئينا قى موندىالى لى ئەو بو ئىكه‌تيا ته‌پايى يا جيهانى برياردا موندىالا سالا (١٩٥٠) ئى ل يارىگه‌ها (ماراکانا) ل وولاتى به‌رازىل بهيتيه ئەنجامدان.

ژلايه‌كئ دويقه يارىگه‌ها (ماراکانا) نمرا پىقايى بو هه‌تا هه‌تايى ل سه‌رانسه‌رى جيهانى ب ده‌ست خوڤه ئينا كو ئەف يارىگه‌هه دكاريت (٢٠٠,٠٠٠) دوو سه‌د هزار پشته‌فانان بخوڤه بگريت كو دببته مه‌زنترين يارىگه‌ه د جيهانى دا ئەو ژى د موندىالا سالا (١٩٥٠) ئى دابو ده‌مى ياريا هه‌ر دوو هه‌لبژارتين (به‌رازىل - ئوروگواى) هاتيه ئەنجامدان پتر ژ (٢٠٠,٠٠٠) دوو سه‌د هزار پشته‌فان د قى يارىگه‌هى دا ناماده‌بوون كو تا

يارىگه‌ها (ماراکانا) ئىكه‌ ژ يارىگه‌هين هه‌ره مه‌زن و بناڤ و ده‌نگ د جيهانى دا كو ناڤى وئ د ديروكا ته‌پايى يا جيهانى دا هه‌را كه‌شه‌و ئىكه‌ ژ يارىگه‌هين هه‌ره كه‌فن.

ناسنامه :

ناڤ : ماراکانا

وولات : به‌رازىل

باژير: ريودى جانيرو

دامه‌زاندن : ١٩٥٠

نوپكرن : ٢٠٠٧

ئەف يارىگه‌هه ل سالا (١٩٥٠) ئى هاته دامه‌زاندن بو ميه‌فانداريا موندىالا سالا (١٩٥٠) ئى كو گه‌له‌ك وولاتين دى دگه‌ل به‌رازىلى هه‌فركى

خوشترین قوناغ دناقبه را ژن و زهلامان دا

سهیران شیخو

گهلهک قوناغ د سهر مروقی را دهریاز دین و ههر قوناغهک ژ قوناغهکا دی جوداتره ژ لایین دهرونی و فیزیکی و ههتا هزری دا.

مروقی ژ قوناغا زاروکینی و سنیلهیی و گهنجی و پیربوونی دهریاز دکته ههتا ئه و ناما ژیانا خو دگه هینیته ل بهرامبهر وهلات و جفاک و خیزان و ههتا بهرامبهر که سایه تیا خو. ههر قوناغهک د ژیانا مروقیدا پیدئی ب هندهک بهرهه فیان ههیه.

ژ بوی قی ئیکی پیدقییه هه می لایین دهرونی - فیزیکی و تهن دورستی بینه بهرهه فکرن بو گه شتتا هه می نارمانج و نارده زویین خو.

لی قوناغا ژن تیدا ژیان دکته ب گوهرینین و یقه جودایه ژ قوناغا زهلامی. زهلام بهس زانینن وی دهین گوهارتن، ئه وین ژ ژیانی وهر دگریت و ژ کارتیکرنا دهرقیه و دهما کو مه زن دبیت دژیانا خودا ترس لدهف وی په تیدا دبیت کو د پاشه روژیدا، هیزا وی یا فیزیکی ئو هزری لاواز دبیت و خو قانع دکته کو زاروک مه زن کرن و گه شتتا نارده زویین خو و ئه فقه بهسه، و ب ئه رکین خو بهرامبهر زاروکان و ژیانی، ئه فقه ژی دهرفتهی بو ددهت ژ جههکی بو جههکی دی بگهریت و ژ خیزان دور بگه فیت و ل تشتین دی ئه وی رازی بکته دگهریت ژ دهرقهی خیزانا خو، ئه فقه ته هلاکا خو ههیه ل دهف زهلامی. بهلی ل دهف ژئی ههر قوناغ بو قوناغهکی وی گوهارتنین مه زن هه نه و کارتیکرینن جودا جودا ل سهر دهرونی و فیزیکی و تهن دورستی وی دکته. قوناغا سنیلهیی گهلهک جودا هیا ههی دگه ل قوناغا گهنجینی و قوناغا گهنجینی جودا هی د گه ل قوناغا سهان وچلان و پینجیان ههتا قوناغا پیربوونی هندا. نمونه پشنتی سالین چلان ل دهف ژئی دهیت نیاسین ب سالین نه نارامی، کیم نفستن، تیکچوونا مزاجی. دا مروقی بشی ل سهر قی رهوشی زال دبیت

(۶۰ هندا). دهست ب ئیشین له شی دهیت کرن و دهیت زانین ئه ف قوناغه ب قوناغا (التفرغ- فالابوونی) ژ خودانکرنا زاروکان و پوته دان ب که سایه تی و تهن دورستی خو و ژیانه کا نارام د گه ل هه قزینی خو بیورینن.

بو قی پیدقییه ژن خو د گه ل گوهارتنین دهرونی و فیزیکی ئاماده بکته و د گه ل زهلامی بگونجیت، ئه و کو چ گوهارتن ل دهف وی ب قی شیوازی پهیدا نه بن و پیدقییه زهلام هاریکار بیت د گه ل ژئی و ب رهوشا هه قزینیا خو رازی بیت ژ بهرکو ئه ف گوهارتنه دسروشینه و نه بدهستی وینه و بهردوام د گه ل ههر دوو لایان گفتگو کرن هه بیت و ژئی تشجیع بکهی ل سهر تشتین نو د ژیانا ویدا و ژیانی د گه ل ئیک بیورینن ب خوشی و نارامی و ئه فقه خوشترین قوناغه دناقبه را هه قزیناندا.

پیدقییه خو ئاماده بکین بو قان گوهارتنان ب وهرگرتنا هندهک تاییه تمه ندیین باش وهک هیزکرنا په بوه ندیین جفاکی - وهرزش - پیاسه (مهش) - خوارنن ب مفا- زیده کرنا کالسیومی دخواریندا، کیمکرنا قه خوارنن غازی - قه هوه - کیشانا جگارا.

لی وهرگرتن و پیکینانا تاییه تمه ندیین باش دق قوناغیدا گهلهک مفا دبیتن بو شولکرنا هرموناتین پوزیتیف د له شی مروقی دا و ب تاییهت ل دهف ژئی، ژ بهرکو ئه و بهرپرسه ژ کیفخوشی و نارامیا ل دهف مروقی.

هندهک خالین بیولوژی هه نه ژ ژنهکی بو ئیکا دی دجودانه. هندهک ژ ژنان پیشوازی قی قوناغی دکن ب شیوازهکی کارتیکرن ل سهر وان نه بن و هندهک ژئی نه.

هرمونات د ناقبه را سالاندا دهین گوهارتن (سالین ۲۰- ۳۰- ۴۰- ۵۰

هزرا خو دژیانی دا بکه، بهلی خه ما بو نه خو!!!

ب/ ههوار اسماعیل

ژوان پرسان بو کو خه یامی زانا دایه بهرسینگی مه کو ئه فرو بیر تیدا بکهین، لی نهک دهر بازبون ژ توخییان. دقان پرساندا کهس هه نه کو دی ب فهلسه فی (ناقلمه ندی) بیر تیدا کهت و بیی کو خه م خوار بین و خو توشی نه خوشین باری دهرونی بکهن، لی که لهک هه نه کو فان جوره پرسان ب دهرهت دزانن و ب شیوه کی سه فسه تییی بدهنه پیش و توشی خه مخورانی و نه نارامیی و شکه ستنی دین، چونکی هزر دکهن هه ر بیرو بوچونه کا د دمه ژیی وان دا یا دروسته و زانانه. هه ر وهک سوقرات دبیزیت ((نه ز و خه لکی نه سینا نه زانین نه زانم کو بی نه زانم لی نه و نزانن کو نه زانن نه ف جوداهیه من دکوژیت)).

ئهوژی ل دویف هه ز و خواستین خو یان داریژتنا هندک ئیپوسین ناشوپی، هه ر که سهک دشیت ژخو پیرسیت و گهردونی شلوفه بکهت، ئه ف دهر گابی مه زن کو زه مین ئاسمانه کهنگی به ره م هاتیه، بو چ هاتیه لیکان، مه ره م ب دانانا فی کهو نی کو نه سه رو نه بن دیاره چ بو؟! نه گه ر نه با دا چ چینی ت و کهنگی دی هیته هه لوه شاندن، نه گه ر نه هیته هه لوه شاندن دی چ چینی ت؟! هه ر وهک خه بیام دبیزیت ((نه ف هه زاران ستیزین بریسکدار بوچی هاتینه و چاوان هاتینه و دی چلی هی ت مروف و گیانه وهر ژ کیفه هاتینه بو کیفه دی چن؟! نه گه ر هاتینه بوچی هه رو هه ر نامینن بو کیفه دی چن؟!)) نه ف ژی ئیک

کهو نی نه م تیدا دژین ب هه زه کی یا هاتیه دانان و ب هه زه کی دی هیته هه لوه شاندن، بیی کو بشینی مایتیکر نه کی تیدا بکهی ل سه ر دانان و برنا وی، نه فجا دزانین کو هه ز کرن دژیانی دا و نه خارنا خه مان نه کاره کی ب ساناهیه و دبیت که لهک کهس هه بن کو بیژن مه حاله (نامومکین) ه بو وان که سان مه حاله ئه وین هه ز دوان تستاندا دکه ن کو ناییت بهیته کرن، یان دبته نه گه ری تیکدانا باری وی بی دهرونی، نه ف هه ز کرن دژیانی دا و نه خارنا خه مان، مه ره م پی نه وه کو دفی کهو نی ژیان تیدا هه بی، چ نه رک و مافین مه نه؟! و ژ چ دی بارین؟! چونکی ب هه زا خو نه هاتینه سه ردونیایی و ب هه زا خو ناچین . نه فرو نه گه ر نه زانین بو چ هاتینه سه ر دونیایی سه به هی ده می دچین دی چ زانین بو کیفه و بوچی دی چین؟! لی دشینن ب هه زا خو بژین بیر دژیانی دا بکهین بیی کو خه ما ل سه ر بخوین و بیی ترس! و ب نازادی بیر دهاتی و چویان دا بکهین ژ چویان مغای وهر بگرین و ژ نه هاتیان بی ئومید نه بین، چونکی که لهک تشت هه نه کو بتتی تیتان و دبته نه گه ری تیکدان و ترسی ل جه م مروقان و دبیزن نه گه ر فان کاران نه نجام نه ده دی هیته سزادان، به ری بیر د سزادانی دا بکهین دقبت بزانی کانی نه م بو وی کاری هاتینه، یان نه م وهک مروف یا دشینن بیژین روح هاتینه ژبو ئیک و دوو؟ بو نمونه ((دوو کهس و هه ر ئیک ژوان دوو بهر دده ستاندا بییت و وان هه ر دوو بهران هه ر ئیک د دهستی خودا هه ر لیک بدهن ئایا دی هیته سزادان؟ دی چ زیان ب که سه کی که قیت! به لی نه گه ر ئیک ژوان وی به ری دسه ری بی دی بدهت دی چ چینی ت؟! دی هیته بوراندن؟!)) ئاها!! دی ل قیری بو مه دیار بییت ئایا نه م هاتینه ئافراندن بو ئیک، یان هاتینه ئافراندن بو ترساندن و گریدان ب کاران و لایه نانقه و پالدان ژبو وان کارین دبته نه گه ری خوارنا خه مان، دیسان نه فه ژی گریدایی به ب که هشتتا که سان ژبو وی ناستی کو ل سه ر نه رکن، چونکی بیدفی ب که سی نینه کو گهردونی بو شلوفه بکهت،

رەھائىت جفاكى

ب: نارېن دوستكى

دل خەلەتى ۋەك نەساخىەكا
دەرۋىسى ۋە دەپتە ھژمارتن، يا ب
ترس ئەۋە دەمى ئەف دل خەلەتتە
دناقبەرا ھەقزىنان دا بېت ۋە ئەگەر
كو پەيوەندىين وان تىك بچن يان
ژھەف دوور بگەفن، گەلەك چار
ژى دىپتە ئەگەر كو ژن ژبەر فان
ھزرا بەپتە كوشتن تا پىشتى كوشتنى
ژنوى بى گونەھى يا وى ئاشكەرا
دبېت.

ھەلاتا دژىي ۲۲ سالى دا و
ژبەر دل خەلەتتە ھەقزىنى خۇ بىزا
بويە ۋە تا گەلەك چار ژبەر ترسا
تىئالېن جفاكى ماپە دناف مال دا
ۋە ترسا كەسەكى وى ژبەر دل
خەلەتتە ھەقزىنى وى ب ئىشىنىت
ۋە كارتىكرن ل زارويىن وى يىن
ساڧا بېت، ھەلات گەلەك چارا
ژلايى ھەقزىنى خۇ بىتتى قە دەھتە
پاشقەبرن، ھەلات رۇژەكى ل كارى
بۇ ۋە زەنگلا تىلەفونى لېدا ۋە گەلەك
ب شەپرزەي قە بەرسقى ددەت ۋە
دگوتى تۇيا پىچى، بى رەوشتى.

ھەلات ھەمى دەما ل بەر گوتن
ۋە گەفېن ھەقزىنى خۇ دترسەكا بى
تۇخىب دا دژيا ۋە گۇمانىن مانا
ۋى دژيانى دا ژبەركو ھزر دكر كو
ھەقزىنى وى ب كوژىت، لەوا ژى
دەمى زەنگلا تىلەفونى ھاتى دەرەكەفت
ھەقزىنى وى، ھەلات نەچار بۇ ل
دويىف زەنگل ۋە داخووا ھەقزىنى
خۇ بچىت، ھەلاتى ھزر كر بچىت
بەلكو بىشېت ھزرا وى ب گوھۇرىت
ۋە دلى وى پاقتۇ بكت ھەلاتى نەزانى
ئەو يا نىزىكى مرنى دبېت، ھەلات
قەستا جھى كارى ھەقزىنى خۇ
دكەت، بەرى بگەھىتە جھى وى
ترومبىل بەر دراوستىت ۋە قەدەرا
ۋى ژى گازى دكەتى داکو وى ژ
دونايىن خلاس بكت، ھەلات پىشتى
كو ب دلەكى پروى ترس ۋە چاقىن

ژبەر دل خەلەتتە ھەقزىنى من، دنيا من بكوژىت

ھەلات خۇ ژ ترومبىلى دەھقزىت ۋە
ھەقزىنى وى دگەل وان ھزرىن شاش
ۋە دلى خەلەت خۇ كوشتن، ھەلات
نوكة مژوبلى خۇدانكرنا زارويىن
خۇپە. ھەمى تىشت دابنە لايەكى ۋە
ژبەركو ھەقزىنى وى دگەل بى ئومىد
دژيا، ھەلات دگەل ھندى بېرھانتىن
سادە يا دژىت ۋە لاپەرى ژيانا خۇ
دگەل كومهكا گوتىن خەلكى كو وى
ھەقزىنى خۇ كوشتى، دگەل ھندى
ژى ژنەكا بىكرنەھاتى، ئەف گوتنە
چ ژيانا ھەلاتى ناگوھورن ژبەر
ھەلات يا دگەل زارويىن خۇ ۋە دناف
ھەقالىن خۇ بىن كارى بىتتى دژىت.

رونك قە ل ترومبىلى سيار دبېت،
ھەقزىنى وى ب دلەكى پروى كەرب
ۋە كىن ۋە ئاگرەكى ھەل دبېژتى ئەز
ئىدى نەشىم ھندە بژىم ۋە گوھداريا
گوتىن خەلكى بگەم! ھەقزىنى وى
دبېژتى(يا باش ئەۋە كو ئەم ھەردو
خۇ ژ قى ئارىشى قۇرتال بگەين
ۋە خۇ ژ نافت دەقى خەلكى بىنىنە
دەر(قە) دەمى ئەف گوتنە گوتىن
ھەلات گەلەك دترسىت ۋە دەنگى
لېدانا دلى وى دگەل ھېلانا زارويىن
ۋى خۇ دقوتىت ۋە رۇندك د چاقان
دا ھىشك دېن، ھەلات ھىدى ھىدى
بەرەف رەقېنى دچىت دەمى ھەقزىنى
ۋى ئەو نىزىكى مرنى دكر، لەوا ژى

وهرزشانا پارسنگ و تورس و تیری هیقیدار مه‌مه‌د ل گوسا سنیله میهمانه

هیقیدار مه‌مه‌د: ب مخابنی قه تا نوکه هاریکاری ب چ ره‌نگه‌کی بو لایه‌نی منی وهرزشی نه‌هاتینه کرن

خوناف لهرزگین

سیلاف: دئی شیئی خو ده‌یه ناسین؟

هیقیدار: ناغی من هیقیدار محمد عمر، ل ساللا ۱۹۹۰ ژ دایک بومیه و نوکه قوتاییا پولا یازدی ئاماده‌یمه.

سیلاف: ل کیژ سالی تو چویه دناف جیهانا وهرزشی دا و کینه پشته‌قان و هاریکارین ته بین به‌رده‌وام؟

هیقیدار: بو جارا ئیکنی ل قوتابخانا زاب یا سه‌ره‌تایی و ل ساللا ۱۹۹۸ من ده‌ست دایه وهرزشی کو وی سالی ئه‌ز ل پولا چواری سه‌ره‌تایی بوم و تا نوکه ژئی ئه‌زال سه‌رکنا وهرزشی به‌رده‌وام، چونکی حه‌زا منا هه‌ره مه‌زن به‌س ئه‌وه. و ل دور پشته‌قانتین خو ژئی بو کاری وهرزشی دبیزتیت: پشته‌قانتین من بین به‌رده‌وام مالا منن کو چ جارن نه‌بوینه ریگیر.

سیلاف: پشتکاریا ته د کیژان یاریا دا بوو و ل سه‌ر هاریکاریا وان دگه‌ل ته‌دا و هفاداریا ته چیه بو مالاته؟

هیقیدار: ل سه‌ر ئاستی قوتابخانی و په‌روه‌دی من پشتکاریا هئی د یاریا قولی بولی و ئه‌ز شیایمه پلا ئیکنی ب ده‌ستقه بینم و ل سه‌ر ئاستی په‌روه‌دی ژئی من گه‌له‌ک پشتکاری کرینه و شیایمه پلین باش بده‌ست خو‌قه بینم. و ئیکه‌مین یاریا من کری پارسه‌نگ و قورس و تیر بون و پتیریا جارن ب قان سی یاریا من پشتکاری یا د قاره‌مانیا دا کری و ل به‌رامبه‌ر پشته‌قانتیا مالا من بو من و وهرزشی دئی سوزی دم هه‌ر دم ژ که‌سین ده‌ست پیکمی بم د هه‌ر یاریه‌کی دا.

سیلاف: تا نوکه چ هاریکاری بو لایه‌نی ته یی وهرزشی هاتینه کرن؟ هیقیدار: ب مخابنی قه تا نوکه هاریکاری ب چ ره‌نگه‌کی بو لایه‌نی منی وهرزشی نه‌هاتینه کرن.

سیلاف: دئی شین زانین کانی نوکه تو مژویلی چ کاره‌کی و جفاک چ کارتیکرنی دکه‌ته سه‌ر کاری ته؟ هیقیدار: نوکه ئه‌ز مژویلی خواندنئ مه و د هه‌مان ده‌ما دا گه‌له‌ک حه‌ز راهیتانین وهرزشی دکم، لی جهی داخینه کو چ هوله‌کا گرتی، یان جهه‌کی تاییه‌ت بو قی کاری نینه و ل دور کارتیکرنین جفاکی ل سه‌ر کاری من: ئه‌وان چ کارتیکرن نینه، چونکی ئه‌گه‌ر من حه‌ز و قیان هه‌بیت بو کاری خو و مالباتا من پشته‌قان بیت چ پینه‌قیت که‌س نه‌شیت مروقی په‌شیمان بکه‌ت ژ کرنا وهرزشی.

سیلاف: ژ بلی قان وهرزشین ته باس کری ته پشتکاری د چ خولین دیتر دا کریه؟

هیقیدار: به‌ری چه‌ند سالان ل دیزه‌لوکی من دگه‌ل پینچ هه‌قالین دیتر بین کچ پشتکاری د خوله‌کا کونفوی دا کر، به‌لی هه‌ر زویکا هاته راوه‌ستاندن، ئه‌و ژئی ژ به‌ر نه‌بوونا جهه‌کی پیدقی و نه‌بونا راهینه‌ره‌کی شاره‌زا د قی بیاقی دا، هه‌ر چه‌نده مه گه‌له‌ک حه‌ز ل سه‌ر وی یاریی هه‌بوو.

سیلاف: بو پیشکه‌تنا رولی کچی چ بهیته کرن باشه؟

هیقیدار: داخازا من ئه‌وه کو ب به‌رده‌وامی خولین باش بین وهرزشی بهیته قه‌کرن بو کچی داکو ئه‌و ژئی وده‌گ کوری بشیت د هه‌می یاریان دا رولی خو بینیت و ب تاییه‌ت ل قی

وهرزی، چونکی وهرزی بیهنه‌دانی یه و چ کاره‌کی و هسا نینه کچ خو پینچه مژویل بکه‌ت.

سیلاف: وهرزش و کرنا وهرزشی چ زیانه‌کی د گه‌هینته خواندنا ته؟

هیقیدار: چ پینه‌قیت قالاتیه‌کی د خواندنئ دا دروست دکه‌ت، به‌لی دقیت ئه‌و که‌سی چه‌ند کاره‌کا دکه‌ت دده‌ت ده‌می خو دناقه‌ه‌را وان کاران دا پارقه بکه‌ت داکو ژ چ کاره‌کی نه‌قه‌مینیت.

سادہ پی و نازکیا مکیاژی

نمونا فی مکیاژی پیکھاتیہ
ژ مکیاژہ کی ہیمن و نازک،
پتر گرنگی ددہ تہ سادہ پی
و بہ لاکرنا تمام یا مکیاژی
ل سہر ہمی ٹالییت
روخساری، ب ریکا فی
مکیاژی دشیین ب رہنگہ کی
جوان و ریک و پیک مودیلان
ژی دہریخین و مکیاژہ کی
سادہ بدہینہ سہروچاقین
خانمان، ہتا تہم دشیین ب
ریکا فی مکیاژی سادہ چہند
شیوہ بین دی ژ جوریں
مکیاژی دہریخین.

موبایلا ۱۴ میگاپیکسل ژی هاته مهیدانا ته کنولوژیایی

د شان چند روژین بوری دا کومپانیا Altek کو کومپانیه کا بهرهمئینانا دیجیتالا به، موبایلهک بهرهم ئینا کو شیانین وینه گرتنا ۱۴ میگاپیکسلا هیه، هرچهنده باشتیرین کومپانییت بهرهم ئینانا موبایلا وهک نوکیا و سامسونگ ژ ۱۲ میگاپیکسلا نه بوریه، کامیرا فی موبایلی کوالیتا گرتنا فلمی HD یه و خودانا زووما ئوپتیکاله، ژبلی شیانیت کامیری، موبایلی سیستمی Wifi هیه.

مفایین کهنی بو ساخله میی

ثقین عملی

کار کهن و دی هه قسهنگی دناقبه را وان دا پهیدا بیت و د نهجام دا دی هیزا فیربونی زیده تر لیتهت.

۴. کهنی دبیته نه گهری مه ساژدانا زکی، ماسولکین دهورو بهرین زکی دی بهیز بن و دی خارن باشتیر حه لیتهت.

۵. دهما کهنی دا دی لیدانا دلی بلند بیت و دی چینه سه ری، ئیکسه ر پستی کهنی دی هیته خاری.

۶. کهنی دبیته نه گهرهک بو خو گوهورینی د کریارین مروقی دا و پستی کهنی دی شین باشتیر هه موو کارهکی خو نهجام دن.

۷. ئیک ژ باشین دیتر بین کهنی نه وه کو دی بیته نه گهری پهیدا یونا کوخکی و نه قه ژی بو پاقرکنا بورین هه ناسه دانی که له کا باشه.

۸. ۱۰۰ جار پیکه نین وهکی وی چهندییه کو تو ب ۱۵ خوله کان ل سه ر پایسکی هاتن و چونئ بکه ی و دی بیته نه گهری هندئ کو هوین ئوکسیجنه کا زیده تر هه لکیشن.

۹. کهنی کریاره کا فه گوهاستنییه ژ که سه کی بو که سه کی دیتر، واته نه گهر که سه ی بهرامبوری ته پیکه نی بی کو بزانی کانی ب چ دکهنیت تو ژی دی که یه کهنی.

۱. کهنی سیسته مه کی پاراستنا جهسته یی ل هه مبه ر خه م و کول و کو فانا، هه روه سا کهنی بو شه رم و خه می ژی که له کی باشه، ب تاییه ت بو که سین که له ک شه رمین.
۲. کهنی دبیته نه گهری بلندبونا وزا جهسته یی و ژ بلی فی ئیکئی دی لایه نین دهروونی ژی چاره که ت.
۳. کهنی دبیته نه گهر بو وی چهندی کو مه ژی باشتیر کار بکه ت و د نهجام دا دی هه ر دوو لایین مه ژی (چه پ و راست) وهک ئیک

ریچول ب گشتی ژیده ره کی باشه بو پوتاسیومی و فیتامین بی شه ش نه و مادی خوارنی کو له شی مه روژانه پیدقی پی هیه، فیتامین بی شه ش هاریکاریا له شی دکه ت بو بهرهنکاربونی ب مادی سیستینی کو زیانی ب زفروکین خوینه را دگه هینیت. ژبه ر هندئ وهرگرتنا بهرا پیدقی یا روژانه ژ فی فیتامینی دلی ژ توشبونا ب نه خوشیا رهقبونا خوینه را دپاریزیت، ریچول ریژه یه کا باش ژ ریشالا ب خوه دکریت وژ بلی کاربوهایدراتی، هه روه سا ریچولی ریژه یه کا باشا کانزا یا تبد، بو نمونه کانزایی مه نکه نیز تبدیه، هاریکاریا کریارا میتابولیزمی یا ماده بین کاربوهایدراتی دکه ت، ریچول ژبه رکو ب ریژه یه کا مه زن شه کر دناقدا هیه، نه گهر ب ریژه یه کا زیده بهیته خوارن یان دگه ل کیک و شرینادا بهیته تیکه ل کرن، دبیت دبیته نه گهری زیده بونا کیشا له شی، یان قه له ویی، ب تاییه تی نه گهر ریچول ژبلی شه کرا سروشتی یا فیقی (فرکتوزی ب fructose) دده می دروستکرنیدا شه کرا سپی سوکروز بکه نه تیدا.

ژ مفاییت ریچولی

کہسین رہشبین بنیاسہ

شیلان عبدالملہ ناف مہسن

دبیزیت بچمہ سہر دہریایی دئی ٹاٹ ل من ہشک بیت۔

۴- کہسی رہشبین، دئی بینی پتريا روژان یی بی کارہ، ئہ گہر ژئی بپرسی بوچی کارہ کی ناکہ ی؟ دئی دبیزیت ((خودی دئی قہتینیت، دونیا ہر ہیلا نہ))۔

۵- کہسی رہشبین، گہر ناریشہک بو دروست بو، دئی پہنایی بہتہ بہر ((مہی)) قہ خارنی، یان ژئی حہ بکین خہوئی، ئہو ہزر دکہت، بقی شیوہ یی دئی ناریشین خو چارہ دکہت، ئہو نزائیت کو ئہو بقی شیوہ یی ل ناریشا درہ قہیت، بی چ چارہ یہ کی بو ببینیتہ قہ۔

ئہ قہین مہ ئاقری پی دای کہسین رہشبین، ہندی بشی خہوہ ژئی دویربک، یان بزاقی بکہ وی کہسی ب گہورہ وبکہسہ کی پر ہیقی و ئومید۔

کہسین رہشبین ل ہمی جہا ہنہ، و ہزرین خو بین رہشبین بہ لاقہ دکہن، ودئی بینی باشی دگہورن بو خرابیی و ئومیدئی بو رہشبینی... ہند۔
و ہر وہکی ل جہم وان ددونیایی دا چ باشی و ئومید و جوانی سہر کہفتن نینہ۔

ئہ قہا ئہ قال خاری بخوینہ دا کہسین رہشبین، بو تہ دیار بین کانی کی نہ؟
- ہشیاری کہسی رہشبین بہ، گہر تہ گولہک پیشکش کر، کہسی رہشبین دئی بہس ستری بین وی بینیت۔

۱- گہر پہسنا روژی بکہی، کہسی رہشبین دئی گازندا ژ گہر ماتیا وی کہت۔

۲- دیسان بیژی ئہ قہ دارہکا پتر خہ ملدارہ، کہسی رہشبین دئی بہس بہلگین وی بین زہر بینیت۔

۳- ہر دہم ئا خفتنا وی ئہوہ

پیرس نامیدی

تہرازی: ۹/۲۴ - ۱۰/۲۳

ب ریکا شانسو خو نہ ہا قیژہ چ کاران رنکہ بہینہ خاپاندن ژ لاین ہندک کہسان قہ و گہلہک پشیمانی ل سہر تہر ابیت، دہراقی دان و ستاندن بو خوشتی قہ کہ۔

دوپیشک: ۱۰/۲۴ - ۱۱/۲۳

گہلہک کہس دوژمنداریا تہ دکہن، ہلی تو ب سپنگہ کی بہرفرہ خو ب ہا قیژہ گورہانا کاری دئی کوئولا تہ ل سہر وان زیدہتر بیت، خودانہ پاش ژ خوشتی بو دہمہ کی کورت ناریشین تہ چارہ دکہن۔

کفان: ۱۱/۲۴ - ۱۲/۲۲

ریکی نہدہ ہزرین خو کو تہ داگیر بک، چونکی ژایانا تہ یا بہرف ہ خوشی قہ دچیت، تو بزاقی بکہ ہندک تشتان ب باشی ل دہق خو بپاریزی کو گہلہک بہر ژوہ دنیا تہ تیدایہ۔

گیسک: ۱۲/۲۳ - ۱/۲۰

ہزرا تہ گہلہک یا بہرفرہ، ہلی دہراقی کاری ل بہر سینگ کی تہ گہلہک بی بہر تہنگہ، لہوما تو نہشینی تشتی نوی پیدایہ بکہی، ہندک سہر دہریین تہ دہنہ ریکر بو مہزنتین پروژین تہ۔

سہنل: ۱/۲۱ - ۲/۲۲

کہسہک دئی تہ خلات کہت و مفاہیہ کی باش دئی گہیتہ تہ و دئی بیہ خودانی خوشیہکا بی سنور، دیسان ہلوپستی تہ نگہل ہندک کہسان یی لاوازہ دقیت تو بخو چاک بکہی قہ۔

تہوہنگ: ۲/۲۳ - ۳/۲۱

دئی ہیزاتہ ہیتہ ژ دستدان دقان ہایمان دا، ژبہر کو یا پیدئی نہ ہاتیہ کرن ژلایی تہ قہ، نہمی □ لہ گومان بو خوشتی دروست ببیت ژلایی تہ قہ۔

بورج

کافر: ۳/۲۲ - ۴/۲۰

دقیت تو ہلوپستی خو بہرامبہری ہندک کہسان ب گہوری دا پیشقہ چوئین تہ دیدار و د کاریگہرین، تہ شیان و دہم بین ہین دہلیقہ یا ئہ قہنداریین بو خوشتی قہ کہی۔

گلا: ۴/۲۱ - ۵/۲۱

بو تہ باشترہ ہزرا ہندک تشتین نوی دژایانا خو دا بکہی کو سہرنجا کہسین دئی پتر بو تہ بہیتہ راکیشان، ہزرا دانانا ہندک پارہی بکہ بو پروژہ کی پیدئی۔

جیمک: ۵/۲۲ - ۶/۲۱

بو دہمہ کی کورت دہلیقہ کاری دئی ژ تہ ہیتہ برین دقیت خو بی ئومید نہ کہی، چونکی دئی ہندک تشتی نوی د ژایانا تہدا سہرہ لہدہت۔

کیقز الہ: ۶/۲۲ - ۷/۲۳

دبیت ژ بہر ہندک ئہ گہرا تو ناقاریا خو ژدہست بدہی، ئہ قہا ل خو ہشیار بوون باشترین ریکہ، ہزرا ئابورہ کی باش بکہ بو ئہنجام دانا پروژہ کی باش۔

شیر: ۷/۲۴ - ۸/۲۳

باشترہ تو خو ژہندک کہسان بدہیہ پاش دا پتر دہلیقہ کاری بو تہ قہ ببیت۔ ب قی چہندی پشیمانی ناہاتیہ کی باش بو تہ دہیتہ کرن، دہریاران دا ٹیک دل بہ۔

کچ: ۸/۲۴ - ۹/۲۳

ہہ بوونا ہندک دیدار ل دہق تہ دہنہ ئاستہنگ بہرامبہری پتريا پروژین تہ، ب تاییہت بین خیزانی، ژبو باشتر لی کرنا بارئ ژایانا خو ئہو ہزرا د سہری تہ دا ب گہورہ۔

alireklam@yahoo.com

SILAV

Hjmar 150 Xiziran 2010

Kovareka heywane ya re wşenbîrî gîştîye li Amêtiyê derdikevî

کۆماری ئێـڕـاق